
BE MULTILINGUAL

PODRĘCZNIK

**BĄDŹ WIELOJĘZYCZNY! Motywowanie osób uczących się
języków obcych w branży turystycznej przez wdrażanie
nowoczesnych sposobów nauki**

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

© 2008 Volkshochschule im Landkreis Cham, Germany.

Niniejsza publikacja została opracowana dla projektu LIFELONG LEARNING ***Bądź wielojęzyczny!!***
Motywowanie osób uczących się języków obcych w branży turystycznej przez wdrażanie nowoczesnych sposobów nauki

Numer projektu: 135390 – LLP – 1 – 2007 – 1 – DE – KA2MP

Partnerzy projektu:

- Volkshochschule im Landkreis Cham e.V. – VHS – koordynator (Niemcy)
- Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH – BEST (Austria)
- Fundación General de la Universidad de Valladolid - FGUVA (Hiszpania)
- Instituto Municipal de Formación y Empleo - IMFE (Hiszpania)
- IRFA SUD (Francja)
- Vytautas Magnus University - VMU (Litwa)
- The Academy of Humanities and Economics in Lodz – WSHE (Polska)
- CENTRO DE FORMAÇÃO ANTÓNIO SÉRGIO – CFAS (Portugalia)
- REPERE ASSOCIATION – BACAU BRANCH (Rumunia)
- FOLKUNIVERSITETET – FOLK (Szwecja)

Dla celów niekomercyjnych wersja do ściągnięcia poniższej publikacji będzie dostępna do 30 października 2011 roku na stronie: www.be-multilingual.com

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Projekt ten jest współfinansowany przez Komisję Europejską. Publikacja odzwierciedla jedynie poglądy autorów. Komisja nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie informacji w niej załączonych.

BE MULTILINGUAL

Spis treści

Przedmowa	9
Rozdział 1: Informacje podstawowe	11
1. Globalne trendy w turystyce	12
2. Analiza raportów z poszczególnych krajów	12
2.1. Najbardziej efektywne metody uczenia się w pracy	12
2.2. Czynniki motywujące do nauki	12
3. Przedsiębiorcy turystyczni i aspekty pedagogiczne	13
Rozdział 2: Samokształcenie	15
1. Wstęp	16
2. Definicje	17
3. Metody wdrażania	19
3.1. Samokształcenie w nauczaniu –wspomaganie procesu samokształcenia przez nauczycieli języków obcych, trenerów	19
3.2. Stawanie się uczniem samodzielnym	20
3.2.1. Czynniki zniechęcające do nauki	20
3.2.2. Etapy stawania się samodzielnym uczniem	23
4. Podejścia metodologiczne	28
4.1. Model dydaktyki cyklicznej dla integracji samokształcenia	28
4.2. Wzmacnianie procesu nauczania i uczenia się – wykorzystanie elementów nauki skontekstualizowanej w procesie samokształcenia	30
4.3. Jednostka przykładowa: Wina europejskie	32
Moduł 1 – Wprowadzenie i „burza mózgów”	32
Moduł 2 –Nacisk na słownictwo i aspekty kulturowe – CULTIX	33
Moduł 3 – Nacisk na słownictwo i aspekty językowe – LANTIX	36
Moduł 4 / 5 – Nacisk na wymiar edukacyjny – LEARNTIX - i samokształcenie	37
Moduł 6 – Nacisk na umiejętność porozumiewania się – wypowiedź ustna	38
Moduł 7 – Podsumowanie i ocena	39
Przykład ramowego programu szkoleniowego	40
5. Zarządzanie różnorodnością	41
5.1. Praktyczne podejścia do zarządzania różnorodnością	42
5.2. Zarządzanie różnorodnością a samokształcenie	44
5.3. Samokształcenie i międzykulturowe przystosowanie się	44
6. Integracja płci	46
6.1. Praktyczne podejścia do integracji płci	47
6.2. Integracja płci a samokształcenie	48

BE MULTILINGUAL

Rozdział 3: Nauka skontekstualizowana (zintegrowane nauczanie języka i przedmiotu) 49

1. Wstęp	50
2. Definicje	51
2.1 Podstawowe hipotezy	51
2.1.1. Hipoteza naturalnego porządku	51
2.1.2. Hipoteza monitora	51
2.1.3. Hipoteza językowych danych wejściowych („inputu”)	52
2.1.4. Hipoteza afektywnego filtra	52
3. Metoda wdrażania	53
3.1. Podstawowe implikacje	53
3.1.1. Wartość podejścia pedagogicznego	54
3.2. Dlaczego nauka skontekstualizowana?	55
3.2.1. Zwiększanie motywacji uczniów przez budowanie postawy „potrafię to zrobić”	55
3.3. Zasady i wyzwania związane z nauczaniem skontekstualizowanym	57
3.3.1. Organizacja	57
3.3.2. Podstawowe cechy	58
3.4. Wzmacnianie procesu nauczania i uczenia się	60
3.5. Jednostka przykładowa: <i>Wina europejskie</i>	62
Moduł 1 – Wprowadzenie i „burza mózgów”	62
Moduł 2 – Nacisk na słownictwo i aspekty kulturowe – CULTIX	62
Moduł 3 – Nacisk na aspekty językowe - LANTIX	62
Moduł 4 – Nacisk na wymiar edukacyjny - LEARNTIX	62
Moduł 5 – Nacisk na naukę skontekstualizowaną	63
Moduł 6 – Nacisk na umiejętność komunikowania się – wypowiedź ustna	63
Moduł 7 – Podsumowanie i ocena	63
Matryca: <i>Wina europejskie</i>	64
Przykład ramowego programu szkoleniowego: <i>Degustacja wina</i>	65
4. Zarządzanie różnorodnością w skontekstualizowanej nauce języka	69
5. Integracja płci w nauce skontekstualizowanej	70

Rozdział 4: Nauka rodzinna 73

1. Wstęp	74
2. Definicja	76
3. Metoda wdrażania	77
3.1. Dlaczego powinniśmy zachęcać do nauki rodzinnej?	77
3.1.1. Od szkolnictwa domowego do nauki języków obcych w kontekście rodzinnym	78
3.2. Jak wykorzystać omawiane podejścia w kontekście turystycznym?	79
3.2.1. Sytuacje edukacyjne	79
3.2.2. Wybór narzędzi i materiałów	80
3.3. Wzmacnianie procesu nauczania i uczenia się	82
3.4. Jednostka przykładowa: <i>Wina europejskie</i> :	84
Moduł 1 – Wprowadzenie i „burza mózgów”	84
Moduł 2 – Nacisk na słownictwo i aspekty kulturowe – CULTIX	84

BE MULTILINGUAL

Moduł 3 – Nacisk aspekty językowe – LANTIX	84
Moduł 4 – Nacisk na wymiar edukacyjny - LEARNTIX	84
Moduł 5 – Nacisk na naukę rodzinną	85
Moduł 6 – Nacisk na umiejętność komunikowania się – wypowiedź ustna	85
Moduł 7 –Podsumowanie i ocena	85
Matryca: <i>Wina europejskie</i>	85
Przykład ramowego programu szkoleniowego: <i>Rekomendacja wina</i>	86
4. Zarządzanie różnorodnością a nauka rodzinna	88
5. Integracja płci a nauka rodzinna	89
Rozdział 5: Opis przypadku z fazy pilotażowej	91
1. Wyniki fazy pilotażowej	92
1.1. Organizacja testów pilotażowych	92
1.2. Wyniki testów dotyczące metodologii	93
1.2.1. Samokształcenie	93
1.2.2. Nauka skontekstualizowana	93
1.2.3. Nauka rodzinna	94
1.3. Wyniki dotyczące podręcznika i zestawu narzędzi	94
2. Ramowy program szkoleniowy	96
Podsumowanie	97
Indeks	99
Bibliografia	101
Kontakty	111
Referencje	113
Aneks 1 – Krótki przewodnik po Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego	115
1. Kompetencje językowe dla poziomów A1, A2, B1, B2, C1 i C2 osób uczących się języka obcego	
2. Szczegółowe treści i kompetencje dla nauczycieli i uczniów projektu <i>Bądź Wielojęzyczny</i>	
Aneks 2 – Metodologia opracowania elektronicznego portfolio w branży turystycznej	121

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

Przedmowa

Głównym celem projektu jest rozwijanie i promowanie metodologii zmierzających do zwiększania motywacji i możliwości wśród uczących się języka obcego w branży turystycznej.

Ażeby to osiągnąć wytyczono następujące cele szczegółowe:

- rozwinięcie koncepcji szkolenia językowego, które odzwierciedla potrzeby oraz zainteresowania przedsiębiorców branży turystycznej. Koncepcja szkolenia uwzględnia takie czynniki jak samokształcenie (*self directed learning*), naukę rodzinną (*family learning*) jak i naukę skontekstualizowaną (*content related learning*) dla osób z terenów wiejskich,
- przedstawienie narzędzi i wyników projektu przez różnorodne wydarzenia promocyjne jak i zorganizowanie seminarium powielającego dla reprezentantów poszczególnych krajów Unii Europejskiej.

Produkty projektu:

- *Podręcznik z zestawem narzędzi Bądź Wielojęzyczny! Motywowanie osób uczących się języków obcych w branży turystycznej przez wdrażanie nowoczesnych sposobów nauki.*
- *Platforma do nauki języków dla sektora turystycznego. Wpływ projektu ma duże znaczenie zarówno w aspekcie długo- jak i krótkoterminowym umożliwiając w ten sposób naukę przez całe życie w wyspecjalizowanej grupie docelowej.*

Do osiągnięcia celów projektu została wykorzystana innowacyjna metoda stworzona w celu zaspokojenia określonych potrzeb grupy docelowej. Co więcej, projekt zapewnia szkolenie i uświadamianie zarówno nauczycieli jak i trenerów przez stworzenie nowego podejścia metodologicznego i pedagogicznego uwzględniającego samokształcenie, naukę skontekstualizowaną i naukę rodzinną oraz wskazówki, w jaki sposób można te aspekty włączyć do ich systemu nauczania i praktyki.

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

Rozdział 1: Informacje podstawowe

BE MULTILINGUAL

1. Globalne trendy w turystyce

Rok 2006 to rok znacznego wzrostu ruchu turystycznego, z 842 milionami turystów z zagranicy, 4,9 % więcej niż w roku 2005 generujący przychód 586 miliardów euro. Europa jest nadal jednym z najczęściej odwiedzanych kontynentów, z 457 milionami turystów, 4,3 % więcej niż w roku 2005, co stanowi 54,3 procentowy udział w rynku.

Najbardziej atrakcyjną częścią Europy są kraje śródziemnomorskie, 165 milionów turystów przybyło do tych krajów, co przyniosło dochód 117 miliardów euro, na drugim miejscu są kraje Europy Zachodniej, ze 150 milionami turystów i dochodem w granicach 107 miliardów euro.

Trzecie miejsce zajmują kraje Europy Środkowo-Wschodniej, z 89 milionami turystów i przychodem w granicach 30 miliardów euro. Na ostatnim miejscu plasują się kraje Europy Północnej z 56 milionami turystów i 48 miliardami euro przychodu.

W przyszłości, Światowa Organizacja Turystyki przewiduje, że w roku 2020 liczba turystów wzrośnie do 1,6 miliarda, generując 1 600 miliardów dochodu, wyłączając w to transport międzynarodowy.

2. Analiza raportów z poszczególnych krajów

Opierając się na wynikach przeprowadzonych wywiadów i ankiet, największą popularnością w sektorze turystycznym cieszą się następujące języki obce: angielski, francuski, niemiecki i hiszpański; na te języki jest największe zapotrzebowanie. Oferowane produkty językowe obejmują powyższe języki oraz dodatkowo języki wskazane przez partnerstwo: włoski, rosyjski, czeski, duński, szwedzki, polski, portugalski i rumuński.

2.1. Najbardziej efektywne metody uczenia się w pracy

Wydaje się, że metody opierające się na samokształceniu / nauce indywidualnej nie były wykorzystywane zbyt często lub uważane za efektywne (oprócz respondentów z Francji).

Zajęcia grupowe / indywidualne z nauczycielem, konwersacje z rodowitym mieszkańcem docelowego kraju lub wizyta w kraju docelowym zostały wybrane jako najbardziej efektywne i możliwe do zaadaptowania w miejscu pracy.

Głównym czynnikiem, który zniechęca osoby do nauki języka obcego jest **zbyt odległa** lokalizacja najbliższej szkoły czy placówki edukacyjnej (25% respondentów). **Brak czasu** również odgrywa dużą rolę – 46% ankietowanych osób uznało ten czynnik jako ważny, jeśli chodzi o naukę języka obcego. Uczący się chcieliby mieć możliwość nauki indywidualnej w domu lub w miejscu pracy dla **oszczędzenia czasu i uniknięcia pokonywania dużych odległości**.

2.2. Czynniki motywujące do nauki

Kursy (materiały, zestaw narzędzi itd..) powinny być przystosowane do nauki indywidualnej w domu w miejscu pracy czy w innym dogodnym miejscu. Rozwiązałoby to problem czasu i miejsca. Ceny takich kursów powinny być przystępne, kursy mogłyby być również organizowane bezpłatnie.

BE MULTILINGUAL

3. Przedsiębiorcy turystyczni i aspekty pedagogiczne

Szczególne znaczenie ma to, że proces nauczania **skoncentrowany jest na uczniu** (a nie na nauczycielu) z naciskiem na rozwijanie kompetencji językowych.

Kursy językowe dla drobnych przedsiębiorców turystycznych powinny być projektowane z uwzględnieniem specyficznych potrzeb osób uczących się.

Kursy dla drobnych przedsiębiorców z branży turystycznej powinny w swojej treści uwzględniać obszary i tematy związane z wykonywanymi zadaniami i poszczególnymi czynnościami. W przeciwieństwie do kursów ogólnych powinny być zaprojektowane tak, aby zaspokajać określone potrzeby zawodowe tej grupy w najbardziej elastyczny sposób.

Ażeby sprostać oczekiwaniom i potrzebom drobnych przedsiębiorców z branży turystycznej partnerstwo *Bądź Wielojęzyczny!* opracowało podręcznik *Bądź wielojęzyczny! Motywowanie osób uczących się języków obcych w branży turystycznej przez wdrażanie nowoczesnych sposobów nauki*. Podręcznik zawiera teorię i wyjaśnia model trzech podejść: samokształcenia, nauki skontekstualizowanej i nauki rodzinnej. W każdym podejściu uwzględniono aspekty zarządzania różnorodnością i integracji płci.

Pierwsza część podręcznika opisuje koncepcję samokształcenia w odniesieniu do grupy docelowej (osoby pracujące w branży turystycznej). Znajdują się tutaj wskazówki, jak stać się uczniem samodzielnym oraz jak nauczyciele i trenerzy mogą propagować ideę samokształcenia wśród swoich uczniów.

Druga część odnosi się do nauki skontekstualizowanej, która jest bazą dla samokształcenia oraz nauki rodzinnej. W części dotyczącej nauki skontekstualizowanej znajdują się przykłady jak wkomponować naukę języka obcego do nauczanych treści merytorycznych.

W trzeciej części opisano naukę rodzinną i jej zastosowanie w kontekście branży turystycznej. Wyniki badań projektowych pokazały, że dużo niewielkich obiektów w branży turystycznej (pensjonaty, małe hotele) jest prowadzonych przez całe rodziny, włączając dziadków, rodziców, dzieci jak i współpracowników. Większość z nich nie ma wystarczająco dużo czasu, aby uczestniczyć w kursach ogólnych, ale warunki pracy pozwalają na znalezienie wspólnego czasu i próbę podjęcia nauki języka obcego w zakresie koniecznym do prowadzenia działalności w branży turystycznej.

Produktami uzupełniającymi do podręcznika są:

- zestaw narzędzi w wersji elektronicznej z przykładami ćwiczeń obejmującymi wszystkie trzy podejścia,
- obszar roboczy na stronie www.be-multilingual.com, który zawiera różne ćwiczenia z zakresu samokształcenia, nauki skontekstualizowanej i nauki rodzinnej.

Obszar roboczy zaprojektowany jest dla nauczycieli, trenerów i uczniów.

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

Rozdział 2: Samokształcenie

BE MULTILINGUAL

1. Wstęp

Ponieważ projekt adresowany jest głównie do pracowników sektora turystycznego zatrudnionych w małych obiektach na terenach wiejskich i skupia się na kompetencjach językowych, NAUKA SAMODZIELNA jest elementem kluczowym dla tych, którzy mieszkają z dala od dużych miast i szkół językowych oraz dla osób pracujących w systemie zmianowym, co jest szczególnie częste właśnie w sektorze turystycznym. Ponieważ uczeń samodzielny uczy się zgodnie z własnym tempem i rytmem uczenia się jak i dostępnym czasem, samokształcenie wydaje się być najbardziej odpowiednią metodologią dla pracowników branży turystycznej. Dla tej grupy docelowej znajomość języka obcego i umiejętność posługiwania się nim jest ważnym czynnikiem podnoszenia konkurencyjności i wzmagającym przedsiębiorczość.

Nauka języków obcych sprawia, że ludzie stają się bardziej otwarci i tolerancyjni w stosunku do innych kultur i sposobów myślenia, dlatego jedną z zalet nauki samodzielnej jest rozwijanie świadomości kulturowej, co stanowi punkt wyjściowy do nauki przez całe życie. Co więcej, proces uczenia odbywa się zgodnie z naszym własnym rytmem czy harmonogramem, pozwala również na uniknięcie długich podróży do ośrodków kształcenia.

Narzędzia i metodologie oparte na samokształceniu są również, w formalnym środowisku edukacyjnym, bardzo przydatne zarówno dla nauczycieli, pomagają im bowiem przygotować własne zajęcia lekcyjne, jak i dla uczniów, dostarczają dodatkowych materiałów do dalszych ćwiczeń, co jest bardzo ważne w nauce języków obcych. W ten sposób poszukują autonomii organizując i samoregulując proces uczenia się.

Zabawa i odpowiedzialność również są częściami składowymi tego typu uczenia się, uczniowie mogą wybrać materiał dla nich interesujący i, w ten sposób, są całkowicie odpowiedzialni za nabywanie wiedzy. Tak więc, uczący się wzmacniają swoje zaufanie, próbując realizować założone cele, mogą również rozwijać swoje umiejętności językowe ponieważ mają możliwość wyboru najlepszych strategii dla osiągnięcia wybranego celu.

BE MULTILINGUAL

2. Definicje

"Autonomia ucznia definiowana jest jako gotowość do wzięcia odpowiedzialności za własny proces uczenia się służący do zaspokojenia potrzeb i osiągnięcia celów. Pociąga to za sobą możliwość i chęć działania niezależnego jak i współpracy z innymi, jako osoby odpowiedzialnej społecznie." (Dam 1995, 1).

„Samokształcenie jest metodą w nauczaniu, w której uczeń przejmuje inicjatywę w zdiagnozowaniu potrzeb, sformułowaniu celów, wyborze i znalezieniu materiałów jak i osób potrzebnych w procesie, wyborze strategii pozwalających na lepsze przyswojenie wiedzy oraz ocenie wyników. Nauczyciel ma rolę wspomagającą i stanowi jedynie źródło do zapoczątkowania procesu.” (Miguel Rebollo, February, 2002)

Inna definicja

„Autonomia w językach obcych uważana jest jako ważny składnik rozwoju twórczego w komunikacji, odsuwania się od konwencjonalnych i ograniczających kontekstów i podążania w stronę samokierowania, samoregulowania, gdzie jednostka dokonuje reorganizacji, restrukturyzacji i oceny doświadczeń związanych z nauką. Pojawienie się tego nowego kontekstu zachęca do “stawania się autorami własnego świata.” (Benson & Voller, 1997, s. 53).

Pojęcie autonomii na polu nauki języków obcych od początku rozumiane było jako samokształcenie, natomiast w klasie, jako stopniowe przechodzenie procesu nauczania od nauczyciela do ucznia. Samokształcenie koncentruje się na jednostce i niezależności. Nie mniej jednak, rozwinięta przez autonomię niezależność jest warunkowana przez wzajemną zależność jako jedną z cech człowieka funkcjonującego w społeczeństwie. Tak więc, autonomia może być rozumiana jako wolność do kontroli, nie tylko nauczyciela, ale również rozkładu materiału, zakładanych celów nauki języka obcego jak i słabości ucznia. Wtedy, proces transferu zakłada rozwój aktywnej relacji pomiędzy uczniem, procesem i treściami nauczania w sposób, w który uczeń uczy się i przenosi naukę do kontekstu poza klasą (Little, 1991), tak więc „wzmacniając” pewność siebie ucznia w nowym otoczeniu.

Interpretacje pojęcia autonomii przedstawione przez wielu naukowców i badaczy n.p. Leguthke & Thomas (1991), Little (1991), Holec (1992), Dickinson (1992), Nunan (1997) Benson i Voller (1997), Pennycook (1997), Cotterall & Crabbe (1999), Zimmerman (2000), Benson (2001), uwzględniają istnienie tendencji, procedur i zachowań, które składają się na cechy charakterystyczne pozwalające na identyfikację jednostek autonomicznych.

Poniżej przedstawiono listę cech charakterystycznych pozwalających określić ucznia autonomicznego:

- regularnie uczestniczy w definiowaniu celów, rozumie cel zadania i ma wpływ na zawartość i strukturę programu nauczania,
- wykazuje odpowiedzialność i inicjatywę w opracowaniu planowanych działań,
- współpracuje w nadaniu kierunku prac z tymi, którzy stanowią zespół określonych preferencji uczenia się,

BE MULTILINGUAL

- systematycznie weryfikuje plan, podsumowuje, co zostało już wykonane, ocenia efekty, opracowuje i wykorzystuje kryteria samooceny,
- samodzielnie reguluje interakcję z innymi uczestnikami i dba o właściwe wykorzystanie materiałów,
- utrzymuje pozytywne nastawienie i zachowanie pomimo możliwych trudności w procesie uczenia się; potrafi utrzymać wysoki poziom motywacji,
- wykorzystuje różnorodne strategie dzięki którym możliwy jest bardziej spontaniczny i efektywny stopień komunikacji. Łatwo radzi sobie z różnymi rolami w procesie komunikacji i podoba mu / jej się wysoki poziom autonomii społecznej w procesie uczenia się,
- z powodzeniem potrafi przenieść i wykorzystać zdobytą wiedzę w nowym kontekście,
- jest świadomy wyzwań i zastanawia się nad własnym wkładem,
- ma pozytywny obraz samego siebie, jest kreatywny i zdyscyplinowany,
- podejmuje i opracowuje procesy badawcze,
- czerpie satysfakcję z działań, które umacniają społeczną interakcję.
- uważa nauczyciela za przewodnika, woli zadania indywidualne, pracę indywidualną z nauczycielem i naukę na odległość (poza klasą).

BE MULTILINGUAL

3. Metody wdrażania

3.1. Samokształcenie w nauczaniu –wspomaganie procesu samokształcenia przez nauczycieli języków obcych, trenerów

W punktach poniżej podsumowano, w oparciu o wybranych autorów (Ash 1985; Bauer 1985; Brockett and Hiemstra 1985; Brookfield 1985; Cross 1978; Hiemstra 1982, 1985; and Reisser 1973), sposoby najlepszego wspomaganie procesu samokształcenia.

- Pomóż uczniowi określić punkt wyjściowy procesu uczenia się i rozpoznać istotne sposoby egzaminowania i sprawozdawczości.
- Zachęć dorosłych uczniów do postrzegania wiedzy i prawdy jako skontekstualizowanej, ażeby dostrzec struktury wartości jako konstrukcje kulturowe, i docenić to, że mogą działać indywidualnie lub zbiorowo we własnym świecie, ażeby je tam przenieść.
- Stwórz z uczniem układ partnerski przez negocjowanie celów procesu uczenia się, strategii i kryteriów oceny.
- Bądź raczej kierownikiem doświadczenia związanego z nauczaniem niż informatorem.
- Pomóż uczniom nabyć techniki oceny niezbędne do określenia celów.
- Zachęć do wytyczania celów, które mogą być osiągnięte na kilka sposobów i zaoferuj gamę rozwiązań dla dostarczenia dowodów pomyślnego ich wykonania.
- Podaj przykłady wcześniej przyjętej pracy.
- Upewnij się, że uczniowie są świadomi celów, strategii uczenia się, źródeł wiedzy oraz kryteriów oceny, na jakie się zdecydowali.
- Naucz technik związanych z dociekaniem, podejmowaniem decyzji, własnym rozwojem i samooceną pracy.
- Działaj jako orędownik społeczności o mniejszym dostępie do usług edukacyjnych, aby ułatwić im dostęp do źródeł wiedzy.
- Pomóż dopasować potrzeby do źródeł wiedzy.
- Pomóż uczniom ustalić, gdzie znajdują się źródła wiedzy.
- Pomóż uczniom rozwinąć pozytywne nastawienie i poczucie niezależności w odniesieniu do uczenia się.
- Ustal typy osobowości i style uczenia się uczniów.
- Wykorzystaj techniki takie jak doświadczenie w danej dziedzinie i rozwiązywanie problemów, które wykorzystują bogatą bazę doświadczeń dorosłych.
- Opracuj wysokiej jakości poradniki do nauki, włączając zestawy programów nauczania.
- Zachęć do krytycznego myślenia przez wprowadzenia takich działań jak seminaria.
- Stwórz atmosferę otwartości i zaufania, co sprzyja lepszemu wykonywaniu zadań.
- Pomóż ochronić uczniów przed manipulacją przez propagowanie kodeksu etyki.
- Zachowuj się etycznie tzn. nie polecaj samokształcenia, jeżeli nie jest to zgodne z potrzebami ucznia.

BE MULTILINGUAL

3.2. Stawanie się uczniem samodzielnym

3.2.1. Czynniki zniechęcające do nauki

Na początku tego rozdziału chcielibyśmy zwrócić uwagę na czynniki, które mogą zniechęcić do nauki języka i które mogą mieć negatywny wpływ na stawanie się samodzielnym uczniem.

Najbardziej zniechęcającymi czynnikami do nauki języków obcych są:

1. Brak czasu i motywacji
2. Nudne lekcje skupione na gramatyce
3. Strach przed mówieniem
4. Nauka nowego słownictwa
5. Trudności w zrozumieniu osób posługujących się językiem obcym
6. Brak grupy do wspólnej nauki

Co my możemy zrobić, aby wyeliminować lub zredukować czynnik "**brak czasu i motywacji**" ?

Na początku, ważne jest stworzenie możliwości "zanurzenia się" w nauce języka przez wypracowanie dobrych nawyków tj.:

- słuchanie radia i oglądanie programów telewizyjnych podczas wykonywania innych czynności. Przyzwyczajasz ucho do obcego języka. Powtarzanie zdań pozwoli na rozwinięcie umiejętności mówienia (np. rytmu i intonacji),
- słuchanie nagranych książek (np. CD, taśm, opowiadań on-line),
- czytanie gazet i czasopism, czytanie stron internetowych niektórych wydawnictw, czasopism w języku obcym (mogą być związane z branżą turystyczną),
- czytanie opowiadań (mogą to być proste opowiadania dla dzieci) lub tylko kilka stron co wieczór przed snem,
- próba połączenia hobby z nauką języka, jeśli lubisz gotowanie, kup kilka książek na temat gotowania w języku, którego chcesz się nauczyć, odwiedź strony internetowe w obcym języku związane z Twoim hobby, słuchaj piosenek i czytaj ich teksty,
- próba sporządzania krótkich notatek w języku obcym w codziennych zadaniach np. lista zadań do wykonania, przepisy kucharskie itd... ,
- zaangażowanie rodziny i współpracowników, którzy chcieliby nauczyć się języka obcego, wszystkie czynności mogą być wykonywane razem – razem jest zawsze milej i łatwiej!

WAŻNE! Nie zapominaj, że na początku nie jest ważne, że nie potrafisz zrozumieć całej przedstawionej sytuacji np. w radio czy telewizji, nie musisz rozumieć każdego słowa, ale ogólny sens informacji.

Innymi czynnikami zniechęcającymi do nauki są:

Nudne lekcje skupione na gramatyce:

- "Gramatyka może być uczona dyskretnie", przez stopniowe jej przyswajanie z tego, co słyszymy i co czytamy. Można rozwijać znajomość gramatyki nieświadomie, tak jak dzieci

BE MULTILINGUAL

uczący się pierwszego języka, uczą się rozróżniać pomiędzy konstrukcjami poprawnymi i niepoprawnymi nawet, jeśli nie znają ich nazw.

- Wybierz krótki tekst z konstrukcjami gramatycznymi, które chcesz zapamiętać. Potnij go, pomieszaj kawałki i spróbuj zrekonstruować tekst. Pozwoli ci to na rozważenie, który fragment powinien być w danym miejscu i dlaczego.
- Sam wykonaj książkę do gramatyki lub przymocuj do ściany zagadnienia gramatyczne. Zilustruj je obrazkami lub tabelami, jeśli jesteś wzrokowcem. Spisz wyrażenia zawierające określone konstrukcje gramatyczne lub formy, których się uczysz.
- Wykorzystaj wcześniejsze doświadczenia związane z nauką. Porównaj struktury nowego języka z językiem, który już znasz.
- Broszury, strony internetowe jak i czasopisma poświęcone turystyce są doskonałym sposobem nauki języka. Zwróć uwagę na szyk wyrazów w zdaniu i pomyśl jak to samo zdanie mogłoby być napisane w mniej formalny sposób.
- W słowach piosenek często powtarzają się określone struktury. Śpiewaj piosenki!
- Nie bądź niecierpliwy – nauka nowego języka wymaga czasu! Nie bój się błędów!

Strach przed mówieniem:

- Pozwól sobie na popełnianie błędów – jest to ważna część procesu nauczania!. Zrelaksuj się – jest zawsze dużo różnych sposobów, aby wyrazić daną myśl. Bądź odważny i otwórz usta!
- Radio i telewizja oferują różnorodność materiału do słuchania jak i dają szansę na osłuchanie się z różnymi akcentami i dialektami. Łatwo jest znaleźć tematy, którymi się interesujemy. Możesz powtarzać kwestie za mówiącymi, aby doskonalić akcent zdaniowy i intonację.
- Sam zaprowadź „mini słowniczek” osoby początkującej. Naucz się kilku użytecznych i uprzejmych fraz (np. powitań, słów pytających, wyrażień typu: „Przykro mi, ale nie mówię po angielsku / hiszpańsku.”, „Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani mówić wolniej/powtórzyć?” Ludziom zwykle podoba się, jeśli interesujesz się ich językiem ojczystym.
- Naucz się kilku użytecznych zwrotów służących do podtrzymania konwersacji i wykazania, że słuchasz swojego rozmówcy, np: „Miło mi to słyszeć.”, „ Jaka szkoda.”, „To interesujące.”, „Tak / Nie.” „Rozumiem.”, „Naprawdę?”. Daje ci to możliwość kontynuowania słuchania i uczenia się więcej. Takie frazy możesz usłyszeć w radio, telewizji itd..
- Jeśli masz gościa z za granicy możesz przećwiczyć sytuację przez odegranie ról. Ćwicz rozmowy telefoniczne z przyjacielem, rodziną i współpracownikami. Materiały do nauki zawierają zwykle dialogi modelowe.
- Obserwuj osoby mówiące językiem dla ciebie obcym jako ojczystym (twoi klienci – goście), w kontaktach osobistych, w telewizji lub w filmach i zwracaj uwagę na sposób interakcji (mowa, gesty, głos...) Próbuj naśladować to, co zaobserwowałeś/aś jeżeli posługujesz się danym językiem. Słuchaj uważnie wypowiedzi osób z różnych grup wiekowych.
 - o czy jesteś w stanie zauważyć różnice pomiędzy mężczyznami i kobietami lub osobami o różnym statusie społecznym?,
 - o zwróć uwagę, jak poszczególne osoby wyrażają swoje uczucia (złość, miłość, zachwyty).

BE MULTILINGUAL

- Nauka wymowy może być zabawna, jeśli uczysz się rymowanek dziecięcych.
- Ucz się nowego słownictwa! Możesz przyswoić słownictwo przez czytanie jakichkolwiek tekstów w obcym języku związanych z turystyką: czasopism, broszur, katalogów, instrukcji, etykiet.
- Znajdź znaki i ogłoszenia w obcym języku związane z Twoją pracą i zapisz wyrazy, których chcesz się nauczyć. Na przykład w hotelach, pensjonatach:
 - o godziny otwarcia, recepcja, kontakt itd...;
 - o przeanalizuj oznaczenia i ich wyjaśnienie;
 - o spróbuj odgadnąć znaczenie nagłówków w jadłospisach stron internetowych wykorzystując kontekst (np: jaki rodzaj dań jest tam oferowanych), rysunki i ilustracje, które mogą ci pomóc.
- Przeanalizuj strony internetowe innych hoteli i pensjonatów czy miejsc, którymi się interesujesz.
 - o naucz się słownictwa związanego z daną branżą, utwórz mapy pojęciowe i napisz tekst, w którym wykorzystasz nowe słownictwo;
 - o jeśli istnieje tłumaczenie tekstu, porównaj go z oryginalną wersją lub wykorzystaj go, aby lepiej zrozumieć tekst oryginalny;
- Zbierz słowa kluczowe ważne w życiu codziennym, np. słownictwo potrzebne w pracy.

Trudności w zrozumieniu osób posługujących się językiem obcym:

- To, co jest dla Ciebie ważne, to głównie zrozumienie ogólnego przesłania danej informacji, niekoniecznie każdego wyrazu. Obserwuj twarz rozmówcy, gesty i ton głosu. Twoi zagraniczni goście jak i filmy, które oglądasz są do tego doskonałą okazją. Kieruj się intuicją! Czy możesz zrozumieć, co dana osoba ma na myśli? Czy kontekst rozmowy daje ci jakieś wskazówki?
- Baw się słuchaniem danego języka nawet, jeśli zbyt wiele nie rozumiesz. Osluchaj się z nowym językiem i jego intonacją stopniowo. Możesz wykorzystać piosenki i ich teksty, które są naturalnym sposobem na ćwiczenie umiejętności słuchania i prawidłowego akcentu.
- Słuchaj muzyki, radia i oglądaj programy telewizyjne w obcym języku. Próbuj rozpoznawać znajome wyrazy i zrozumieć główne wątki. Później, zadaj sobie kilka pytań i spróbuj zrekonstruować niektóre z usłyszanych fragmentów. Następnie posłuchaj tekstu raz jeszcze (jeśli to możliwe). Na dobry początek możesz wykorzystać reklamy i prognozę pogody. Poniżej przedstawiono kilka pomysłów:
 - o Wyrób nawyk słuchania radia lub telewizji podczas wykonywania innych czynności aby przyzwyczaić się do rytmu wypowiedzi i poszerzenia biernej znajomości słownictwa i gramatyki.
 - o Wybierz tematy znajome i spróbuj wyłapać znajome wyrazy, na przykład słuchaj tych samych wiadomości w języku ojczystym i obcym.
 - o Uważnie słuchaj rozmów osób z różnych grup wiekowych.
 - o Zwróć uwagę, jak osoby posługujące się swoim językiem ojczystym reagują w różnych sytuacjach.

BE MULTILINGUAL

- Jeśli masz przyjaciela / przyjaciółkę w innym kraju, możesz go / ją poprosić o nagranie pozdrowień dla Ciebie. Będziesz miał / a interesujące i motywujące ćwiczenie do słuchania. Możesz również zorganizować konferencję on-line z twoim przyjacielem / przyjaciółką lub zebrać grupę osób uczących się z innych części świata, aby spotykać się on-line.

Brak grupy do wspólnej nauki

Samokształcenie nie wyklucza uczenia się w grupie. Można zaangażować członków rodziny, przyjaciół lub kolegów / koleżanki z pracy wspólnej do nauki lub poszukać innego ucznia przez:

- strony internetowe do nauki zdalnej, czaty, fora dyskusyjne, strony do nauki języków obcych (zawierają one fora, czaty, gdzie uczniowie z innych krajów również uczą się języków obcych).

3.2.2. Etapy stawania się samodzielnym uczniem

Większość uczniów twierdzi, że nauka nowego języka jest trudna. Przed rozpoczęciem nauki warto odpowiedzieć sobie na kilka pytań:

1. Dlaczego chcesz się uczyć nowego języka? Innymi słowy, jaka jest Twoja motywacja do nauki języka obcego?

<http://agelesslearner.com/assess/motivationstyle.html>

2. Dlaczego uczysz się tego języka?

3. Jaki jest Twój poziom?

- Jakie są Twoje słabe strony?

- Jakie są Twoje mocne strony?

Obecnie istnieje wiele stron internetowych lub testów pisemnych, za pomocą których możemy sprawdzić swój poziom on-line, ale pamiętaj, te testy nie dadzą ci 100% odpowiedzi jeśli chodzi o Twój poziom językowy, jedynie ustalą go w sposób przybliżony.

4. Jaki jest Twój preferowany styl nauki?

Każdy z nas ma swój własny styl i sposób nauki, czasami nawet nie zdajemy sobie z tego sprawy. Niektórzy z nas wolą ćwiczenia pisemne, inni ćwiczenia na rozumienie ze słuchu lub mówienie. A żeby określić swój styl uczenia się możesz wykorzystać dostępne w Internecie ankiety, które pomogą Ci ustalić, jaki jest najlepszy dla Ciebie sposób nauki.

<http://agelesslearner.com/assess/learningstyle.html>

<http://www.engr.ncsu.edu/learningstyles/ilswb.html>

<http://honolulu.hawaii.edu/intranet/committees/FacDevCom/guidebk/teachtip/vark.htm> - na tej stronie możesz wybrać Twój język, aby ocenić swój styl uczenia się.

Jeśli już wiesz, jaki jest Twój styl uczenia się, nie zapominaj o zróżnicowaniu materiałów do nauki, np. wykorzystaj różne ćwiczenia, źródła: programy telewizyjne, video, radio, strony internetowe, czasopisma itd...

5. Jak zorganizujesz i zaplanujesz swój proces uczenia się: Kiedy chcesz się uczyć? Jaki jest Twój cel? Jak chcesz się uczyć?

- Jakich materiałów będziesz potrzebował/a?

- Jaki rodzaj wsparcia będzie Ci potrzebny?

BE MULTILINGUAL

Aby odpowiedzieć na powyższe pytania możesz wykorzystać *Analizę potrzeb* i *Plan działania*.¹

Analiza potrzeb

1. Dlaczego chcesz się uczyć / kontynuować naukę danego języka?
 2. Opisz własnymi słowami Twoją obecną wiedzę danego języka.
 3. W których aspektach języka (jeśli jakichkolwiek) czujesz się pewnie? (np.: czytanie, pisanie, słuchanie, mówienie, znajomość gramatyki / poprawność, znajomość słownictwa itd.?)
 4. W których aspektach języka czujesz się niepewnie?
 5. Dlaczego czujesz się niepewnie w tych aspektach języka?
 6. Twoim zdaniem, co możesz zrobić, abyś mógł poczuć się bardziej pewny/a w niektórych aspektach?
 8. Jakiego zaplecza i wsparcia potrzebujesz?
 9. Jakie zaplecze i wsparcie, Twoim zdaniem, są dla Ciebie dostępne? Odwiedź szkołę językową, aby dowiedzieć się, czy masz rację odnośnie dostępnych dla Ciebie zasobów. Przejrzyj strony internetowe, ażeby zapoznać się z materiałami, o których istnieniu być może nie wiedziałeś / aś. Zapytaj opiekuna / nauczyciela lub innych uczniów o dostępne do nauki zaplecze.
 10. Jakie obecnie są najważniejsze udogodnienia dostępne dla Ciebie?
 11. Kto Ci może pomóc, ażeby upewnić się, że Twoje potrzeby dotyczące nauki języka są zaspokojone?
 12. Jakie konkretne kroki zamierzasz podjąć w najbliższym tygodniu?
 13. Jakie konkretne kroki zamierzasz podjąć w najbliższym miesiącu?
- Umieść to wszystko w swojej teczce do nauki języka. Pamiętaj o powrocie do pytań 12 i 13 i uzupełnij daty, jak tylko zakończysz zadania, których się podjąłeś / aś. Po paru tygodniach wypełnij *Ankiętę spostrzeżeń*. Pozwoli Ci ona na analizę Twojego procesu nauki i dostosowanie *Planu działania*.
14. Pod koniec semestru, spójrz jeszcze raz na pytania 4 i 5. Czy nadal udzieliłbyś/udzieliłabyś takiej samej odpowiedzi?

Plan działania²

1. Umiejętności językowe
Oprócz języka ojczystego, jakie znasz języki? Jak opisałbyś /opisałabyś swój poziom?
2. Motywacja
Dlaczego uczysz się tego języka? (Skup się zarówno na czynnikach związanych z kursem jak i osobistych)
3. Na jakim etapie jesteś obecnie?
Opisz, jak pewnie czujesz się w każdym z następujących aspektów:

	Silne strony	Słabe strony
Mówienie		
Słuchanie		

¹ The University of Manchester

² The University of Manchester

BE MULTILINGUAL

Czytanie		
Pisanie		
Gramatyka		

4. Jakich rezultatów oczekujesz?

Opisz, co chciałbyś / chciałybyś osiągnąć i potrafić w danym języku (np. **Czytanie:** „Chciałbym/ Chciałabym móc czytać literaturę i gazety bez sprawdzania co drugiego wyrazu w słowniku.

Pisanie: „Chciałbym / Chciałabym pisać bez problemu wypracowania.”)

a) długoterminowo (data końcowa:)

	Cele
Mówienie	
Słuchanie	
Czytanie	
Pisanie	
Gramatyka	

b) krótkoterminowo: (np: do końca tego lata)

	Cele
Mówienie	
Słuchanie	
Czytanie	
Pisanie	
Gramatyka	

5. Jak zamierzasz osiągnąć te cele?

Napisz krótki opis planu nauki na obecny okres (np. **Mówienie:** Wykorzystuję taśmy do doskonalenia umiejętności mówienia i nagrywam swój własny głos. Znajdę partnera, z którym będę mógł ćwiczyć twarzą w twarz.)

	Plan nauki	Czas na tydzień
Mówienie		
Słuchanie		
Czytanie		
Pisanie		
Gramatyka		

BE MULTILINGUAL

6. Jakie źródła i materiały zamierzasz wykorzystać?

Poświęć trochę czasu na przejrzanie katalogów szkół językowych i stron internetowych. Omów źródła ze swoim opiekunem i z przyjaciółmi. Uwzględnij użyteczne strony internetowe, źródła TV / video, pakiety z programami komputerowymi do nauki języka itd... Twoje zasoby również uwzględniają ludzi!

	Źródła / Materiały
Mówienie	
Słuchanie	
Czytanie	
Pisanie	
Gramatyka	

Regularnie powinieneś / powinnaś zapisywać swoje spostrzeżenia dotyczące nauki, weryfikować swoje cele oraz sposób ich osiągnięcia.

7. Jak będziesz oceniać swoje postępy?

- Wytocz określone, możliwe do realizacji cele ogólne oraz cele szczegółowe, które możesz "odhaczyć" w miarę postępu.
- Prowadź zapiski dotyczące nauki w dzienniku – możesz monitorować swój postęp.
- Po każdej czynności związanej z nauką zanotuj, czego się nauczyłeś / aś i co osiągnąłeś / ęłaś.
- Po każdej czynności związanej z nauką zanotuj, nad czym jeszcze musisz popracować i do czego się bardziej przyłożyć.
- Co kilka tygodni, zapisz swoje spostrzeżenia dotyczące nauki i zweryfikuj swoje strategie. Może Ci w tym pomóc poniższa *Ankieta spostrzeżeń*.

Ankieta spostrzeżeń

A CO ZROBIŁEŚ / AŚ?

Krótko opisz niezależne działania, jakich się podjąłeś / podjęłaś przez ostatnie miesiące / ostatni semestr / ostatni rok (wybierz odpowiednie):

1. Czytanie
2. Pisanie
3. Słuchanie
4. Mówienie
5. Gramatyka
6. Słownictwo

B. CO POSZŁO DOBRZE?

Pomyśl o jednym z działań / ćwiczeń, które Ci poszło szczególnie dobrze i które Ci się podobało.

1. Krótko opisz dane ćwiczenie

BE MULTILINGUAL

2. Co najbardziej Ci się w nim podobało?
3. Która, Twoim zdaniem, umiejętność najwięcej zyskała?

C. CO NIE POSZŁO TAK DOBRZE?

Pomyśl o jednym ćwiczeniu (opisanym w punkcie A), które, Twoim zdaniem, nie przyniosło efektów, i dlaczego Ci się nie podobało.

1. Krótko opisz dane ćwiczenie
2. Co Ci się w nim nie podobało?
3. Dlaczego nie przyniosło efektów, jeśli chodzi o naukę języka?
4. Czego się z tego nauczyłeś / aś?

D PLAN DZIAŁANIA – Jakie konkretne kroki zamierzasz podjąć, aby budować dalszy proces na tym co poszło dobrze (opisane w punkcie B) i zmienić to, co poszło trochę gorzej (opisane w punkcie C).

Konkretne kroki / Zadania	Data zakończenia
a)	
b)	
c)	
d)	
e)	
f)	
g)	
h)	

BE MULTILINGUAL

4. Podejścia metodologiczne

4.1. Model dydaktyki cyklicznej dla integracji samokształcenia

Olga Esteve, Marta i María Dolores Cañana (Wydział Translacji na Uniwersytecie Pompeu Fabra w Barcelonie) "W kierunku autonomii uczenia się języka obcego na poziomie uniwersyteckim: skupienie się na przejściu pomiędzy uczeniem się w klasie a samokształceniem". (2004)

Wprowadzenie pracy na zamówienie (najwyższy cel komunikacyjny procesu dydaktycznego) **Na przykład opracowanie broszury / ulotki z informacją o prowadzonej firmie w branży turystycznej.**

Praca w klasie

1. Wprowadzenie tekstu powiązanego z typem, który powinien być stworzony przez uczniów. Prezentacja pisemnego lub ustnego materiału, głównie narracyjnego i należącego do różnych typów (opowiadanie, przewodnik turystyczny itp.). Obszerne podejście ze zrozumieniem zarówno tekstów pisanych jak i mówionych (aktywacja strategii związanych ze zrozumieniem).

2. Rozpoczęcie pracy z kodem językowym, wraz z ustaleniem porządku z włączeniem świadomości związanej z praktyką językową, wdrażanie strategii wnioskowania; podejścia do założeń i pracy zespołowej (stopniowe odkrywanie jak działa system językowy: strategię wnioskowania.)

3. Częściowe wprowadzenie przez nauczyciela aspektu językowego (gramatycznego jako pragmatycznego i dyskursywnego) odkrywanego przez samych uczniów. Jasne wprowadzenie innych aspektów przez nauczyciela (dialog z wyraźnym wykorzystaniem danej wiedzy dotyczącej określonej konstrukcji gramatycznej).

4. Wprowadzenie dostępnych materiałów do samokształcenia dotyczących omawianych treści (zarówno lingwistycznych jak i semantyczno-tekstowych) potrzebnych do osiągnięcia celu ustalonego porządku (teksty równoległe, gramatyka, słownictwo, strategię związane ze zrozumieniem itd..) W tym okresie trenerzy opracowują zbiorowy lub indywidualny plan pracy (małe grupy), którego celem jest zachęcenie uczniów do:

- a) Przeprowadzenia badania celów danego zadania i w jakim stopniu to zadanie pomoże ulepszyć określone umiejętności.
- b) Zastanowienia się nad trudnością zadania, które przed nimi stoi.
- c) Zastanowienia się nad potrzebami związanymi z danym zadaniem i co to zadanie oznacza.
- d) Przeprowadzenia badania na temat obecnego etapu ich wiedzy, aby poradzić sobie z pracą domową i podjąć "mniej ważne decyzje" odnośnie potrzeb i zawartości.

(uświadomienie sobie obecnego stanu wiedzy, analiza potrzeb, podejmowanie decyzji, planowanie)

BE MULTILINGUAL

Praca z autonomicznymi materiałami samokształceniowymi + opieka

Uczniowie pracują z materiałami w zależności od ich specyficznych potrzeb, ale ze wspólnym celem, który jest określony w zamówionej pracy. Należy osiągnąć porozumienie, co do ilości godzin pracy samodzielnej, przydałoby się również wypełnienie kwestionariusza meta kognitywnego, gdzie uczniowie analizują pracę samodzielną przez następujący pryzmaty:

- a) Świadomość problemów i trudności jakie napotykają.
- b) Analiza wartości strategii i zasobów, które wykorzystali do rozwiązania problemów; w jakim stopniu były one pożyteczne lub nie i dlaczego.
- c) Ogólna ocena pracy samodzielnej.
- d) Wyrażanie potrzeb, które pojawiły się w toku pracy samodzielnej (zarówno dotyczące treści jak i strategii).

Przed przejściem do następnej fazy pracy grupowej w klasie i w czasie pracy samodzielnej odbywa się to indywidualnie lub w małych grupach pod kierunkiem opiekuna.

Praca w klasie II

5. Nauczyciel powtarza w grupie zagadnienia zgłoszone przez uczniów w kwestionariuszu meta-kognitywnym i odpowiada na nie jasno lub przedstawiając różne alternatywy lub opcje (dialog konstruktywny).
6. W małych grupach w klasie lub w trakcie pracy indywidualnej, uczniowie kontynuują proces i przechodzą do następnej fazy: praca nad tekstem (broszura / prospekt), który jest celem pracy zleconej. Uczniowie kontynuują pracę rozpoczętą w toku samokształcenia; poszukują środków werbalnych opracowanych w klasie lub materiałów zgromadzonych w procesie samokształcenia, aby osiągnąć założony cel. Tym razem, proces nie jest tak jednoznaczny, ale powstaje w sposób bardziej naturalny w wyniku procesów interaktywnych zachodzących w grupie (i meta-językowych przemyśleń wynikających z interakcji w grupie).
7. Każda grupa daje trenerowi i innym uczniom swoje produkty: wspólną ocenę i uświadomienie błędów. Refleksja dotyczy pracy w grupie zarówno w obszarze językowym (zawartość) jak i uczenia się (proces), oraz opieki końcowej (ocena produktu, wspólna ocena procesów).

BE MULTILINGUAL

4.2. Wzmacnianie procesu nauczania i uczenia się – wykorzystanie elementów nauki skontekstualizowanej w procesie samokształcenia

Idea samokształcenia może być wspomagana elementami nauki skontekstualizowanej (zintegrowanego nauczania języka i przedmiotu (CLIL)). Skrót CLIL używany jest jako ogólne określenie każdego typu nauki, w którym drugi język (obcy, regionalny, język mniejszości lub inny urzędowy język) wykorzystywany jest do nauki pewnych przedmiotów w planie nauczania innych niż same zajęcia językowe (Eurydice 2006: 8). Więcej na temat zintegrowanej nauki przedmiotu i języka patrz strona 54.

CLIL oferuje możliwość wykorzystania różnych metod nauczania i uczenia się, w tym przypadku samokształcenia. Celem każdego rodzaju nauczania powinno stać się uniezależnienie ucznia od nauczyciela. Autonomia wynika ze świadomej strategii prowadzenia ucznia w kierunku dowolności określenia swoich działań i sposobów ich realizacji. Niektórzy uczniowie mogą być nieprzyzwyczajeni do sposobów nauki związanych z samokształceniem i należy ich do tego przygotować.³

Nauczanie efektywne związane jest ze wsparciem nauczyciela, ale głównie polega na aktywnym zaangażowaniu ucznia. CLIL w samokształceniu stawia o wiele więcej wymagań wobec ucznia niż tradycyjne metody nauczania.

Uczniowie muszą poradzić sobie z nowym materiałem – zadanie to jest trudniejsze niż praca z materiałem w języku ojczystym. Uczniowie muszą poszukiwać informacji, sprawdzić potrzebne słownictwo, uczenie się staje się procesem autonomicznym, za który uczeń musi ponosić odpowiedzialność. Uczniowie nabywają umiejętność szukania informacji w języku innym niż ich ojczysty. Uczniowie powinni otrzymywać projekty, nad którymi mogą pracować we własnym tempie z niewielką pomocą opiekuna. To rozwinię ich kreatywność i umiejętność radzenia sobie z określonymi problemami bez pomocy z zewnątrz. CLIL rozwija aktywność jednostki oraz inicjatywę.

W skład koncepcji CLIL wchodzi pięć wymiarów, które mogą być wprowadzone przez nauczyciela w powiązaniu z branżą turystyczną, opartych na sprawach związanych z kulturą, środowiskiem, językiem, treścią i uczeniem się. Każdy z tych wymiarów zawiera liczne przedmioty zainteresowania, na które warto zwrócić uwagę, realizowane w oparciu o trzy główne czynniki: rozpiętość wiekową uczniów, środowisko społeczno językowe, stopień ekspozycji na CLIL.

Wymiary CLIL i przedmioty zainteresowania⁴

1. Wymiar kulturowy CULTIX

- Buduj wiedzę międzykulturową i tolerancję dla innych kultur.
- Rozwiń międzykulturowe umiejętności komunikacyjne.
- Zbierz informacje o określonych krajach / sąsiadujących regionach i grupach mniejszościowych.

³ CLIL Cross Cultural Dimensions, Larisa Malinovska, Anda Zeidmane; Lativa Univeristy of Agriculture

⁴ <http://www.clilcompendium.com/clilcompendium.htm>

BE MULTILINGUAL

- Wprowadź szerszy kontekst kulturowy.
2. Wymiar środowiskowy - ENTIX
 - Przygotuj się do internacjonalizacji, szczególnie integracji europejskiej.
 - Zdobądź dostęp do certyfikacji międzynarodowych.
 - Popraw profil szkoły.
 3. Wymiar językowy - LANTIX
 - Popraw ogólną znajomość języka docelowego.
 - Rozwiń umiejętności komunikowania się.
 - Zwiększ świadomość dotyczącą języka ojczystego i docelowego.
 - Rozwiń zainteresowania wieloma językami i podejściami.
 - Wprowadź język docelowy.
 4. Wymiar merytoryczny -CONTIX
 - Dostarcz okazji do studiowania treści z różnych perspektyw.
 - Zdobądź dostęp do określeń specyficznych dla danego przedmiotu w języku docelowym.
 - Przygotuj się do dalszych studiów lub życia zawodowego.
 5. Wymiar edukacyjny - LEARNTIX
 - Wypracuj indywidualne strategie uczenia się.
 - Zróznicuj metody i formy pracy w klasie.
 - Zwiększ motywację

BE MULTILINGUAL

4.3. Jednostka przykładowa: *Wina europejskie*

Poniższa przykładowa jednostka opisuje etapy nauki skupiając się na uczniach, którzy mają kontakt z klientami / gośćmi przy podawaniu posiłku, sprzedaży win lub prowadzeniu restauracji, pubów i sklepów z upominkami. Kurs ma układ tematyczny, zaprojektowany dla poszerzania wiedzy i doceniania wina z różnych stron świata, składa się z 7 modułów. Przedstawiony program może być wykorzystany w procesie samokształcenia przy pomocy nauczyciela. Każdy moduł wymaga intensywnej, indywidualnej pracy np. w domu.

Moduł 1 – Wprowadzenie i “burza mózgów”

Niektóre portugalskie wina są słynne na całym świecie.

A. Jak dużo wiesz o portugalskich winach? (praca indywidualna)

1. Czy Portugalia importuje czy eksportuje wina?
2. Czy znasz jakieś wyznaczone regiony?
3. Czy słyszałeś / aś o odmianach portugalskich winorośli?
4. Wymień dwa słynne portugalskie wina.

B. Ćwiczenie prawda / fałsz – Określ czy podane zdania są PRAWDZIWE (P) czy FAŁSZYWE (F)? Następnie, jeśli to możliwe popraw zdania fałszywe.

1. Wino madera może być spożywane jako aperitif lub jako dodatek do deseru.
2. Winnice w regionie Vinho Verde znajdują się w Alentejo w Portugalii.
3. Rzymianie Seneca i Pliniusz odnosili się do win z rejonu dorzecza rzek Douro i Minho.
4. Styl Madera Vintage musi mieć co najmniej 30 lat.
5. Wina były przeznaczone głównie do konsumpcji w kraju, chociaż Vinho Verde być może było eksportowane w XII wieku.
6. Są cztery główne typy wina madera w oparciu o użyte szczepy: Malmsey, Boal, Verdelho i Sercial.
7. W sztukach Szekspira są odniesienia do wina porto.
8. Madera nie jest winem treściwym, nie może być długotrwała po otwarciu.
9. Kraje, które kupowały Vinho Verde w XII wieku to Francja, Hiszpania i Kanada.
10. W XVI wieku, pojawienie się kukurydzy w XVI wieku skazało wino na uprawy marginalne.
11. Porto białe i płowe rzadko serwowane są jako aperitif.
12. Madera związana jest z wczesną historią Ameryki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

BE MULTILINGUAL

Poprawa:

Po wykonaniu ćwiczenia uczniowie porównują swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych uczniów, może to się odbywać na forum dyskusyjnym w Internecie lub później na sesji plenarnej (nauczyciel może wtedy pomóc z ustaleniem poprawnych odpowiedzi).

Samodzielna poprawa:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
P	F	P	F	P	P	P	F	F	P	F	P

Poprawa:

2. Winnice w regionie Vinho Verde znajdują się w **Minho**, Portugalia.
4. Styl Madera Vintage musi mieć co najmniej **20** lat.
8. Madera **jest** winem bardzo treściwym więc **może** być długo przetrzymywana po otwarciu.
9. Kraje, które kupowały Vinho Verde w XII wieku to **Anglia**, **Niemcy** i **Flandria**.
11. Porto białe i płowe **często** serwowane są jako aperitif.

Moduł 2 – Nacisk na słownictwo i aspekty kulturowe - CULTIX

Wino Madera jest słynnym na całym świecie winem portugalskim.

- I. Co wiesz o historii wina madera? (praca indywidualna)

Dopasuj dwie kolumny, tak, abyś zorientował/a się odnośnie stanu swojej wiedzy na ten temat.

1. Wino madera...	a. które były wykorzystywane do transportu trzciny.
2. Wyspa Madera...	b. ...zaczęli produkcję wina przez ogrzewanie i w ten sposób dojrzewanie.
3. W XVI wieku...	c. ...stała się regularnym odbiorcą wina madera.
4. Na początku mała ilość destylowanego alkoholu...	d. ...powstał silny przemysł winiarski.
5. Holenderska Kompania Indii Wschodnich...	e. ...stało się znane na całym świecie pięć wieków temu.
6. Pojemniki były drewnianymi beczkami...	f. była regularnym portem dla statków płynących do Nowego Świata i Indii Zachodnich.
7. Dojrzewanie wina podczas długich rejsów morskich...	g. ...była pozyskiwana z trzciny cukrowej.
8. Mieszkańcy Madery...	h. ...postrzegane było przez producentów jako lepszy proces.
	i. ...stało się słynne w XIX wieku..
	j. ...używany do transportu wina.

BE MULTILINGUAL

1	2	3	4	5	6	7	8

- Po wykonaniu ćwiczenia uczniowie porównują swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych uczniów, może to się odbywać na forum dyskusyjnym w Internecie lub później na sesji plenarnej (nauczyciel może wtedy pomóc z ustaleniem poprawnych odpowiedzi).

Samodzielna poprawa:

1	2	3	4	5	6	7	8
e	f	d	g	c	j	h	b

- Uczniowie wykonują ćwiczenie – wybierają element, który nie pasuje do pozostałych.

II. Wybierz wyraz lub frazę, która nie pasuje do pozostałych. (praca indywidualna)

- Szlachetne odmiany wina madera to:
a. sercial b. Verdelho c. tinta negra mole d. Bual e. malvasia
- Szczepy "hybrydowe"
a. są oficjalnie uznawane b. były oficjalnie zakazane c. przestały istnieć w 1979
d. są nadal produkowane e. nie są produktem dobrym jakościowo
- Obecnie, podstawowe rynki zbytu madery to:
a. kraje Beneluxu b. Zjednoczone Królestwo c. Francja d. Niemcy
e. Chiny
- Dzisiaj, wschodzące rynki dla zbytu madery znajdują się w:
a. Stanach Zjednoczonych b. Kanadzie c. Zjednoczonym Królestwie.
d. Emiratach Arabskich e. Japonii

- Podczas wykonywania tego ćwiczenia uczniowie mogą dyskutować na forum internetowym. W warunkach nauki zorganizowanej nauczyciel może zaopatrzyć uczniów w niedługi tekst, tak, aby uczniowie sami mogli skorygować odpowiedzi.

III. Sprawdź swoje odpowiedzi po przeczytaniu poniższego tekstu:

W pewnym okresie 20 wieku nastąpił kryzys na Maderze, zarówno w sprzedaży jak i w reputacji, ponieważ z wyspą kojarzono niskiej jakości "wino kuchenne". Jednakże, pod koniec XX wieku niektórzy producenci zaczęli znowu skupiać się na jakości – pozbywając się hybrydy i szczepów amerykańskich zastępując je szlachetnymi szczepami *Sercial*, *Verdelho*, *Bual* i *Malvasia*. Popularne odmiany *Tinta Negra Mole* i *Complexa* nadal są obecne i w użyciu, ale szczepy hybrydowe zostały oficjalnie zakazane w produkcji wina w 1979 roku. Dzisiaj, podstawowymi rynkami Madery są kraje Beneluxu, Francja i Niemcy ze wschodzącymi rynkami w Japonii, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych.

Zaadaptowane z *Wikipedia*

BE MULTILINGUAL

Prawidłowe odpowiedzi:

1. c. tinta negra mole
2. a. są oficjalnie uznawane
3. b. Zjednoczone Królestwo e. Chiny
4. b. Kanada d. Emiraty Arabskie

- W klasie nauczyciel prosi uczniów o uzupełnienie testu luk wyrazem, który najlepiej pasuje.

IV. Dla każdej z luk wybierz wyraz, który najlepiej uzupełnia podany tekst.

Wiek XVIII był (1) _____ wiekiem dla Madery z (2) _____ wina rozciągającą się od kolonii (3) _____ i (4) _____ w Nowym Świecie do Wielkiej Brytanii, (5) _____ i (6) _____ Afryki. Kolonie, (7) _____, były (8) _____ klientami spożywającymi aż (9) _____ wina produkowanego (10) _____ każdego roku.

1. a) srebrnym	b) złotym	c) brązowym
2. a) produkcją	b) popularnością	c) szansą
3. a) amerykańskich	b) indiańskich	c) rosyjskich
4. a) Argentynie	b) Peru	c) Brazylii
5. a) Francji	b) Rosji	c) Hiszpanii
6. a) Wschodniej	b) Północnej	c) Południowej
7. a) w szczególności	b) w podsumowaniu	c) w szczegółach
8. a) zachwyconymi	b) silnymi	c) entuzjastycznymi
9. a) jedną trzecią	b) jedną czwartą	c) połowę
10. a) w miejscu	b) w regionie	c) na wyspie

Po wykonaniu ćwiczenia, uczniowie mogą porozmawiać o możliwych rozwiązaniach na forum, znaleźć rozwiązania w Internecie. W późniejszym etapie nauczyciel komentuje odpowiedzi w klasie lub przez Internet.

Samodzielna poprawa:

1. b) złotym	2. b) popularnością	3. a) amerykańskich
4. c) Brazylii	5. b) Rosji	6. b) Północnej
7. a) w szczególności	8. c) entuzjastycznymi	9. b) jedną czwartą
10. c) na wyspie		

BE MULTILINGUAL

V. Uzupełnij luki niektórymi wybranymi wyrazami z podanych poniżej:

powrót - produkcja - epidemii - XVIII wieku- XIX wieku - sprzedaż
Stanach Zjednoczonych - Rosyjskiej - Brytyjskiej - odwiedziła - zlikwidowana - wina -
normalnej plantacje

Lata 50-te XIX wieku zapoczątkowały koniec prosperity przemysłu winiarskiego, również z powodu (1) _____ filoksery, która (2) _____ Francję i inne europejskie rejony produkcji (3) _____. Pod koniec (4) _____ większość winnic wyspy została (5) _____ i zamieniona na (6) _____ trzciny cukrowej.

Na początku XX wieku (7) _____ zaczęła wracać do (8) _____ aż do czasu Rewolucji (9) _____ i wprowadzenia prohibicji w (10) _____, co doprowadziło do zamknięcia dwóch największych rynków zbytu dla Madery.

Uczniowie mogą przedyskutować rozwiązania na forum internetowym. W późniejszym etapie nauczyciel komentuje odpowiedzi w klasie lub przez Internet.

Samodzielna poprawa:

1. **epidemii** 2. **nawiedziła** 3. **wina** 4. **XIX wieku** 5. **zlikwidowana**

6. **plantacje** 7. **sprzedaż** 8. **normalnej** 9. **Rosyjskiej** 10. **Stanach Zjednoczonych**

Moduł 3 – Nacisk na słownictwo i aspekty językowe - LANTIX

I – Przeczytaj tekst i wykonaj poniższe zadania:

Madera była ważnym winem w historii Stanów Zjednoczonych. W trzynastu koloniach nie można było uprawiać winorośli więc koncentrowano się na imporcie, głównie z Madery. Jednym z ważnych wydarzeń na drodze do rewolucji, w której Madera odegrała kluczową rolę było zajęcie łodzi *Liberty* Johna Hancocka 9 maja 1768 roku. Łódź Hancocka została zajęta po tym jak załadował na nią ładunek 3 150 galonów madery i wywiązał się spór o cło. Zajęcie *Liberty* spowodowało zamieszki wśród Bostończyków.

Madera była również ulubionym winem Thomasa Jeffersona i została użyta do wzniesienia toastu przy ogłaszaniu Deklaracji Niepodległości. George Washington i Benjamin Franklin również doceniali właściwości wina madera. John Adams, pisał do swojej żony, Abigail o dużych ilościach spożywanego wina madera, gdy był delegatem stanu Massachusetts na Kongres. Sędzia John Marshall również doceniał wino madera, podobnie jak jego kołtury amerykańskiego Sądu Najwyższego. Butelka wina madera została również użyta do ochrzczenia konstytucji Stanów Zjednoczonych w 1797 roku przez kapitana Jamesa Servera.

Zaadaptowano z *Wikipedia*

BE MULTILINGUAL

A Wybierz najbardziej odpowiedni tytuł dla tekstu:

1. Spór o wino
2. Pochodzenie wina madera
3. Wczesna historia Ameryki

B Uzupełnij zdania zgodnie z treścią tekstu:

1. Ludzie ze Stanów Zjednoczonych importowali wino ponieważ...
2. Statek Johna Hancocka został...
3. Ładunek *Liberty* sprowokował...
4. Bostończycy...

C Znajdź synonimy podanych wyrazów:

1. hodować
2. skupiało się
3. sprzeczką
4. ważną
5. statek
6. zaaresztowali
7. rozpoczął się

D Odpowiedz wyczerpująco na pytania:

1. Czego używali "ojcowie narodu amerykańskiego" do wznoszenia toastów? Dlaczego?
2. Czy wino madera było również ważne dla Johna Adamsa? Uzasadnij swoją odpowiedź.
3. Kto jeszcze był zainteresowany maderą?
4. Jak została ochrzczona Konstytucja Stanów Zjednoczonych w 1791 roku?

II A) Uzupełnij zdania wyrazami utworzonymi z wyrazów podanych w nawiasie:

1. Wino madera jest dobrze _____ (znać) na świecie).
2. *Liberty* została _____ (zająć) 9 maja.
3. Ładunek 3 150 galonów został _____ (załadować) w porcie.
4. Zamieszki _____ (wybuch) wśród Bostończyków.
5. Został _____ (wznieść) toast z okazji ogłoszenia Deklaracji Niepodległości.
6. Madera jest jednym z najbardziej _____ (popularny) win portugalskich.

B) Czasowniki w nawiasie wstaw w odpowiedniej formie.

1. Madeira _____ (stać się) regularnym portem dla statków podróżujących do Nowego Świata i Indii Zachodnich w XVI wieku.
2. Wino madera _____ (być) słynne od XVI wieku.
3. Nazwa *Vinho Verde* dosłownie _____ (oznaczają) "zielone wino".
4. Możemy wnioskować, że wino madera zawsze _____ (być) znane.
5. Mam zamiar _____ (kupić) butelkę wina dla mojego dziadka.
6. Wywiązała się kłótnia dotycząca cła importowego kiedy statek _____ (dobić) do portu.

Moduł 4 / 5 – Nacisk na wymiar edukacyjny – LEARNTIX - i samokształcenie

I – Napisz krótkie streszczenie (60-80 słów) na temat:

- A) Win portugalskich (ogólnie)

BE MULTILINGUAL

B) Wina madera (szczegółowo)

II – Napisz krótkie wypracowanie na podany temat (użyj 90-110 słów)

Czy znasz jakieś inne słynne na całym świecie wina? Czy możesz krótko opisać ich historię? Jeśli nie, zberz informacje o jednym wybranym winie.

III – Napisz około 100 słów na temat:

“Moje ulubione wino.”

* Uwaga: Wszystkie podane w tej jednostce ćwiczenia koncentrują się na SAMOKSZTAŁCENIU.

Moduł 6 – Nacisk na umiejętność porozumiewania się– wypowiedź ustna

I – Przygotuj krótką prezentację (możesz wykorzystać program *Power Point*, nagranie video, plakat itp..) na temat:

- A) Europejskie wina (ogólnie)
- B) Wina portugalskie (ogólnie)
- C) Wino madera (szczegółowo)

Uwaga: Ponieważ jest to ćwiczenie, w którym nacisk położony jest na umiejętność porozumiewania się i wypowiedzi ustnej, możesz nagrać swoją prezentację czy wypowiedź na taśmie audio / video i krytycznie przeanalizować ją, sprawdzając błędy i próbując je poprawić. Możesz powtarzać ten proces aż uznasz, że zrobiłeś / aś już wszystko, co możliwe. Możesz również poprosić o pomoc nauczyciela lub bardziej zaawansowanego ucznia. Taka metoda jest uzasadniona w przypadku samokształcenia.

II – Przygotuj prezentację wykorzystując program *Power Point* na następujący temat:

Moja praca badawcza na temat słynnych win na świecie.

Uwaga: W ćwiczeniach tego typu również można zarejestrować swoją wypowiedź na taśmie audio / video czy innych nośnikach i przeanalizować ją pod względem popełnianych błędów, sprawdzać je i starać się je poprawić. Podobnie jak w przypadku poprzedniego ćwiczenia możesz ten proces powtarzać aż uznasz, że zrobiłeś / aś już wszystko, co możliwe. Możesz również poprosić o pomoc nauczyciela lub bardziej zaawansowanego ucznia.

III – Przygotuj debatę na temat: “Moje ulubione wino”. Każdy z mówców stara się przedstawić najlepsze cechy wybranego wina i podać na forum dyskusyjnym przyczyny, dla czego ludzie powinni spróbować tego wina. Jako podsumowanie jeden z uczniów przedstawia streszczenie najważniejszych punktów dyskusji.

BE MULTILINGUAL

Moduł 7 – Podsumowanie i ocena

Matryca Wina portugalskie

	Rodzaje i właściwości	Produkcja	Moje ulubione wino	Powiedzenia, cytaty	Piosenki
Uczeń 1					
Uczeń 2					
Uczeń 3					
...					

- A) Uczniowie przedstawiają wyniki końcowe określone w matrycy (sesja plenarna).
- B) Omawiają wyniki innych osób.
- C) Gromadzą niezbędne słownictwo w procesie “burzy mózgów” (na tablicy).
- D) Rozwiązują przygotowane przez innych krzyżówki.
- E) Na koniec, uczniowie analizują swoje portfolio (portfolio elektroniczne lub innego typu) i wpisują ocenę całego procesu (cele, wykonanie ćwiczeń i wyniki końcowe).

BE MULTILINGUAL

Przykład ramowego programu szkoleniowego

Wino madera jest słynnym winem portugalskim

Czas trwania: 3- 4 godziny

Cel: Wzbogacenie wiadomości dotyczących win z całego świata. Uczniowie pracują indywidualnie z pomocą trenera. Uczestnicy powinni zapoznać się z informacjami dotyczącymi wina madera i jego historii. Większość ćwiczeń przeznaczona jest do pracy samodzielnej. Szkolenie może być również przeprowadzone przez Internet, komunikacja pomiędzy uczniami i nauczycielem na forum dyskusyjnym.

Opis metody:

Etap 1: Nauczyciel zadaje uczestnikom pytania sprawdzając ich wiedzę na temat win portugalskich. Zadaniem nauczyciela jest wywołanie „burzy mózgów” wśród uczestników.

Etap 2: Uczniowie pracują samodzielnie, otrzymują do wykonania proste ćwiczenia dotyczące historii wina madera, po wykonaniu ćwiczenia uczniowie porównują wyniki, mogą przedyskutować swoje odpowiedzi w Internecie. W końcowym etapie nauczyciel komentuje pracę uczniów.

Etap 3: Uczniowie ponownie pracują samodzielnie. Otrzymują ten sam tekst o winie madera. Ta część skupia się na słownictwie i aspekcie językowym. Po wykonaniu ćwiczenia uczniowie mogą poprosić nauczyciela o prawidłowe odpowiedzi.

Etap 4: Uczniowie samodzielnie przygotowują krótkie streszczenia dotyczące uzyskanych wiadomości o maderze i innych winach portugalskich, o innych słynnych winach (uczniowie mogą poszukać informacji w Internecie) oraz o swoim „ulubionym winie”.

Etap 5: Opierając się na własnych spostrzeżeniach, badaniach i uzyskanej wiedzy, uczniowie przygotowują prezentację *Power Point*, nagrania video, plakaty lub komiksy na trzy tematy: *Wino europejskie, w szczególności wina portugalskie, Słynne wina na świecie oraz Moje ulubione wino*.

Etap 6: Wszystkie prezentacje są udostępniane on-line lub podczas spotkań w klasie.

Etap 7: Uczniowie omawiają dostępne prezentacje innych, uzupełniają portfolio i oceniają cały proces nauki.

Co trzeba wziąć pod uwagę: poziom znajomości języka przez uczniów i wiedzę na temat win.

Wymagane materiały: papier, kserokopie, multimedia / komputer do obejrzenia video, połączenie internetowe

BE MULTILINGUAL

5. Zarządzanie różnorodnością

Różnorodność wiąże się z różnymi sposobami postrzegania, myślenia i przedstawianiem pomysłów, co przyczynia się do wzbogacania życia i stanowi silną podstawę zmian. Ludzie różnią się wiekiem, pochodzeniem społecznym i etnicznym, płcią, orientacją seksualną, zdolnościami fizycznymi i umysłowymi jak i wyznaniem oraz światopoglądem.

Jest wiele definicji zarządzania różnorodnością i używanych jest wiele różnych określeń do opisu tych samych zjawisk. Na przykład istnieje wiele definicji “różnorodności”, “różnorodności produkcyjnej” “zarządzania różnorodnością” i “różnorodnością w miejscu pracy”. W praktyce, podstawy tych definicji są następujące:

- zakłada się, że w praktyce ludzie różnią się pod wieloma względami,
- określają zasady dla miejsca pracy lub społeczeństwa w ogóle, które wynikają z różnorodności,
- proponują lub sugerują strategie mające na celu zapewnienie, że ten problem jest zauważany, w interesie zarówno miejsca pracy jak i społeczeństwa w ogóle.

Zarządzanie różnorodnością jest przedstawiane jako sposób zapewnienia, że propagowane są korzyści wynikające ze zróżnicowanej siły roboczej, poprzez stwarzanie równych szans zarówno przez politykę jak i praktykę.

Zarządzanie różnorodnością obejmuje:

- określenie zagadnień wynikających z różnorodności;
- opracowanie sposobów zajmowania się tymi zagadnieniami.

Tak więc, podejście do różnorodności w kontekście projektu *Bądź Wielojęzyczny!* zakłada:

- uznanie, że ludzie różnią się, jeśli chodzi o sytuację społeczną,
- uznanie, że jednostki mają zróżnicowane potrzeby, które częściowo wynikają z sytuacji społecznej,
- ocenianie wszystkich jednostek w sposób jednakowy,
- zapewnienie wszystkim szansy na wykorzystanie w pełni swojego potencjału,
- dostosowanie szans, biorąc pod uwagę różnorodność potrzeb.

Przykłady grup uznawanych za różnorodne obejmują:

- kobiety,
- osoby zamieszkujące tereny wiejskie,
- pracownicy zmianowi, którzy nie są w stanie uczęszczać na regularne zajęcia lekcyjne,
- osoby starsze,
- osoby o orientacji homoseksualnej, biseksualnej i transseksualiści,
- uchodźcy i imigranci,

BE MULTILINGUAL

- osoby pochodzący z mniej uprzywilejowanych środowisk społeczno-ekonomicznych,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- w kontekście edukacyjnym, różne sposoby uczenia się.

Trzy ważne punkty do zapamiętania:

1. Niektóre jednostki muszą zmierzyć się z wieloma przeciwnościami.
2. Niektóre jednostki z grup uznawanych za mniej uprzywilejowane mogą nie mieć żadnych problemów.
3. Niektóre jednostki mogą mieć bardzo niską samoocenę i mogą wierzyć, że nauka "nie jest dla nich."

Uczniowie nie powinni być tendencyjnie przypisywani do grupy, do której wydają się należeć. Zapewniając edukację należy skupić się na potrzebach jednostki, ale z uwzględnieniem zagadnień, które mogą wynikać z ich sytuacji społecznej.

5.1. Praktyczne podejścia do zarządzania różnorodnością:

Opiekunowie on-line powinni rozwijać kompetencje związane z różnorodnością, ale również powinni być w stanie pomóc uczniom rozwijać ich kompetencje w tym obszarze.

1. Bądź świadom!
 - a) Określ czynniki w procesie wychowawczym, które mogą stwarzać trudności.
 - b) Rozpoznaj, kiedy ich własne uprzedzenia mają wpływ na ich ocenę lub zachowanie.
2. Traktuj każdego z szacunkiem i jako niepowtarzalną jednostkę!
 - a) Poprawnie zwracaj się do uczniów.
 - b) Naucz się słownictwa akceptowanego, i takiego, które może być uznane za obraźliwe w grupach zróżnicowanych.
 - c) Naucz się, jakie, nawet niezamierzone zachowania, mogą być obraźliwe.
3. Ucz się cały czas, na przykład:
 - a) proś o komentarz kolegów,
 - b) wykorzystaj różnorodne punkty widzenia,
 - c) poznaj inne kultury i poglądy,
 - d) ucz się na ich błędach.
4. Rozwijaj poprawną komunikację!
 - a) Zrozum różnice kulturowe w procesie komunikacji.
 - b) Przystosuj wymowę do odbiorców, dla których danym język jest obcy.
 - c) Słuchaj uważnie.
 - d) Sprawdzaj, czy ich komunikaty zostały zrozumiane.

BE MULTILINGUAL

5. Bądź globalny!
 - a) Upewnij się, że nikt nie jest pomijany.
 - b) Stwórz atmosferę, w której uczeń będzie się czuł bezpiecznie jeśli chodzi o swobodę mówienia.
 - c) Otwarcie przyjmuj nowe punkty widzenia.

6. Bądź asertywny!
 - a) Sprzeciwiaj się dyskryminacji ze strony innych uczniów.
 - b) Zachęcaj ofiary prześladowań i dyskryminacji do głośnej wypowiedzi.

7. Poszerz siatki kontaktów!
 - a) Rozwiń osobiste i zawodowe kontakty między osobami z różnych środowisk.

Ażeby wdrożyć zarządzanie różnorodnością należy zrozumieć, że być może mamy ten sam system wartości, taki jak szacunek czy potrzeba uznania, ale sposób, w jaki to okazujemy może różnić się w różnych kulturach. Skąd wiemy, jakie są potrzeby w innych kulturach? Może zamiast stosować złote zasady, możemy zastosować platynową zasadę: „traktuj innych w sposób, w jaki chcieliby być traktowani.” Przesuwając naszą podstawę odniesienia z punktu widzenia etnocentrycznego (“nasz sposób jest najlepszy”) w stronę perspektywy relatywizmu kulturowego (“wybierzmy najlepszy sposób z podanych”) będziemy w stanie lepiej zarządzać różnorodnym środowiskiem zawodowym. Będąc odpowiedzialnym za opiekę, trening i doradztwo, sprawujemy kluczową rolę w transformacji obsługi organizacyjnej, tak, aby lepiej odzwierciedlała wartości wśród zróżnicowanej siły roboczej.

Niektóre z potrzebnych umiejętności to:

- zrozumienie i akceptacja koncepcji zarządzania różnorodnością,
- uznanie, że różnorodność dotyczy każdego aspektu zarządzania,
- samo-świadomość; w znaczeniu rozumienia własnej kultury, tożsamości, stronniczości, uprzedzeń i stereotypów,
- chęć zmierzenia się ze zmianami praktyk instytucjonalnych, które mogą stanowić barierę dla różnych grup.

Naturalne jest, że oczekujemy gotowych przepisów na rozwiązywanie problemów związanych z różnorodnością. Niestety, zakładając wielowymiarowość tego problemu, nie ma łatwego przepisu, który można wykorzystać. Rady i strategie stosowane w jednym przypadku mogą nie być skuteczne w innym w tej samej sytuacji czy kontekście.

Zarządzanie różnorodnością oznacza pogodzenie się z różnorodnością klientów i uznanie tych różnic jako cennych; wspomaga to dobrą opiekę i doradztwo. Czasami trudno jest określić, jaką rolę odgrywa różnorodność w określonym obszarze.

BE MULTILINGUAL

5.2. Zarządzanie różnorodnością a samokształcenie

Zarządzanie różnorodnością i samokształcenie to dwa pojęcia blisko ze sobą powiązane. Należy jedynie spojrzeć na wspomniane już "różnorodne grupy". Osoby mieszkające na terenach wiejskich, mogłyby skorzystać z kursu przystosowanego do trudności wynikających z położenia ich miejsca zamieszkania. Pracownicy zmianowi, którym trudno jest uczęszczać na regularne zajęcia cieszą się, jeżeli będą mogli dopasować terminy zajęć. Co więcej, kurs tego typu jest o wiele tańszy i nie trzeba tracić czasu i pieniędzy na przemieszczanie się. Oczywiście, każda osoba ma swój własny indywidualny styl uczenia się i nie można ryzykować ogólnego stwierdzenia, ale samokształcenie może być doskonałym rozwiązaniem dla wielu osób należących do wyżej wspomnianych "różnorodnych" grup.

5.3. Samokształcenie i możliwość przystosowania międzykulturowego

Wzrastająca liczba relacji międzykulturowych na świecie w różnych obszarach doprowadziła do szczególnego zainteresowania badaniem zagadnień dotyczących międzykulturowości. Obecnie umiejętności przystosowania się i uczenia się są uważane za bardzo cenne cechy. Silne powiązanie pomiędzy gotowością do podjęcia samokształcenia i dostosowania międzykulturowego u osób, które pracowały za granicą sugerują, że nauczyciele mogą wspomagać rozwój dostosowania międzykulturowego przez ulepszanie umiejętności związanych z samokształceniem wśród uczniów. Proponowane są nowe strategie dla rozwoju pożądanых cech w ramach programu nauczania, które wychodzą poza środowisko klasy. Omawiane są podejścia, które wzmagają przystosowanie międzykulturowe w trakcie pracy z innymi kulturami zarówno w kraju ojczystym jak i za granicą.

Zmiany w ekonomii takie jak globalizacja, wolny rynek w usługach i zaawansowane technologie zwiększyły potrzebę przenoszenia kwalifikacji: samokształcenie i zdolność przystosowania postrzegane są jako jedno z nich. Istnieje duże zapotrzebowanie na możliwe do przekazania umiejętności, włączając w to umiejętność międzykulturowego przystosowania się.

1. Rozumienie własnego światopoglądu jest sposobem na zrozumienie światopoglądu innych. Różne instrumenty mogą pomóc w odkrywaniu przez uczniów własnego „ja”. Niektórzy z nich (*Międzykulturowy inwentarz umiejętności przystosowania się* opracowany przez Kelly i Meyers, 1992 i *Skala gotowości do podjęcia samokształcenia*, opracowana przez Lucy Guglielmino w 1977 roku) zawierają czynniki mierzące zrozumienie własnego stylu uczenia się, preferencji, wartości, przekonań i postaw.
2. Wychowawcy i uczniowie muszą zrozumieć, że samokształcenie i międzykulturowe dostosowanie się mają miejsce w kontekście społecznym, nie są traktowane oddzielnie. Preferowane są nowe metody uwzględniające zajęcia pozaklasowe; praca na rzecz społeczności lokalnej, międzynarodowe staże itd.
3. Świadomość międzykulturowa i proces przystosowania odbywają się poprzez własne doświadczenie, które obejmuje domeny kognitywne i afektywne. Oznacza to, że spotkania międzykulturowe umacniają umiejętności myślenia i uczenia się (domena kognitywna), tak jak i

BE MULTILINGUAL

rozwijają inteligencję emocjonalną (domena afektywna). Emocje są równie ważne w procesie uczenia się jak i umiejętności myślenia, ponieważ zwykle łączą proces uczenia się z sytuacjami życiowymi.

Odkryty związek pomiędzy zdolnością do uczenia się i zdolnością do przystosowania się mogą być punktami wyjściowymi w przygotowaniu programu zajęć dla uczniów, którzy będą pracować w ciągle zmieniającym się świecie.

6. Integracja płci

Aby zrozumieć pojęcie integracji płci ważne jest zrozumienie definicji następujących określeń:

- Płeć
nie odnosi się do biologicznych różnic pomiędzy mężczyznami i kobietami, płeć określa społeczne związki pomiędzy mężczyznami i kobietami oparte na strukturach kulturowych i społecznych. Oznacza to, że role płci to proces dynamiczny, zmieniający się w czasie, co w rezultacie oznacza, że role płci są bardzo zróżnicowane na obszarze kuli ziemskiej. Wynika to z faktu, że płeć sama w sobie wiąże się z wyuczonym zachowaniem opartym na określonym środowisku społeczno-kulturowym, w jakim egzystuje dana jednostka.
- Integracja płci jest procesem zapewniającym mężczyznom i kobietom równy dostęp do źródeł i ich kontrolę, korzyści rozwojowych i podejmowania decyzji na wszystkich etapach procesu rozwoju.

Ma na celu równe traktowanie mężczyzn i kobiet, jest strategią, której zadaniem jest równa reprezentacja i udział w różnych działaniach społecznych takich jak procesy decyzyjne, zarządzanie firmami, rynek pracy, edukacja i szkolenia. Rada Europy definiuje ją jako „reorganizację, polepszenie, rozwój i ocenę procesów związanych z polityką, tak, że równość płci jest uwzględniana na wszystkich poziomach i etapach, przez wszystkich biorących udział w ustalaniu polityki.

Badania na świecie wykazały, że nierówność płci przyczynia się do spowalniania wzrostu ekonomicznego i sprawia, że trudniej wyjść z ubóstwa. Integracja płci ma na celu przezwycięzenie nierówności dotyczących zasobów społecznych, takich jak wysoki poziom różnic w zarobkach, segregacja płci na rynku pracy, brak równowagi w dyspozycyjności i odpowiedzialności opiekuńczej.

Aspekty równouprawnienia płci powinny być rozpatrywane od etapu planowania danego środka, projektu lub programu do jego wdrożenia, od badania do ewaluacji, przez wytrwałość w odniesieniu do ról płci i dostarczanie odpowiednio dobranych instrumentów, które zapewnią równe szanse.

Integracja płci opiera się na podstawach równego traktowania i pozytywnego działania. Ważne jest, aby zdać sobie sprawę, że typowy „męski model” (np. mężczyźni postrzegani jako ci, którzy utrzymują rodzinę bez konieczności poświęcania kariery na rzecz obowiązków związanych z opieką nad dziećmi) stanowi normę, do której kobiety, bez względu na okoliczności, muszą się dostosować. Zamiast tego, powinniśmy założyć, że istnieje wiele tak samo wartościowych modeli. Co więcej, są mężczyźni, którzy nie pasują do „męskiego modelu” (np. osoby pozostające długotrwale bezrobotne) i są kobiety, które do tego modelu pasują. Jest to zatem zagadnienie dotyczące zarówno kobiet jak i mężczyzn, którzy nie mogą być zaszufadkowani lub postrzegani stereotypowo..

BE MULTILINGUAL

6.1. Praktyczne podejście do integracji płci

Niektóre z praktycznych sposobów, w jaki można wprowadzić zasady integracji płci obejmują następujące działania:

1. Zaangażuj zarówno mężczyzn jak i kobiety w procesy decyzyjne.
2. Rozważ, czy wpływ decyzji jest inny na kobiety i na mężczyzn w określonej dziedzinie, która jest celem kursu. Na przykład, jeśli więcej kobiet niż mężczyzn pracuje na część etatu, kurs musi być realizowany w ten sam sposób.
3. Pomyśl o stereotypowych pojęciach „pracy kobiet” i „pracy mężczyzn” – kobiety na zachodzie nie są kojarzone z pracą fizyczną, chociaż w przeszłości i w innych częściach świata to właśnie kobiety w większości wykonują pracę fizyczną. Kobiety na zachodzie nie są postrzegane jako potencjalni hydraulicy, elektrycy czy informatycy, nie ma jednak powodów, dla których nie mogłyby objąć posad w tych lukratywnych branżach. Dlatego poszerz swoją politykę rekrutacyjną i dostosuj swoją reklamę tak, aby przyciągnąć osoby obu płci.
4. Sprawdź politykę firmy, ażeby przekonać się, czy ma ona różny wpływ na kobiety i mężczyzn. Na przykład:
 - a) Czy kobiety mogą brać udział w zajęciach tak samo jak mężczyźni jeśli zajęcia odbywają się tylko w nocy lub jeśli odbywają się w miejscach, do których nie można dojechać korzystając z transportu publicznego”?
 - b) Czy mężczyźni pracujący na cały etat mogą uczestniczyć w zajęciach tak samo jak kobiety pracujące na część etatu lub w domu, jeśli zajęcia odbywają się w ciągu dnia?
 - c) Jeśli ustalony plan zajęć jest niezmienny, czy mężczyźni mogą go dopasować do swojego grafika łatwiej niż kobiety?
 - d) Czy wzięto pod uwagę opiekę nad dziećmi, gdzie jest bardziej prawdopodobnym, że to kobiety raczej niż mężczyźni będą się nimi opiekowały.
 - e) Czy panujące zasady i wartości utrudniają uczestnictwo mężczyzn lub kobiet w ocenianym programie szkoleniowym?
5. Spójrz, jaki jest procentowy stosunek mężczyzn do kobiet na kursie. Czy środowisko nauki jest przyjazne dla obu płci?
6. Starannie przemyśl język, jakim będziesz posługiwał/a się na kursie: czy jest neutralny czy też wskazuje, że jedna płeć jest gorsza od drugiej lub jest rzekomo z natury lepiej przystosowana do danej posady lub zadania niż przeciwna.
7. W trakcie trwania kursu upewnij się, że:
 - a) Kobiety i mężczyźni są traktowani równo, a prowadzący poświęca im tyle samo uwagi.
 - b) Walczy się z ogólnymi stwierdzeniami o kobietach i mężczyznach i nie są akceptowane żadne seksistowskie żarty.

BE MULTILINGUAL

6.2. Integracja płci a samokształcenie

Nasze doświadczenia wykazują, że samokształcenie spełnia swoją rolę.

W szczególności, jeśli weźmie się pod uwagę szeroki zakres zagadnień związanych z płcią w odniesieniu do procesów szkoleniowych.

W naszym rozumieniu samokształcenie prowadzi uczestników do przemyśleń związanych z ich dotychczasowym życiem jako podstawą procesu nauczania i dalszego rozwoju. To zindywidualizowane podejście mobilizuje zainteresowania kobiet, a w szczególności ich mocne strony. Społeczna i interaktywna forma uczenia skupia się na rolach płci i zwiększa kompetencje jednostki.

Wspomagany odpowiednimi wskazówkami i różnorodnością wybranych metod proces samokształcenia obejmuje indywidualne strategie uczenia się. Redukuje oparte na płci bariery, promuje potencjał jednostki w podejmowaniu odpowiedzialności za swój proces uczenia się (zarówno u mężczyzn jak i u kobiet).

Kobiety nadal wykonują większość prac w domu i dla rodziny* - brak równowagi w układzie praca-dom. Oferty edukacyjne i szkoleniowe nie zareagowały na ten fakt wystarczająco. Tak więc, szanse i możliwości edukacyjne kobiet, które mogłyby zajmować posady porównywalne z przeciętnymi posadami mężczyzn są nadal ograniczone.

Samokształcenie ułatwia dostęp do nauki i ofert szkoleniowych. Samokształcenie uwzględnia elastyczne ramy czasowe i zróżnicowane miejsca nauki.

Rozdział 3: Nauka skontekstualizowana

BE MULTILINGUAL

1. Wstęp

Działalność gospodarcza prowadzona przez rodziny w sektorze turystycznym często wiąże się z kilkoma pokoleniami mieszkającymi razem i pracującymi w jednym hotelu, pensjonacie, restauracji etc... W szczycie sezonu członkowie rodziny i potencjalni pracownicy zwykle muszą poradzić sobie z wieloma godzinami pracy i dużym jej nakładem. W wielu przypadkach zostaje mało czasu wolnego na rozrywki czy kontynuację nauki.

Jednocześnie, jest oczywiste, że umiejętności związane z językiem obcym stanowią kluczowe kompetencje w branży turystycznej, również w przypadku małych przedsiębiorstw, które działają w oparciu o gości, często regularnych, z zagranicy. W tym kontekście, umiejętności językowe nie tylko ułatwiają prowadzenie codziennej działalności, ale stanowią niezbędny czynnik decydujący o konkurencyjności w stosunku do innych firm turystycznych

W większości wypadków członkowie rodziny lub pracownicy nauczyli się przynajmniej jednego języka obcego w szkole w różnym stopniu. Wielu z nich doświadczyło, że tradycyjne zajęcia nie dały oczekiwanych rezultatów, i że ich umiejętności językowe nie są w stanie sprostać oczekiwaniom, jeśli chodzi o codzienną komunikację w miejscu pracy. Co więcej, ogólne kursy językowe skupiają się na strukturach językowych i gramatyce i przekazują jedynie ogólne treści takie jak literatura, kultura, historia i geografia odpowiednich krajów. Te treści są oczywiście mniej znaczące w codziennej komunikacji pracowników sektora turystycznego z gośćmi.

Biorąc pod uwagę codzienne zadania w pracy i kontekst edukacyjny pracowników w małych firmach turystycznych staje się jasne, że trudno będzie tym osobom połączyć tradycyjne sposoby nauki języka z ich codzienną pracą. Co więcej, jest prawdopodobne, że będą to robić niechętnie ze względu na wcześniejsze doświadczenia edukacyjne, które nie przyniosły sukcesu.

Jeśli chcemy zmotywować pracowników branży turystycznej do nauki języków, potrzebujemy skorzystać z elastycznych i innowacyjnych metodologii. Ponieważ uczniowie są najlepiej motywowani wtedy, gdy bierzemy pod uwagę ich osobiste zainteresowania jak i środowisko, w którym przebywają na co dzień, koncepcje szkolenia językowego dla pracowników branży turystycznej muszą naturalnie połączyć treści, które odzwierciedlają potrzeby firmy oraz zainteresowanie grupy docelowej. Nauka języka w branży turystycznej musi łączyć naukę przedmiotu i naukę języka, kiedy to uczeń nie doświadcza uczucia, że język obcy jest jeszcze jedną przeszkodą, którą musi pokonać w życiu zawodowym, ale jest znaczącym środkiem komunikacji. Jest wysoce prawdopodobne, że nauka skontekstualizowana może pomóc drobnym przedsiębiorcom w branży turystycznej i ich rodzinom przezwyciężyć bariery związane z przyswajaniem języka obcego i postępując w ten sposób wspomagać interakcję z zagranicznymi gośćmi sprawiając, że firma stanie się bardziej konkurencyjna.

2. Definicje

2.1 Podstawowe hipotezy

Podstawową funkcją języka jest komunikacja. Pozwalając na pokonanie barier językowych, poprawiamy jakość usług proponowanych w branży turystycznej. Według Krasjena i Terella⁵, **hipoteza akwizycji / przyswajania** opisuje dwa różne sposoby rozwijania umiejętności zawodowych w drugim lub obcym języku.

Akwizycja jest “naturalnym” sposobem rozwijania znajomości drugiego języka. Odbywa się to w ten sam sposób, w jaki dziecko uczy się pierwszego języka – bez świadomego podejścia do formy języka. Akwizycja jest procesem podświadomym. „Akwizycja może mieć miejsce jedynie wtedy, kiedy ludzie rozumieją przekazywane treści w języku docelowym”.

Z drugiej strony, *uczenie się* jest procesem świadomym, gdzie świadomie rozwijane są zasady języka. *Akwizycja* jest, według Krashena, najważniejszym procesem, *uczenie się* nie może przejść w akwizycję. Jako dowód podaje, że wiele osób posługuje się drugim / obcym językiem płynnie bez nauki zasad, podczas gdy inni nie stosują ich, kiedy skupiają się na tym, co chcą wyrazić, a nie w *jaki sposób* to wyrażają.

2.1.1. Hipoteza naturalnego porządku

Podobnie jak uczący się pierwszego języka, uczący się drugiego języka przyswajają pewne struktury gramatyczne w dającej się przewidzieć kolejności. Niektóre struktury gramatyczne są przyswajane przed innymi w akwizycji pierwszego języka. Struktury łatwiejsze niekoniecznie są przyswajane pierwsze. Podobna, naturalna kolejność ma miejsce w przyswajaniu drugiego języka.

2.1.2. Hipoteza monitora

Według Krashena, akwizycja i uczenie się spełniają dwie różne funkcje. Akwizycja jest procesem podświadomym, podczas gdy nauka odbywa się z udziałem świadomości. Podczas używania języka w sposób komunikatywny, akwizycja służy tworzeniu spontanicznych wypowiedzi. Wyuczony system działa jako kontrola, która pomaga ulepszyć poprawność języka. Wymaga to jednakże wystarczająco dużo czasu. Tak więc, hipoteza monitora zakłada, że możemy skorzystać z wiedzy wyuczonej, aby poprawić błędy. Stąd też wiedza wyuczona wykorzystywana jest w wypowiedziach pisemnych, kiedy mamy wystarczająco dużo czasu na jej przemyślenie. Z drugiej strony może ona przeszkadzać w spontanicznych wypowiedziach, kiedy podczas mówienia musimy zastanawiać się nad słownictwem i formą.

Trzy warunki ograniczają wykorzystanie w pełni kontroli:

- wymagana jest wystarczająca ilość czasu, aby wybrać i zastosować odpowiednią regułę,
- skupiamy się na formie wypowiedzi,
- wymagana jest odpowiednia znajomość zasad.

⁵ Krashen and Terrell 1983

BE MULTILINGUAL

2.1.3. Hipoteza językowych danych wejściowych („inputu”)

Hipoteza językowych danych wejściowych składa się z czterech części:

- Hipoteza ta odnosi się do akwizycji, nie do nauki.
- Przyswajamy język przez rozumienie go na poziomie nieco powyżej naszej obecnej znajomości (i+1). Odbywa się to przy pomocy kontekstu i informacji pozajęzykowych.
- Jeżeli rozumiemy docierający do nas język, i jest go wystarczająco dużo, i+1 dostarczany jest automatycznie. Tak więc, komunikacja się powiedzie.
- Umiejętność produkcji pojawia się stopniowo, nie jest uczona bezpośrednio.

2.1.4. Hipoteza afektywnego filtra

“Afektywny filtr” zapobiega lub blokuje docierający do nas język potrzebny dla akwizycji. Niski filtr afektywny jest pożądany. Osoby, które są zmotywowane, zrelaksowane i mają pewność siebie, są bardziej nastawione na odbiór przekazywanych im treści. Zaniepokojeni, spięci, źli lub znudzeni uczniowie mają wysoki filtr afektywny, co jest przeszkodą w akwizycji drugiego / obcego języka.

BE MULTILINGUAL

3. Metoda wdrażania

3.1. Podstawowe implikacje

Te hipotezy mają oczywiste implikacje dla nauczycieli, których celem jest zwiększenie motywacji uczniów uczących się obcego języka w branży turystycznej.

Nauczyciele języka w programie *Bądź Wielojęzyczny!* powinni przywiązywać dużą wagę do:

- eksponowania uczniów na dużą ilość zrozumiałego materiału,
- pomocy uczniom w zrozumieniu języka przy użyciu rysunków, mimiki, gestów, odniesień do ojczystego języka uczniów i ekspresywnym wyrażaniu się.

Nauczyciele języka w programie *Bądź Wielojęzyczny!* powinni

- używać języka docelowego od samego początku,
- wprowadzać w grupie ćwiczenia komunikatywne,
- skierować pracę uczniów na istotną komunikację,
- przedstawić jasną strukturę, np; przez określenie czego powinni się spodziewać po kursie, a czego nie,
- starać się stworzyć dobrą atmosferę w klasie,
- starać się poprawić własny wizerunek i pewność siebie uczniów.

BE MULTILINGUAL

3.1.1. Wartość podejścia pedagogicznego

Zintegrowana nauka języka i przedmiotu (nauka skontekstualizowana) oznacza zarówno naukę przedmiotu z wykorzystaniem języka obcego jak i naukę drugiego / obcego języka przez analizę treści merytorycznych.

Ogólnie zakłada się, że nauka drugiego języka będzie bardziej interesująca i przyniesie więcej satysfakcji, jeżeli główny nacisk nie będzie kładziony na sam język, ale na interesującą i istotną treść. W ten sposób, drugi język postrzegany jest jako środek lub narzędzie do odkrywania istotnych i poznawczo ambitnych treści.⁶

Nauka skontekstualizowana języka obcego w branży turystycznej:

- może zaoferować bardziej istotny sposób rozwoju językowego, opartego na innych formach nauki,
- zmotywuje uczniów do nauki naturalnego języka powiązanego z danym przedmiotem,
- pomoże uczniom przezwyciężyć bariery związane z akwizycją językową, ponieważ wielu uczniów zapomni, że uczą się obcego języka, jeżeli główny nacisk położony jest na treść,
- służy budowaniu postawy "mogę to zrobić",
- pozwoli uczniom doświadczyć krótkoterminowych sukcesów, jeżeli w życiu zawodowym będą mieli okazje natychmiast wykorzystać rezultaty swojej pracy w praktyce,
- pozwoli na poprawę umiejętności zawodowych w sytuacjach codziennych w pracy,
- proponuje metody pozwalające globalnie zrozumieć i posługiwać się językiem obcym,
- otwiera drzwi szerszej gamie uczniów, szczególnie tym którzy niezbyt dobrze zareagowali na formalny kontekst edukacyjny we wcześniejszych etapach nauki,
- może poprawić rozwój osobisty uczniów przez dostarczanie nowych form pewności siebie, co zwiększa szansę na zatrudnienie.

⁶ Eskey, 1992

BE MULTILINGUAL

3.2. Dlaczego nauka skontekstualizowana?

W obecnych czasach zbyt dużo osób opuszcza szkołę lub kończy edukację zawodową bez umiejętności posługiwania się językiem obcym, chociaż zrealizowali wiele godzin. Zajęcia językowe są ważne i istotne dla większości uczniów, aby zrozumieć strukturę języka i gramatykę. Jednakże, w warunkach klasowych nauczyciel rzadko kiedy ma wystarczająco dużo czasu, aby wyjść poza ten proces.

- Uczniowie potrzebują czasu, aby przyswoić dany język.
- Uczniowie potrzebują odpowiedniego środowiska, aby przyswoić dany język.
- Pamiętaj: Podstawową funkcją języka jest komunikacja! Uczniowie muszą uświadomić sobie i doświadczyć wykorzystanie umiejętności językowych.

Właśnie tutaj można się zainteresować nauką skontekstualizowaną. Istnieje ogólny trend w nauce drugiego języka do włączania coraz większej ilości treści merytorycznych i akademickich⁷. Tradycyjnie te treści często były powiązane z literaturą, kulturą, geografią lub historią kraju lub krajów, w których dany język jest używany.

3.2.1. Zwiększanie motywacji uczniów poprzez budowanie postawy "potrafię to zrobić"

Treść może być powiązana z bezpośrednim środowiskiem uczniów, ich prywatnymi zainteresowaniami, środowiskiem naturalnym, światem wyimaginowanym, sztuką i mediami. W niektórych przypadkach, treści pochodzą z obszarów akademickich, takich jak nauki społeczne, matematyka czy nauki ścisłe.

Koncentrując się na branży turystycznej, nauka skontekstualizowana oferuje różnorodne możliwości łączenia ze sobą treści z obszarów zawodowych takich jak:

- Przyjmowanie rezerwacji i wypełnianie kwestionariusza meldunkowego
- Zmiana rezerwacji
- Czytanie korespondencji
- Wymiana danych osobowych
- Opisywanie pogody
- Organizacja czasu wolnego
- Wyjaśnianie danych z rachunku
- Udzielanie informacji wakacyjnych
- Czytanie broszury
- Opisywanie pomników i obiektów wartych zwiedzenia
- Opisywanie miejsca turystycznego
- Porównywanie miejsc turystycznych
- Opisywanie dań i typowej kuchni
- Polecanie miejsc wartych zwiedzenia i wycieczek
- Udzielanie wskazówek dotyczących drogi
- Odpowiedź na zapytanie

⁷ Snow & Brinton, 1997; Crandall, 1994; Snow, 1998; Stryker & Leaver, 1997

BE MULTILINGUAL

- Przeprowadzenie rozmowy telefonicznej
- Odbieranie wiadomości
- Udzielanie informacji na temat wypożyczenia samochodu
- Przygotowywanie jadłospisu
- Przyjmowanie zamówienia
- Polecanie czegoś do jedzenia i picia
- Załatwianie reklamacji
- Opracowanie programu wycieczek
- Udzielanie porad zdrowotnych
- Sprzedaż dodatków
- Wysyłanie wiadomości tekstowych
- Pisanie faksu
- Pisanie i odpowiadanie na maila
- Pisanie i odpowiadanie na list formalny
- Pisanie listu z przeprosinaami
- Pisanie potwierdzenia
- Pisanie notatki
- Tłumaczenie strony internetowej

Przez włączanie takich treści do programu nauczania nauczyciele programu *Bądź Wielojęzyczny!* zaoferują swoim uczniom metodę pokonania barier związanych z przyswajaniem języka, gdyż najprawdopodobniej większość uczniów zapomni, że uczą się języka obcego, jeśli główny nacisk położony jest na treści merytoryczne.

Przez opracowanie ćwiczeń polegających na odgrywaniu ról, pracy w parach i dyskusji nauczyciele programu *Bądź Wielojęzyczny!* zapewniają uczniom krótkoterminowe poczucie sukcesu, co służy budowaniu pewności siebie i postawy “potrafię to wykonać” w grupie uczniów. Zwiększanie motywacji uczniów uzyskuje się najlepiej przez projektowanie programów nauczania w szkoleniu zawodowym, które skupiają się na treści i najczęściej opierają się na metodologii interaktywnej.

Pozytywny wpływ krótkoterminowych sukcesów może być ulepszany, jeżeli zadania zawodowe pozwalają uczniom na aktywne zaangażowanie się w proces nauczania przez stałe przenoszenie uzyskanych wyników do praktyki. *Zawsze doceniaj poprawę w umiejętnościach komunikacyjnych, która wynika z praktycznych i autentycznych sytuacji w miejscu pracy.*

BE MULTILINGUAL

3.3. Zasady i wyzwania związane z nauczaniem skontekstualizowanym

Jeśli poproszono Cię o opracowanie i wdrożenie jednostek ułożonych tematycznie i dostosowanie podejścia dydaktycznego do założeń nauki skontekstualizowanej powinieneś / powinnaś, jako nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* postrzegać to jako wyzwanie, jako prawdziwą okazję do rozwoju zawodowego i próby zrobienia czegoś nowego.

Jednostka ułożona tematycznie grupuje liczne zadania zaprojektowane w oparciu o dany temat lub treści akademickie. W tych zadaniach nauka języka jest całkowicie zintegrowana z przekazywanymi treściami.

Jednostki, w których opracowane są takie tematy jak *Dania i typowa kuchnia*, *Szczególne dni i okazje*, *Wycieczki z przewodnikiem*, *Prowadzenie rozmowy towarzyskiej* ogólnie nazywane są jednostkami tematycznymi. Takie i podobne jednostki mogą być szeroko wykorzystane przez nauczycieli programu *Bądź Wielojęzyczny!*

Jednostki, w których zebrano zadania oparte na przedmiotach akademickich (lub kluczowych obszarach nauki) takich jak matematyka, sztuki wizualne lub nauki ścisłe są jednostkami opartymi na treściach merytorycznych. Takie jednostki częściej wykorzystywane są przez nauczycieli przedmiotu w edukacji dwujęzycznej, w programach integracyjnych lub przez profesorów uniwersyteckich w szkolnictwie wyższym.

W pewien sposób, obydwa typy jednostek oparte są na danym przedmiocie (w jednostce tematycznej, przedmiot jest głównym tematem). Obydwa typy zawierają ćwiczenia, które łączą naukę języka i treści merytorycznych. Opanowanie materiału jest związane ze słownictwem, wyrażeniami, funkcjami językowymi, strukturami, i cechami dyskursywnymi niezbędnymi do prawidłowego radzenia sobie z nauką skontekstualizowaną.

3.3.1. Organizacja

Jednostki różnią się w zależności od tego, jaką rolę odgrywa układ oparty o zasady językowe czy prezentowane treści. Określone kursy mogą być projektowane na kontinuum pomiędzy programem opartym na elementach językowych lub merytorycznych.

- Organizacja niektórych jednostek oparta jest na treściach merytorycznych. Język jest postrzegany jako środek do odkrywania treści niż przedmiot nauki sam w sobie. Treści są interesujące, istotne, wymagające. Traktowane są dogłębnie, a uzyskiwane wyniki mają cechy wewnętrznej spójności. W takich jednostkach najprawdopodobniej będą ocenione uzyskane wyniki związane z przedmiotem i językiem.
- W innych jednostkach, język jest główną zasadą organizacyjną. Treści dobierane i wprowadzane są w oparciu o cele językowe. Przedmiot odgrywa rolę wspomagającą w procesie komunikacyjnym. Czasami jest zróżnicowany, ale często trochę sztuczny. Treści mogą być już znane uczniom, w takich jednostkach oceniane są najczęściej tylko wyniki językowe.

BE MULTILINGUAL

3.3.2. Podstawowe cechy

Zadania, na jakie możemy napotkać w jednostkach opartych o treści merytoryczne posiadają ważne cechy. Jednym z punktów wyjściowych jest to, że uczeń nie tylko reaguje na różne bodźce ze strony nauczyciela, ale sam przejmuje aktywną rolę w procesie kształcenia, jest pomysłodawcą i sam odpowiada za możliwości uczenia się. Nie jest biernym podmiotem, wokół którego mają miejsce różne wydarzenia, jest osobą, która wpływa na te wydarzenia. Uczenie rozumiane jest jako wynik zapoczątkowanej przez samego uczącego się interakcji ze światem.

Nauczyciele programu *Bądź Wielojęzyczny!*, zanim rozpoczną kurs powinni zebrać informacje o uczniach, aby uzyskać prawdziwe profile uwzględniające ich kompetencje. Nauczyciel musi wiedzieć, z kim pracuje, jakie może stawiać oczekiwania i jakie założyć cele kursu.

Przedstawianie zainteresowań / Analiza potrzeb

W grupach, uczniowie w procesie "burzy mózgow" spisują, jakie są ich potrzeby dotyczące języka obcego w każdym z obszarów: słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie (np. mówić i rozumieć dosyć płynnie; rozmawiać przez telefon, zaproponować jadłospis itd...) Nauczyciel opracowuje zbiorczą listę na podstawie określonych przez uczestników potrzeb w ramach każdej umiejętności.

Portfolio językowe

<http://www.eelp.org/eportfolio/index.html>

Samoocena – uczniowie poświęcają trochę czasu na indywidualne wypełnienie arkusza samooceny. Spisz swoją biografię językową. Jakimi językami mówisz? Jak się ich nauczyłeś /aś? Jak je wykorzystujesz w miejscu pracy, z klientami / gośćmi z zagranicy? Jak postrzegasz swoją tożsamość w odniesieniu do języków, którymi władasz? Z którym językiem się utożsamiasz?

Uczeń poświęca czas na indywidualne wypełnienie arkusza samooceny, a następnie omawia odpowiedzi z nauczycielem programu *Bądź Wielojęzyczny!*

W ten sposób uczestnicy mogą sobie uświadomić swoje silne i słabe strony i podjąć odpowiedzialność za rozwiązanie każdego problemu. Arkusz samooceny może być wypełniony wraz z biografią językową ucznia. Ćwiczenia, jakie znajdują się w jednostkach przedmiotowych opracowane są w oparciu o metody samokształcenia oraz strategie charakterystyczne dla podejścia komunikatywnego. W szczególności wykorzystują materiały autentyczne w języku obcym i propagują realistyczne zadania komunikatywne z wykorzystaniem autentycznego języka. Z pedagogicznego punktu widzenia, zadania są przystosowane do zainteresowań uczniów i odpowiadają ich potrzebom.⁸

⁸ Stryker & Leaver, 1997

BE MULTILINGUAL

Ćwiczenia oparte na przedmiocie:

- reaguj na osobiste zainteresowania uczniów
- odpowiadaj na ich różne potrzeby
- pozwól uczniom tworzyć własne zadania
- włącz osiągnięcia przedmiotowe i językowe
- wykorzystuj autentyczne materiały w języku docelowym
- propaguj realistyczne zadania komunikatywne

Podejścia metodologiczne i sposoby motywacji:

- jasno określ cele uczniom
- zachęć uczniów do aktywnego uczestnictwa w wyborze nauczanych treści
- zachęć uczniów do używania drugiego języka poza klasą
- zwiększ świadomość procesu uczenia się i pomóż uczniom określić ich preferowane style i strategie
- propaguj "związek pedagogiczny" pomiędzy uczniami i nauczycielami

Zapotrzebowanie na metody i strategie:

- metodologie przedmiotu
- wspólna nauka
- nauka metodą projektową
- nauka eksperymentalna
- samokształcenie

BE MULTILINGUAL

3.4. Wzmacnianie procesu nauczania i uczenia się

Wyzwaniem w nauce języków obcych jest umiejętność zmierzenia się z różnymi sytuacjami w prawdziwym środowisku pracy w branży turystycznej. Ażeby wzmocnić pełny potencjał podejścia dydaktycznego opartego na nauce skontekstualizowanej, raport z badań, opublikowany w 2001⁹, wymienia pięć wymiarów lub powodów dla wprowadzenia nauczania opartego o treści merytoryczne ażeby wzmocnić proces nauczania i uczenia się.

Nauczyciele języka programu *Bądź Wielojęzyczny!*, powinni wprowadzać treści związane z turystyką wykorzystując następujące wymiary oparte na zagadnieniach związanych z kulturą, środowiskiem, językiem, treścią i uczeniem się.

Każdy z nich zawiera liczne punkty odniesienia. Powinny one być realizowane w różny sposób i wprowadzane przez nauczycieli programu *Bądź Wielojęzyczny!* w oparciu o trzy główne zagadnienia: rozpiętość wiekową uczniów, środowisko językowo-zawodowe, oraz stopień ekspozycji na dydaktykę w nauce skontekstualizowanej.

1. Wymiar kulturowy CULTIX
 - Buduj wiedzę międzykulturową i tolerancję dla innych kultur.
 - Rozwiń międzykulturowe umiejętności komunikacyjne.
 - Zbierz informacje o określonych krajach / sąsiadujących regionach i grupach mniejszościowych.
 - Wprowadź szerszy kontekst kulturowy.
2. Wymiar środowiskowy - ENTIX
 - Przygotuj się do internacjonalizacji, szczególnie integracji europejskiej.
 - Zdobądź dostęp do certyfikacji międzynarodowych.
 - Popraw profil zawodowy.
3. Wymiar językowy - LANTIX
 - Popraw ogólną znajomość języka docelowego.
 - Rozwiń umiejętności komunikowania się
 - Rozwiń zainteresowania wieloma językami i podejściami.
 - Wprowadź język docelowy.
4. Wymiar merytoryczny -CONTIX
 - Dostarcz okazji do studiowania treści z różnych perspektyw.
 - Zdobądź dostęp do określeń specyficznych dla danego przedmiotu w języku docelowym.
 - Przygotuj się do życia zawodowego w branży turystycznej.
5. Wymiar edukacyjny - LEARNTIX
 - Wypracuj indywidualne strategie uczenia się.
 - Zróznicuj metody i formy pracy w klasie.
 - Zwiększ motywację ucznia.

⁹ Marsh, Majlers and Hartiala: Profiling European CLIL Classrooms – Languages Open Doors

BE MULTILINGUAL

Stopień ekspozycji na dydaktykę nauki skontekstualizowanej oraz szanse na połączenie wszystkich przedstawionych powyżej wymiarów będą zależały od ogólnych warunków i elastyczności oferowanej przez organizatora szkolenia, jak również od doświadczenia nauczycieli języka biorących udział w programie *Bądź Wielojęzyczny!*.

Opiekunami mogliby być nauczyciele określonych przedmiotów jak i nauczyciele języka obcego. Mogą pracować „sami” w klasach, gdzie łączą zarówno treści przedmiotowe jak i elementy języka docelowego. Jednakże, siła pracy zespołowej oraz zalety pracy z innymi profesjonalistami w sposób zintegrowany są oczywiste.

Przystosowania podejścia dydaktycznego nauki skontekstualizowanej przez nauczyciela programu *Bądź Wielojęzyczny!*, polega na zorganizowaniu nauki w oparciu o jednostki łączące treści przedmiotowe, akademickie i językowe. Z różnych przyczyn, te jednostki muszą być opracowane na miejscu przez samych nauczycieli, ponieważ należy wziąć pod uwagę wiele czynników:

- Cele językowe muszą odpowiadać biegłości uczniów w obcym języku i jednocześnie powinny spełniać wymagania programowe.
- Treści muszą odpowiadać oczekiwaniom określonym w podstawach programowych dla branży turystycznej.
- Wybrane tematy muszą być powiązane z określonymi obszarami zawodowymi pracowników branży turystycznej i muszą być w kręgu zainteresowania studentów.
- Treści muszą być opracowane zgodnie z poziomem językowym i kognitywnym uczniów.

Wielopłaszczyznowe przykłady z *Wymiaru edukacyjnego – zwiększ motywację ucznia* opisane powyżej – wprowadzają elementy skupiające się na treściach merytorycznych i pozwalają na metodologię interaktywną, której celem jest budowanie pewności siebie i postawy “potrafię to wykonać” wśród szerokiej gamy uczniów.

Wprowadzenie wymiaru kulturowego - *Buduj wiedzę międzykulturową i tolerancję dla innych kultur* może zawierać badania i wymianę doświadczeń zawodowych np. obsługa klienta z różnych krajów, poruszanie tematu różnic kulturowych związanych na przykład z przywitaniem się, międzynarodowe sposoby pisania i formaty listów czy rozmowa przez telefon.

Wymiar językowy - Rozwiń umiejętności komunikowania się powinien być zintegrowany z metodologią interaktywną, ćwiczeniami autoprezentacji oraz użyciem języka w sytuacjach życia codziennego.

Nauczanie oparte o treści przedmiotowe zapożycza zatem elementy z metodologii nauczania przedmiotu, obejmuje metody i strategie wykorzystywane w nauce opartej na współpracy, metodzie projektowej, nauce eksperymentalnej i opartej na źródłach.¹⁰

¹⁰ Grabe & Stoller, 1997

BE MULTILINGUAL

3.5. Jednostka przykładowa: *Wina europejskie*

Poniższa przykładowa jednostka opisuje etapy nauki skupiając się na uczniach, którzy mają kontakt z klientami / gośćmi przy podawaniu posiłku, sprzedaży win lub prowadzeniu restauracji, pubów i sklepów z upominkami. Kurs ma układ tematyczny, zaprojektowany dla poszerzania wiedzy i doceniania wina z różnych stron świata, składa się z 7 modułów.

Moduł 1 – Wprowadzenie i “burza mózgów”

Nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* wprowadza temat i krótko przedstawia założenia programu. Następnie sprawdza, jaka jest obecna wiedza uczniów:

Praca indywidualna / Praca w parach (język ojczysty): Każdy uczeń pisze kilka zdań o winach, opierając się na swojej dotychczasowej wiedzy. Jeżeli wiedza uczniów nie jest zbyt obszerna, uczniowie opracowują pytania i je zapisują.

Sesja plenarna: Mapa pojęciowa (język docelowy) uczniowie z pomocą nauczycieli programu *Bądź Wielojęzyczny!* zbierają i przedstawiają wyniki pracy indywidualnej i dowiadują się, jaka jest ich wspólna wiedza na temat win. W tym samym czasie nauczyciel wprowadza odpowiednie słownictwo (producent wina, smak, zapach, kolor, wino dobrej jakości, wino wytrawne, wino półwytrawne, wino rozcieńczone, wino z beczki, młode wino itp...)

Moduł 2 – Nacisk na słownictwo i aspekty kulturowe - CULTIX

Praca indywidualna: Uczniowie pracują z tekstem (uczeń opracowuje tekst oparty na materiałach zebranych w trakcie “burzy mózgów” / tworzeniu map pojęciowych i układa listę użytecznych słów i zwrotów, próbuje znaleźć odpowiednie czasowniki do następujących rzeczowników: wiedza, producent, nazwa, pochodzenie, smak, zapach, wiek, prezent.

Sesja plenarna: Uczniowie z pomocą nauczyciela programu *Bądź Wielojęzyczny!* zbierają i przedstawiają ważne kraje / obszary produkujące wina na mapie Europy po czym próbują zebrać odpowiednie tłumaczenia wyrażenia „Na zdrowie”.

Moduł 3 – Nacisk na aspekty językowe - LANTIX

Praca indywidualna: Uczniowie pracują z tekstem (tekst opracowany przez nauczyciela dotyczący podawania wina / sprzedaży wina), wskazują na specyficzne słownictwo związane z tematem i odpowiadają na pytania (opracowane przez nauczyciela do wybranego tekstu).

Sesja plenarna: Wspólne zebranie odpowiedzi, dyskusja, wyjaśnienie związanego z przedmiotem słownictwa.

Praca w parach: Odgrywanie ról – podawanie / sprzedaż wina.

Sesja plenarna: Nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* wprowadza matrycę, w której określone są indywidualne zadania. Uczniowie opracowują indywidualne plany pracy i decydują, czy będą pracować samodzielnie, w parach czy w grupie.

Moduł 4 – Nacisk na wymiar edukacyjny - LEARNTIX

Praca indywidualna / Praca w parach: Praca nad zadaniami określonymi w matrycy.

BE MULTILINGUAL

Nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* zadaje wiele zadań przeznaczonych do realizacji samodzielnie lub w grupach.

Wycieczka do / organizacja degustacji wina: Uczniowie, którzy unikają picia alkoholu otrzymają różne rodzaje soku z winogron. Nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* skupia się na zadaniach komunikatywnych w języku docelowym, uczniowie samodzielnie określają „moje ulubione wino”.

Moduł 5 – Nacisk na naukę skontekstualizowaną

Sesja plenarna: Każda grupa przedstawia wstępną matrycę. Dyskusja, zebranie fachowego słownictwa na dany temat.

Praca samodzielna / Para w parach: Opracowywanie matrycy

Nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* zadaje wiele zadań przeznaczonych do realizacji samodzielnie lub w grupach.

Moduł 6 – Nacisk na umiejętność komunikowania się – wypowiedź ustna

Sesja plenarna: Każda grupa przedstawia szczegółowo opracowaną matrycę. Dyskusja, zebranie fachowego słownictwa na dany temat.

Praca samodzielna / Para w parach: Praca z matrycą polegająca na ułożeniu krótkich opowiadań.

Nauczyciel programu *Bądź Wielojęzyczny!* pomaga dostarczyć kilka pomysłów.

Para w parach: Opracowanie krzyżówki zawierającej słownictwo związane z winem.

Moduł 7 – Podsumowanie i ocena

Sesja plenarna: Każda grupa przedstawia końcowe wyniki zadań określonych w matrycy. Dyskusja, zebranie fachowego słownictwa na dany temat.

Konkurs: Uzupełnianie krzyżówki opracowanej przez inne grupy.

Samoocena, ewaluacja.

BE MULTILINGUAL

Matryca: *Wina europejskie*

	Rodzaje i właściwości	Produkcja i regiony	Podawanie wina	Moje ulubione wino	Powiedzenia, cytaty piosenki
Imię (Uczeń1)					
Imię (Uczeń 2)					
Imię (Uczeń 3)					
....					

BE MULTILINGUAL

Przykład ramowego programu szkoleniowego: *Degustacja wina*

Czas trwania: 1-2 godziny

Cel: Ty i Twój zespół macie za zadanie opracować notatkę dotyczącą degustacji wina na zbliżającą się wystawę *Wina europejskie* w Twoim mieście lub w Twojej restauracji, aby następnie wybrać zwycięzcę wystawy.

Opis metody:

Etap 1: Nauczyciel prosi uczniów, aby zamknęli oczy i wyobrazili sobie, że degustują wino. Uczniowie powinni zapisać różne wyrazy, aby wczuć się w sytuację (wyrazy związane z kolorem, zapachem i smakiem).

Etap 2: Uczniowie pracują w małych grupach. Wypowiadają się, co jest ważniejsze dla każdego z nich: smak, zapach czy kolor.

Etap 3: Uczniowie pracują w małych grupach. Nauczyciel prosi uczniów o spisanie poszczególnych etapów degustacji wina. Każda grupa przedstawia wyniki.

Etap 4: Nauczyciel może zaprezentować na przykład nagranie video: www.videojug.com/film/how-to-taste-wine dla potwierdzenia, że etapy, jakie uczniowie zasugerowali są prawidłowe.

Etap 5: Nauczyciel wprowadza odpowiednie, związane z danym tematem słownictwo np.: "Pomoc do sporządzenia notatki dotyczącej degustacji wina" i rozdaje uczniom do przeczytania tekst *Degustacja wina. Na co zwrócić uwagę?* dla wprowadzenia nowego słownictwa i opisy degustacji wina. Teksty mogą być rozdane na odbitkach ksero przygotowanych przez nauczyciela. Wprowadzone słownictwo będzie użyte przez uczniów do sporządzenia własnej notatki.

Etap 6: Uczniowie piszą i przedstawiają w grupach swoje notatki innym grupom (wykorzystując wyuczone słownictwo / wskazówki). Uczniowie mogą wybrać najlepszą i ogłosić zwycięzcę wystawy.

Etap 7: Po zajęciach uczniowie mogą sprawdzić wino określone w notatce "zwycięzcy", aby sprawdzić, czy jest pożyteczna. Aby ocenić wino mogą posłużyć się kartą oceny degustacji wina.

http://www.bettertastingwine.com/wine_tasting_score_card.html)

Co trzeba wziąć pod uwagę? wcześniejszy poziom znajomości języka angielskiego

Wymagane materiały: papier, odbitki ksero, multimedia/komputer do obejrzenia materiałów video.

Dalsze informacje / linki:

<http://www.videojug.com/film/how-to-taste-wine>

www.bettertastingwine.com

BE MULTILINGUAL

Degustacja wina: Na co zwrócić uwagę?

Są trzy główne elementy wchodzące w skład degustacji wina: zaczniemy od warstwy zewnętrznej

(1) Kolor wina:

Na co zwrócić uwagę

- Jaki jest kolor wina? Dla koloru czerwonego, czy jest on wiśniowy, rubinowy czy rdzawy?
- Dla koloru białego, czy jest jasnozielony, koloru jaskra, złocisty czy bursztynowy?
- Czy wino jest przejrzyste czy mętne?

Jak: Przechylenie kieliszka na białe tło pozwoli Ci na obiektywną ocenę koloru.

Zastosowania: Kolor wina wskazuje na jego wiek. Czerwone wina tracą kolor w miarę upływu lat, podczas, gdy białe wina nabierają koloru. Na przykład: starsze czerwone wino będzie bardziej przejrzyste o brązowym odcieniu. Bardzo stare białe wino (utlenione) będzie miało kolor starego złota lub nawet kolor bursztynowy. Ważne jest to, aby wziąć pod uwagę różnorodność szczepów przy ocenie intensywności koloru. Na przykład szczep Syrah będzie dawał kolor ciemniejszy i będzie bardziej matowe niż Gamay.

(2) Aromaty wina:

Zapach jest najważniejszym elementem degustacji wina. Nasz zmysł powonienia jest w stanie określić tysiące różnych zapachów.

Na co zwrócić uwagę

- Czy wino ma nutę owocową? zapach jeżyn, śliwek, grejpfrutów czy melonów?
- Czy wino ma nutę kwiatową? – zapachy fiołków, lillii czy róż?
- Czy wino ma nutę ziołową? – nutę mięty, siana, estragonu czy rozmarynu?
- Czy wino ma nutę ziemną? przypomina zapach grzybów i suszonych liści?
- Czy wino jest ostre? – zdecydowane jak goździk, cynamon, pieprz czy przyprawy?

- Odnóża wina – “łyzy”, które spływają po ściankach kieliszka, kiedy nim obracasz – nie są wskaźnikiem jakości. Mogą natomiast wskazywać na treściwość wina. Wina bardziej treściwe mają zwykle wolniej spływające odnóża.
- Wiele osób nie może odróżnić wina taninowego od kwasowego. Wino taninowe ma smak bardzo skoncentrowanej herbaty, - gorzkie i ściągające. Kwasowe ma smak, jaki pochodzi z kwaśnej cytryny, wzmagający wydzielanie śliny.
- Tanina jest naturalnym konserwantem wina. W miarę upływu czasu wino niszczy taninę, uzyskując bardziej delikatną konsystencję i bardziej złożony aromat. Stąd też wysoce taninowe Bordeaux smakuje lepiej w miarę dojrzewania.

Na koniec, nie wączaj korka. Wączanie korka nie jest przyjemne i nie mówi on nic o winie. Skup się na samym winie!

BE MULTILINGUAL

Jak: Zakręć kieliszkiem, aby napowietrzyć wino. Zaciągnij się dobrze jego aromatem. Odczekaj, zaciągnij się ponownie, tym razem trochę dłużej.

Zastosowania: Powyższe pytania pomogą opisać aromat wina. Wynika on z różnorodności winogron. Dodatkowe nuty aromatów pochodzą z procesów fermentacji i dojrzewania wina. Na przykład, wino, które długo dojrzewało w beczkach będzie miało bogaty aromat dębowy lub waniliowy.

Terminologia: „Bukiet” i „zapach” są często używane do określenia aromatu wina. Bukiet często oznacza bogate i złożone aromaty.

(3) Smak:

Na co zwrócić uwagę:

- Treściwość: objętość i waga wina. Często mleko używane jest do porównań. Na przykład: śmietana jest najbardziej treściwa, mleko jest średnio treściwe, mleko odtłuszczone jest najmniej treściwe.
- Smak: Czy jest słodkie czy kwaskowate? Czy jest ostre czy bez smaku? Czy jest taninowo wytrawne czy gorzkie?

Zakończenie: Czy smak utrzymuje się długo?

Jak: Napij się duży łyk wina, pozwól, aby przesunęło się po Twoim języku. Zwróć uwagę, czy jest słodkie, kwaskowe czy taninowe. Weź drugi porządną łyk, wciągnij trochę powietrza, aby poczuć jak wino otwiera się w Twoich ustach. Wypluwanie wina nie jest konieczne, chociaż niektórzy tak postępują, aby zachować trzeźwość.

Terminologia i zastosowania: Wino „wytrawne” oznacza nie słodkie, a wino „niewytrawne” jest słodkie. Wino jest „rzeńskie”, jeżeli jest trochę kwaskowe i niezbyt słodkie. Wino jest zbilansowane, jeśli wszystkie składowe się komponują (kwasowość, słodkość, tanina, „owocowość”). Na przykład zbilansowanie słodkości, „owocowości” i kwasowości zagwarantuje, że wino nie będzie przesłodzone, anemiczne czy kwaśne. Smak wina może być złożony – z wieloma warstwami aromatów, zmieniające się z zależności od napowietżenia. „Podniebienie” jest przekąźnikiem smaku i odczuć związanych z winem. Określenie „taninowe” zwykle używane jest do opisu czerwonych win, natomiast „ściąające” do opisu białych win.

Dobre wino jest zbilansowane, złożone i pozostawia na długo smak w ustach.

Lepsza degustacja wina

Pomoc do sporządzenia notatki dotyczącej degustacji wina: SŁOWNICTWO

Wskazówki:

Pomoc do sporządzania notatki :

Pomoc do sporządzania notatki pomoże ci zobrazować i przeżyć doświadczenia związane z degustacją wina. Pomoc jest nie tylko opisowa, ale precyzyjna, jeśli chodzi o cechy i aromat wina.

Jak skorzystać z pomocy?: Zaciągnij się kilka razy aromatem wina, aby określić typy zapachów: owocowy, kwiatowy, orzechowy, ziemisty, ziołowy, ostry czy zły. Nasza pomoc do degustacji, ułożona

BE MULTILINGUAL

kategoriami, pomoże Ci znaleźć bardziej konkretny opis. Również uwzględniono przydatne przymiotniki, aby lepiej zapamiętać mocne strony wina oraz związane z nim skojarzenia.

<http://www.bettertastingwine.com/winetasting.html>

Pomoc do sporządzania notatki – Lepsze wino

Owocowe		Kwiatowe	Orzechowe /ziemne	Ziołowe / Ostre
Jagodowe (zwykle czerwone) <ul style="list-style-type: none"> ▪ jeżyna ▪ czarna porzeczka ▪ jagoda ▪ malina ▪ truskawka ▪ wiśnia / czereśnia ▪ śliwka ▪ suszona śliwka ▪ agrest (tylko białe wina) 	Cytrynowe (białe wino) <ul style="list-style-type: none"> ▪ grejpfrut ▪ cytryna ▪ limeta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ fiołek ▪ róża ▪ kwiat pomarańczy ▪ jaśmin ▪ lilia ▪ geranium ▪ orchidea 	Orzechowe: <ul style="list-style-type: none"> ▪ migdał ▪ kawa ▪ orzech laskowy ▪ orzech włoski 	Ziołowe: <ul style="list-style-type: none"> ▪ siano ▪ mięta ▪ rozmaryn ▪ tymianek
	Owoce pestkowe i tropikalne <ul style="list-style-type: none"> ▪ jabłko ▪ morela ▪ melon ▪ brzoskwinia ▪ gruszka ▪ ananas 		Ziemne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ suche liście ▪ kurz ▪ błoto ▪ grzyb 	Ostre: <ul style="list-style-type: none"> ▪ czarny pieprz ▪ lukrecja ▪ cynamon ▪ goździk
Inne ulubione <ul style="list-style-type: none"> ▪ wanilia ▪ cedr ▪ tytoń ▪ czekolada ▪ benzyna ▪ skóra ▪ karmel ▪ oliwka 	Oznaki „złego wina” <ul style="list-style-type: none"> „smak podwórza gospodarskiego” ugotowane jajko gaz zmywacz do paznokci siarczek ocet 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ agresywny ▪ atrakcyjny ▪ zbilansowany ▪ duży ▪ śmiały ▪ złożony ▪ skoncentrowany ▪ chrupki 	Przydatne przymiotniki	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ głęboki ▪ delikatny ▪ mdły ▪ solidny ▪ płaski ▪ intensywny ▪ intrygujący ▪ przenikliwy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mocny ▪ bogaty ▪ dojrzały ▪ uładzony ▪ prosty ▪ miękki ▪ zorganizowany ▪ słaby

BE MULTILINGUAL

4. Zarządzanie różnorodnością w skontekstualizowanej nauce języka obcego

Uczniowie programu *Bądź Wielojęzyczny!* wywodzą się z różnych środowisk, od firm rodzinnych, małych hoteli, pensjonatów do większych przedsiębiorstw; różnią się wiekiem, płcią, sytuacją rodzinną, oraz statusem społecznym, co może mieć wpływa na ich motywację i osiągnięcia.

Nie ma idealnej klasy, gdzie wszyscy uczniowie mają ten sam poziom zainteresowania, tak więc nauczyciel prowadzący skontekstualizowaną naukę języka musi próbować odnaleźć strategie, które pozwolą na zajęcie się możliwymi różnicami, w najlepiej pojętym interesie uczniów i co się z tym wiąże ich firm.

Tak też, podejście do różnorodności w nauce skontekstualizowanej obejmuje następujące przesłanki:

- uznanie, że osoby pracujące w branży turystycznej nie są jednakowe i nie mają tych samych zainteresowań i potrzeb,
- uznanie, że uczniowie w jednej klasie, którzy powinny być mniej więcej na tym samym poziomie we wszystkich umiejętnościach językowych, mają, w rzeczywistości różny poziom,
- docenianie wkładu i udziału w dyskusji wszystkich jednostek w sposób równy,
- umożliwienie wykorzystania wszystkich potencjalnych możliwości każdemu uczniowi,
- dostosowywanie ćwiczeń, biorąc pod uwagę poziom i potrzeby każdego ucznia,
- uwzględnianie wszystkich możliwych różnic w umiejętnościach czytania i pisania, liczenia, przystosowania społecznego przy opracowywaniu działań, które przyniosą korzyść wszystkim uczniom.

Nauczyciele i trenerzy programu *Bądź Wielojęzyczny!* muszą wypracować kompetencje związane z zarządzaniem różnorodnością:

- 1) budowanie świadomości, określenie wszystkich czynników, które mogą zniechęcać uczniów do nauki,
- 2) traktowanie każdego jako odrębnej jednostki, uczenie się od kolegów i uczniów na ich własnych błędach,
- 3) rozwijanie dobrej komunikacji z uczniami,
- 4) bądź globalny:
 - a) twórz atmosferę, w której uczniowie mają swobodę wypowiedzi,
 - b) przyjmuj propozycje uczniów dotyczące nowych działań.

Bądź asertywny, wykazuj pewność siebie i umiej przekazać te cechy swoim uczniom.

BE MULTILINGUAL

5. Integracja płci w nauce skontekstualizowanej

Aspekty związane z integracją w części dotyczącej nauki skontekstualizowanej były uwzględnianie od etapu planowania do wdrożenia, od przeprowadzonych badań do ewaluacji, przez wytrwałość w uwzględnianiu roli mężczyzny i kobiety i zapewnieniu odpowiedniej kombinacji narzędzi, które stworzą równe szanse. Projekt został opracowany zarówno przez kobiety jak i mężczyzn, angażując partnerów z różnych krajów. Zawartość kursu została opracowana uwzględniając potrzeby obu płci zaczynając od etapu badania, przez opracowanie materiału aż do dystrybucji i wydarzeń promocyjnych.

Integracja płci na zajęciach opartych o naukę skontekstualizowaną przejawia się w:

- zwalczaniu negatywnych stereotypów i maksymalizacji potencjału obu płci,
- uznanie, że osoby pracujące w branży turystycznej różnią się pod względem płci i zajmowanych stanowisk,
- równym docenianiu wkładu i udziału w interakcji,
- upewnieniu się, że zarówno mężczyźni jak i kobiety mają równy dostęp do zasobów kursu,
- zapewnienie wszystkim szansy na wykorzystanie w pełni swojego potencjału,
- dopasowanie działań biorąc pod uwagę potrzeby każdego ucznia, wszystkie ćwiczenia związane z nauką skontekstualizowaną zostały opracowane dla obu płci,
- przyjmowanie różnych ról zawodowych w opracowanych ćwiczeniach, nawet, jeśli są niezgodne ze stereotypowym podziałem na role typowo kobiece i typowo męskie,
- równy udział w zadaniach klasowych; format on-line bez ograniczeń czasowych zapewnia równy dostęp do przykładów i ćwiczeń – środowisko edukacyjne jest sprzyjające dla obydwu płci,
- używanie neutralnego języka w instrukcjach, przykładach i ćwiczeniach do wykonania,
- unikanie wyrażen lub instrukcji, które mogłyby sugerować, że uczniowie jednej płci są gorsi od drugiej.

Nauczyciele programu *Bądź Wielojęzyczny!* muszą rozwinąć kompetencje związane z integracją płci, które będą wykorzystane w szkoleniu nauczycieli lub w określonym kursie językowym.

Powinno się podkreślić, że w programie szkoleniowym opartym na podejściu CLIL:

1. podnoszenie świadomości i trening edukatorów w kierunku równouprawnienia płci jest równie ważne jak sam proces edukacyjny,
2. zarówno nauczyciele jak i metodycy powinni potrafić określić ogólną strategię propagowania równouprawnienia na wszystkich poziomach,
3. ważne jest wypracowanie umiejętności określania nierówności i opracowanie narzędzi radzenia sobie z nimi
4. kobiety i mężczyźni powinni otrzymywać tyle samo uwagi od prowadzącego,

BE MULTILINGUAL

5. powinno się walczyć z ogólnymi stwierdzeniami dotyczącymi mężczyzn i kobiet a seksistowskie żarty nie mogą być akceptowane,
6. na etapie planowania kursu należy wziąć pod uwagę potrzeby każdej płci,
7. w zakresie odpowiedzialności trenera / nauczyciela leży upewnienie się, że żaden z uczestników kursu nie czuje się jako gorszy, że uczniowie mają swobodę wypowiedzi, a uwagi robione przez uczniów obydwu płci powinny być traktowane z należnym szacunkiem.

BE MULTILINGUAL

Rozdział 4: Nauka rodzinna

BE MULTILINGUAL

1. Wstęp

Nauka rodzinna a szkolnictwo domowe

Najczęściej nauka rodzinna odnosi się do koncepcji szkoleniowej, w której dzieci uczą się w środowisku rodzinnym. W tym przypadku szkolnictwo przeniosło się ze szkoły do domu, co jest legalne w Stanach Zjednoczonych, z różnicami wynikającymi z decyzji władz stanowych. W Kanadzie, rodzinna nauka czytania i pisania odgrywa ważną rolę. Edukacja i nauka zaczyna się bardzo wcześniej i jest kontynuowana przez całe życie. Rodzice są pierwszymi wychowawcami dzieci. Trenerzy, którzy opracowują rodzinne programy nauki czytania i pisania, docierają do rodziców, którzy chcą rozwijać umiejętności czytania i pisania u swoich dzieci, uwzględniając również szczególne przypadki.

To podejście można również zaobserwować w Wielkiej Brytanii, dzięki kampaniom promocyjnym nauki rodzinnej, i w pewnym stopniu we Włoszech, Francji, Hiszpanii i Niemczech. Również w krajach skandynawskich niektóre dzieci realizują szkolny program nauczania w domu, w szczególności, jeśli chodzi o naukę alfabetu. Co roku, kampania promocyjna odbywa się przez jeden tydzień w Anglii, aby uczulić rodziny na sprawy związane z ich rolą w edukacji dzieci i szkolnictwie (Kampania dla Nauki).

Ta kampania została po raz pierwszy przeprowadzona w 1998 roku i od tego czasu wzięło w niej udział około 300 000 rodzin. W czasie tej kampanii zapewniane są narzędzia i materiały szkoleniowe, konsultacje z ekspertami w poszczególnych tematach; dla promotorów, trenerów i rodzin zapewniane są zasoby on-line pod kontrolą Kampanii Narodowej.

Narodowa sieć edukacji w rodzinie skupia się na określaniu i organizowaniu nieformalnych sytuacji edukacyjnych, jak również na projektowaniu, tworzeniu i przystosowywaniu narzędzi i materiałów. W Hiszpanii, *Hiszpański Instytut Kształcenia w Rodzinie* oferuje informacje i zasoby edukacyjne do nauki języka angielskiego. Powiązany jest z *Narodowym Centrum Nauki Pisania i Czytania w Rodzinie*, mającym swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. Te programy i materiały skierowane są do zawodowców (trenerów, pedagogów, nauczycieli) jak i do rodziców, w ramach pomocy i wspomagania w procesie kształcenia dzieci i ich roli wychowawczej wobec dzieci.

W tych szczególnych sytuacjach będziemy mówili o „szkolnictwie domowym”.

Powody dla takiego rodzaju nauczania i uczenia się są różne: etyczne i religijne, filozoficzne i pedagogiczne, lub wynikające ze złych doświadczeń szkolnych. Jednakże, liczba dzieci korzystających z takiej formy edukacji systematycznie wzrasta w Stanach Zjednoczonych i Nowej Zelandii. „Szkolnictwo domowe” obecnie rozwija się w kilku krajach europejskich (Alan Thomas (nauka niesformalizowana, edukacja domowa i „szkolnictwo domowe”).

Z tych różnych doświadczeń obserwujemy, że przenoszenie szkolnictwa ze szkoły do środowiska domowego nie jest łatwe. Jednakże, jednym z pozytywnych czynników jest to, że umacnia ono pozytywne nastawienie ogólnie do uczenia się dla jednostek, które mają negatywne doświadczenia związane ze szkołą.

BE MULTILINGUAL

To podejście może być odpowiedzią dla rodzin i społeczności ogólnie wykluczonych z systemu szkolnictwa (rodziny, które mieszkają w odległych miejscach, mniejszości etniczne, Romowie itd...) Nauka rodzinna usuwa bariery pomiędzy pokoleniami i wynikające z różnego kontekstu edukacyjnego.

W szerszej skali, głównym celem nauki rodzinnej jest zachęcenie rodziców i dziadków, gospodynie domowe i dzieci do wspólnej nauki.) Kluczowym celem jest zaangażowanie rodziców z perspektywą zwiększania kompetencji ich samych i ich dzieci. Te sytuacje oznaczają, że rodziny uczą się razem w nieformalnym środowisku wykorzystując różne działania do rozwoju własnych umiejętności i zdobycia nowej wiedzy.

BE MULTILINGUAL

2. Definicja

Co to jest “rodzina”?

Współczesne rozumienie pojęcia “rodzina” obejmuje wiele różnych form. Podstawowa komórka społeczna może składać się z dzieci i rodziców, dziadków, opiekunów, konkubentów, przyjaciół, samotnych rodziców itd. sprawujących władzę rodzicielską.

Nauka rodzinna polega na nauce razem i od siebie nawzajem, która sprawia radość.

Nauka rodzinna ma kluczowe charakterystyczne cechy i uwzględnia:

- zachęcanie członków rodziny do wspólnej nauki,
- rodziców / opiekunów i dzieci uczące się razem,
- rodziców / opiekunów uczących się oddzielnie, aby potem włączyć się do nauczania dzieci lub innych członków rodziny,
- dzieci uczące się oddzielnie, w celu podzielenia się swoją wiedzą z innymi członkami rodziny,

Dlaczego nauka rodzinna jest ważna?

- wywołuje wśród dzieci i rodziców pozytywne emocje,
- doskonali umiejętności czytania, pisania i liczenia,
- pomaga zrozumieć rodzicom, w jaki sposób uczą się ich dzieci,
- umożliwia rodzicom lepsze wspieranie dzieci w procesie uczenia się,
- podnosi kwalifikacje rodzicielskie,
- umożliwia rodzicom włączenie się na nowo w proces kształcenia i osobistego rozwoju,
- dostarcza możliwości dalszego kształcenia się,
- wspomaga program *Każde Dziecko się Liczy*,
- wspomaga programy rozszerzonych usług.

BE MULTILINGUAL

3. Metoda wdrażania

3.1. Dlaczego powinno się zachęcać do nauki rodzinnej?

Formalne kształcenie jest zawsze definiowane jako nauka ustalona (zaplanowana), która odbywa się w określonym miejscu, przez określony i zaplanowany czas, w oparciu w wcześniej wybrany materiał i tematy (nauka w szkole). Jako przeciwieństwo, nauka nieformalna może być uważana i kwalifikowana jako „przypadkowa”, nieplanowana i bez spójności (współistniejących zasad), jeśli chodzi o czas, miejsce, działania czy treści.

Niektóre badania potwierdzają, że pamiętamy jedynie 10% wiadomości, które słyszymy, 20%, które czytamy, 80% tych, z którymi związane jest jakieś działanie i 90% tych, które możemy wytłumaczyć korzystając z informacji zwrotnej.

Te liczby odpowiadają poglądom Rolanda Meighan's, który podkreśla, że przeciętny procent zapamiętywania to tylko 5% w nauce sformalizowanej, może dojść do 50% w grupach dyskusyjnych, 75%, jeżeli wiedza użyta jest do działania, i 95%, jeżeli osoba, która była nauczana uczy kogoś innego lub kiedy wiedza jest natychmiast wykorzystywana.

Jednakże, wydaje się, że uczenie może odbywać się w określonym miejscu (w tym celu będzie wykorzystywany pokój w domu), z wcześniej określonym czasem trwania. Wybór miejsca nauki musi spełniać wymogi praktyczne.

Jeżeli chodzi o czas lekcji, może się on różnić w zależności od rodziny. Lekcje mogą być takie jak w szkole (nauce sformalizowanej), ale również mniej formalne.

Nasza rodzina i przyjaciele mają pozytywny wpływ na naszą naukę. Kultura wartości i postawy, których uczymy się od rodziny lub kręgu przyjaciół najprawdopodobniej zostaną w nas przez resztę życia. Nauka rodzina składa się z działań, które łączą rodziców, dzieci, sąsiadów itd... w celu wspólnego kształcenia. Dziadkowie również mogą być zaangażowani i uczestniczyć w nauce międzypokoleniowej (ucz siebie i ucz innych).

Powszechnie uznaje się, że rodzina odgrywa dużą rolę w edukacji dzieci i w ich praktykach. Nauka rodzinna może być planowana wewnątrz rodziny, ale słowo „rodzina” odnosi się do wielu sytuacji stworzonych przez współczesne społeczeństwo.

Wśród osób dorosłych, ten rodzaj doświadczenia wzmaga poczucie zaangażowania w edukację dzieci, pozwoli rozwinąć pewność siebie i chęć do nauki samemu. Rodzina reprezentuje główne miejsce nauki dla większości ludzi. Wiedza zdobywana w rodzinnym gronie będzie trwalsza i będzie miała większy wpływ na nas niż każda inna nabyta wiedza. Podstawy i ramy uczenia są ustalone w kontekście rodzinnym (NIACE *Krajowy Instytut Ustawicznej Edukacji Dorosłych* 1995).

Nauka rodzinna zmienia życie i zapewnia rozwój osobisty zarówno dla dziecka jak i dla rodzica. Nauka rodzinna może koncentrować się na umiejętnościach czytania, pisania i liczenia, technologiach informatycznych, kursach dla rodziców, aby byli w stanie wesprzeć edukację nastoletnich dzieci, pomysłach zabaw z dziećmi, pomocy dzieciom w nauce szkolnej lub w przypadku problemów z narkotykami lub innymi uzależnieniami.

BE MULTILINGUAL

3.1.1. Od szkolnictwa domowego do nauki języków w kontekście rodziny

Nauka języka, włączając w to naukę języka ojczystego, może być w kontekście rodzinnym opisana jako międzypokoleniowa wymiana doświadczeń opartych na szerokiej gamie działań umieszczonych w kontekście kulturowym i zawodowym, gdzie wszyscy uczestnicy są w tym samym czasie uczniami i nauczycielami.

Rodzinne programy nauki czytania i pisania mogą być opisane w ramach „uczących się społeczności”, gdzie wszyscy członkowie rodziny i dzieci zostają uczniami i nauczycielami w tym sensie, że każdy ma coś, czym może się podzielić, i każdy musi się czegoś nauczyć.

Wartość dodana szkolenia rodzinnego jest ważna, ponieważ:

- przedstawia sposób na naukę przez całe życie,
- przyczynia się do osobistego rozwoju rodziców, jako, że najlepszym sposobem uczenia się jest uczenie innych,
- zachęca dorosłych do odświeżania i pogłębiania swojej wiedzy i powrót do studiów,
- może stworzyć niepowtarzalną szansę do nauki międzypokoleniowej,
- nie jest jedynie sposobem do stwarzania możliwości nauki w gronie rodzinnym, ale również na większą skalę w społecznościach,
- przez zaangażowanie w proces uczenia się rodzice lepiej poznają swoje dzieci i są w stanie określić odpowiednie podejście do nauki,
- podnosi wśród dorosłych poczucie własnej wartości, pewność siebie oraz zwiększa możliwość zaaranżowania sytuacji komunikacyjnych z dziećmi.

BE MULTILINGUAL

3.2. Jak wykorzystać omawiane podejścia w kontekście turystycznym?

Na obszarach wiejskich wciąż powszechne jest zamieszkiwanie kilku pokoleń w jednym domu, wspólne podejmowanie działalności zawodowej takiej jak prowadzenie restauracji, pensjonatu, zajazdu i innych form drobnej przedsiębiorczości.

Oprócz członków rodziny (rodzice, dziadkowie, dzieci), pracownicy jak i każda inna osoba również mogą być zaangażowani w naukę rodzinną.

Wiele sytuacji edukacyjnych odbywa się w sposób nieformalny w domu, na przykład wspólne oglądanie telewizji, granie w gry komputerowe, granie na instrumentach muzycznych itd... Te sytuacje ułatwiają naukę i praktykę, tym bardziej, że osoby są zrelaksowane w przyjaznej atmosferze i naturalnym dla nich środowisku.

Te sytuacje mogą być również wykorzystane do nauki języka w kręgu rodzinnym. Sytuacje edukacyjne są dosyć liczne, np: odbieranie telefonu, udzielanie informacji czy przyjmowanie rezerwacji, opisywanie warunków zakwaterowania i okolicy, miejsc wartych zwiedzenia, rozmowa o czasie wolnym, lokalne produkty, lokalne restauracje, ale również witanie obcych, udzielanie dobrych informacji o produktach, przepisy kucharskie, lokalne specjały itd...

Ważne jest, aby określić warunki nauki, czyli kiedy i gdzie nauka będzie się odbywać, jakie materiały i narzędzia będą wykorzystywane, które metody będą odpowiednie itd... Ważne jest również, aby stworzone warunki były jak najbardziej interesujące dla zapewnienia dużego wpływu procesu dydaktycznego.

3.2.1. Sytuacje edukacyjne

Formalne i nieformalne sytuacje edukacyjne będą określone w gronie rodzinnym, w pracy zawodowej lub na zewnątrz, niekiedy mogą angażować kilka osób w tym samym czasie lub kilku indywidualnych uczniów, mających te same cele i takie same materiały. Można również wykorzystać sytuacje odwrotne. Na przykład młodsze dzieci uczące się języka obcego w szkole mogą wspomagać swoich rodziców uczących się tego samego języka.

Opierając się na tej samej logice, pracownicy sezonowi, którymi są głównie studenci, mogą w trakcie roku zachęcić pracodawcę do nauki języka, którym płynnie się posługują i w ten sposób pomóc mu nabyć nowe umiejętności. Przeniesienie kompetencji, w szczególności w wymiarze międzypokoleniowym, odbywa się w ramach aktywności turystycznej. Jeśli odniesiemy się do faktów, które zostały wcześniej przytoczone, pamiętamy 80% tego, co wykonujemy i zapamiętujemy więcej niż 75% jeżeli nauka bezpośrednio związana jest z praktyką. Tak więc, priorytetem jest określenie sytuacji edukacyjnych, które mogą mieć bezpośrednie powiązanie z działalnością turystyczną, ponieważ często określa się je jako "sytuacje wdrażane" w kontekście nauki języka obcego. Te sytuacje doskonale spełniają wymagania osób pracujących w tej branży i którym trudno jest znaleźć

BE MULTILINGUAL

czas, aby uczęszczać na kursy językowe. Często spotykane są sytuacje, w których więcej czasu zajmuje podróż niż czas trwania samego kursu, w szczególności w odległych obszarach wiejskich. Pracownicy branży turystycznej również podkreślają potrzebę nauki słownictwa i wyrażeń bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością, ażeby móc komunikować się z klientami i gośćmi. Jest to o wiele ważniejsze niż nauka języka akademickiego, którym być może nigdy nie będą się mogli płynnie posługiwać i który będzie dla nich zupełnie zbędny.

W konsekwencji, w nauce rodzinnej musimy unikać klasycznych lub tradycyjnych sytuacji edukacyjnych, i znaleźć podejście, które angażuje kilka osób do wspólnej pracy.

Czas trwania nauki może być ograniczony do jednej lub dwóch godzin dziennie w zależności od dostępności uczestników, rytmu uczenia się oraz zdolności zapamiętywania. Każdy ma większą lub mniejszą zdolność zapamiętywania w zależności od nastroju, stanu umysłu, zdrowia, problemów, tak więc konieczne jest rozważenie wszystkich tych aspektów i zdecydowanie, ile czasu możemy poświęcić na szkolenie. Lepiej jest odwołać naukę niż na nią nalegać zdając sobie sprawę, że nie przyniesie oczekiwanych rezultatów.

Wspólna nauka jest również sposobem na wzmocnienie interaktywności w nauczaniu, natychmiastowe poprawianie błędów bez oczekiwania na jakikolwiek sposób oceniania, który często porównywany jest z uzyskiwaniem stopni w szkole. Również umożliwia udział we własnym i innych uczestników procesie uczenia się. Trudności są rozpoznawalne natychmiast, a rozwiązania są poszukiwane przez wszystkich uczestników razem bez potrzeby oczekiwania na „słynne ćwiczenie”, które określi, czy zrozumieliśmy daną lekcję czy nie.

W końcu, innym ważnym aspektem tego sposobu nauki jest możliwość zastosowania nabytych wiadomości w praktyce w sytuacjach życia codziennego. Wszyscy członkowie rodziny mogą wykorzystać sytuacje zawodowe dla sprawdzenia swojej wiedzy i rozpoczęcia porozumiewania się w obcym języku, kiedy tylko jest to możliwe, z innymi członkami rodziny, innymi uczestnikami lub obcokrajowcami (klientami lub gośćmi).

3.2.2. Wybór narzędzi i materiałów

Niektóre materiały szkoleniowe mogą być materiałami pedagogicznymi opracowanymi i rozpowszechnianymi przez specjalistyczne wydawnictwa językowe. W takim przypadku konieczne będzie określenie, jak te narzędzia spełniają wymagania szkolenia rodzinnego i jak korzystać z nich razem, co niekoniecznie oznacza w tym samym czasie.

Szkoleniowa płyta CD ROM mogłaby być wspólnym narzędziem dla całej rodziny, każdy członek rodziny mógłby samodzielnie uczyć się tych samych lekcji, przed eksperymentowaniem ze wspólną nauką i omawiać proces uczenia się i praktyki. Następnym krokiem mogłoby być wykorzystanie zdobytej wiedzy w sytuacji życia codziennego lub w zaaranżowanej scenie i dalszej konwersacji na dany temat.

BE MULTILINGUAL

Odpowiednie byłoby dla całej rodziny ustalenie i nauka odpowiednich tematów w trakcie konwersacji. Przedmioty powinny być wybrane zgodnie z działalnością zawodową i branżą.

- Przyjmowanie gości
- Kultura
- Żywność i gastronomia
- Gotowanie
- Obszary produkcji wina i winnice
- Miejsca warte zwiedzenia

Rodzina może również zdecydować o skorzystaniu ze szkoleń oferowanych w Internecie.

Narzędzia i materiały szkoleniowe powinny być dostępne dla każdego uczestnika procesu nauki rodzinnej (książki, płyty CD, taśmy, czasopisma itd...).

Od czasu do czasu rodzina może również zdecydować się na obejrzenie filmu w języku oryginalnym, aby sprawdzić postęp w rozumieniu języka mówionego ze słuchu. Dobrym ćwiczeniem dla zapewnienia ciągłości procesu nauczania jest śledzenie losów bohaterów opery mydlanej np. raz w tygodniu.

W procesie nauki rodzinnej mogą być również wykorzystane inne materiały i narzędzia:

- czasopisma i gazety w obcych językach,
- specjalistyczne czasopisma z branży turystycznej, broszury, ulotki z różnych dziedzin,
- strony internetowe, strony biur podróży,
- właściciele małych hoteli; tereny wiejskie i wioski dostarczają dobrego materiału do pracy, można wzbogacić słownictwo i nauczyć się wyrażać idiomatycznych.

Te zasoby również będą pomocne w prezentowaniu działalności w obcym języku na przykład w projektowaniu dwujęzycznej strony internetowej. Cała rodzina może pracować razem i zdecydować, co i jak zaprezentować na stronie internetowej. Członkowie rodziny mogą również opracować wielojęzyczną ulotkę w celu promowania swojej działalności. W ten sposób rozwijają wszystkie wymagane umiejętności i tworzą ważny i istotny dokument lub narzędzie w celach marketingowych, aby zwiększyć swój zysk.

Jeżeli koncepcja zostanie dobrze przemyślana, nauka rodzinna może być efektywną i interesującą drogą do wiedzy i kompetencji zarówno w aspektach ogólnych jak i szczegółowych. Za pomocą porównywalnie małych nakładów i struktury, która różni się od tradycyjnej edukacji, uzyskamy z pewnością większe i bardziej bezpośrednie korzyści z tego rodzaju nauki.

BE MULTILINGUAL

3.3 Wzmacnianie procesu nauczania i uczenia się

W nauce rodzinnej podkreśla się wykorzystanie zasobów rodzinnych przez budowanie i umacnianie kompetencji i punktu wyjścia.

Motywacja rodziców, może, na przykład opierać się na chęci aktywnego uczestnictwa w szkoleniu dzieci. Nauka rodzinna również może inspirować dorosłych do nauki dla siebie samych.

Domowe ognisko może również wносить cenne kompetencje kulturowe i językowe, ważny element w edukacji uczniów ze środowisk językowo mniejszościowych.

Koncepcja skupienia się na całej rodzinie była podkreślana w związku z kursami językowymi dla sektora turystycznego i okazała się bardzo przydatna.

Nauka rodzinna może mieć następujące konsekwencje:

Rodzina staje się bardziej zaangażowana w życie społeczności.

Rodzice / Opiekunowie stają się bardziej świadomi, w jaki sposób mogą wspierać naukę dzieci.

Dzieci i rodzice uczą się bardziej umiejętnie.

Wzrasta pewność siebie rodziców i dzieci.

Rodzice i dzieci doskonalą swoje umiejętności i zwiększają oczekiwania wobec siebie samych.

Członkowie rodziny stają się sobie bliżsi.

Rodzice / Opiekunowi / Rodzice zastępczy są bardziej zaangażowani w doskonalenie swoich umiejętności językowych w branży turystycznej.

Nauczyciele programu *Bądź Wielojęzyczny!* mogą wprowadzać treści związane z branżą turystyczną wykorzystując pięć wymiarów, opartych na aspektach związanych z kulturą, środowiskiem, językiem, treścią i uczeniem się.

Każdy z tych wymiarów zawiera liczne przedmioty zainteresowania. Powinny one być realizowane przez nauczycieli programu *Bądź Wielojęzyczny!* w różny sposób, w oparciu o trzy główne czynniki: rozpiętość wiekową uczniów, środowisko społeczno językowe, stopień ekspozycji na naukę rodzinną.

1. Wymiar kulturowy CULTIX

- Buduj wiedzę międzykulturową i zrozumienie dla historii różnych członków rodziny oraz środowiska kulturowego.
- Zbierz informacje o określonych krajach / sąsiadujących regionach i grupach mniejszościowych.
- Wprowadź szerszy kontekst kulturowy.

2. Wymiar środowiskowy - ENTIX

- Przygotuj się do internacjonalizacji, szczególnie integracji europejskiej.
- Zdobądź dostęp do certyfikacji międzynarodowych.
- Popraw profil szkoły.

3. Wymiar językowy - LANTIX

- Popraw ogólną znajomość języka docelowego.
- Rozwiń umiejętności komunikowania się wszystkich członków rodziny.
- Rozwiń zainteresowania wieloma językami i podejściami.

BE MULTILINGUAL

- Wprowadź język docelowy
4. Wymiar merytoryczny -CONTIX
- Dostarcz okazji do studiowania treści z różnych perspektyw.
 - Zdobądź dostęp do określeń specyficznych dla danego przedmiotu w języku docelowym.
 - Przygotuj się do życia zawodowego w branży turystycznej.
5. Wymiar edukacyjny - LEARNTIX
- Wypracuj indywidualne strategie uczenia się.
 - Zwiększ motywację uczniów.

BE MULTILINGUAL

3.4 Jednostka przykładowa: *Wina europejskie*

Poniższa przykładowa jednostka opisuje etapy nauki skupiając się na uczniach, którzy mają kontakt z klientami / gośćmi przy podawaniu posiłku, sprzedaży win lub prowadzeniu restauracji, pubów i sklepów z upominkami. Temat powinien być zmieniony, jeśli małe dzieci uczestniczą w kursie. Wino jest jedynie przykładem.

Moduł 1 – Wprowadzenie i “burza mózgów”

Jeden z członków rodziny wprowadza temat i krótko prezentuje program szkolenia. Następnie próbuje dowiedzieć się, jaki jest stan wiedzy pozostałych członków rodziny na ten temat.

Praca indywidualna / Praca w parach (język ojczysty): Każdy pisze kilka zdań o winach, opierając się na swojej dotychczasowej wiedzy. Jeżeli wiedza uczniów nie jest zbyt obszerna, uczniowie opracowują pytania i je zapisują.

Sesja plenarna: Mapa pojęciowa (język docelowy) Jeden z członków rodziny zbiera i przedstawia wyniki pracy indywidualnej i podsumowuje wspólną wiedzę na temat win.

Moduł 2 – Nacisk na słownictwo i aspekty kulturowe - CULTIX

Praca indywidualna: Członkowie rodziny pracują z tekstem (opartym na materiałach zebranych w trakcie “burzy mózgów” / tworzeniu map pojęciowych) i układają listę użytecznych słów i zwrotów, wyjaśniają ich znaczenie, próbują znaleźć odpowiednie czasowniki do następujących rzeczowników: wiedza, producent, nazwa, pochodzenie, smak, zapach, wiek, prezent.

Sesja plenarna: Wszyscy razem zbierają i przedstawiają ważne kraje / obszary produkujące wina na mapie Europy i próbują zebrać odpowiednie tłumaczenia wyrażenia „Na zdrowie”.

Moduł 3 – Nacisk na aspekty językowe - LANTIX

Praca indywidualna: Członkowie rodziny pracują z tekstem (tekst opracowany jest w oparciu o zebrane dane dotyczący podawania wina / sprzedaży wina), wskazują na specyficzne słownictwo związane z tematem i odpowiadają na pytania (jeden z członków rodziny może opracować pytania do tekstu).

Sesja plenarna: Wspólne zebranie odpowiedzi, dyskusja, wyjaśnienie związanego z przedmiotem słownictwa.

Praca w parach: Odgrywanie ról – podawanie / sprzedaż wina.

Sesja plenarna: Jeden z członków rodziny wprowadza matrycę, w której określone są indywidualne zadania. Uczniowie opracowują indywidualne plany pracy i decydują, czy będą pracować samodzielnie, w parach czy w grupie.

Moduł 4 – Nacisk na wymiar edukacyjny - LEARNTIX

Praca indywidualna / Praca w parach: Praca nad zadaniami określonymi w matrycy.

Wycieczka do / organizacja degustacji wina: Uczniowie, którzy unikają picia alkoholu otrzymają różne rodzaje soku z winogron. Członkowie rodziny indywidualnie określają swoje ulubione wino.

BE MULTILINGUAL

Module 5 – Nacisk na naukę rodzinną

Sesja plenarna: Każdy członek rodziny przedstawia swój tekst / matrycę. Dyskusja, zebranie fachowego słownictwa na dany temat.

Praca samodzielna / Para w parach: Opracowywanie matrycy

Moduł 6 – Nacisk na umiejętność komunikowania się – wypowiedź ustna

Sesja plenarna: Każda grupa przedstawia szczegółowo opracowaną matrycę. Dyskusja, zebranie fachowego słownictwa na dany temat.

Praca samodzielna / Para w parach: Praca z matrycą polegająca na ułożeniu krótkich opowiadań.

Para w parach: Opracowanie krzyżówki zawierającej słownictwo związane z winem.

Moduł 7 – Podsumowanie i ocena

Sesja plenarna: Każdy członek rodziny przedstawia końcowe wyniki zadań określonych w matrycy. Dyskusja, zebranie fachowego słownictwa na dany temat.

Matryca: Wina europejskie

	Rodzaje i właściwości	Produkcja i regiony	Podawanie wina	Moje ulubione wino	Powiedzenia, cytaty piosenki
Imię (Uczeń1)					
Imię (Uczeń 2)					
Imię (IUczeń 3)					
....					

BE MULTILINGUAL

Przykład ramowego programu szkoleniowego: *Rekomendacja wina*

Celem tego ćwiczenia jest zachęcenie osób pracujących w branży turystycznej do wzbogacenia słownictwa dotyczącego wina i obsługi.

Dotyczy to wszystkich osób pracujących w małych pensjonatach lub hotelach, w szczególności rodziców, dziadka i matki, nastolatków i wszystkich innych osób pracujących razem. Zakładamy, że dzieci nie będą uczestniczyły w tym ćwiczeniu, jednakże możemy je zaangażować do opisu potraw, pracy nad słownictwem związanym z żywnością i dzielenia się wiedzą związaną z geograficznym pochodzeniem różnych rodzajów win na świecie.

Czas trwania: 2 godziny (w zależności od liczby uczestników i poziomu języka)

Opis metody:

Korzystamy z zestawu kart, które przygotowujemy przed wykonaniem tego ćwiczenia.

Zestaw składa się z około 10 kart przedstawiających zdjęcia tradycyjnych dań. Dania powinny być słodkie i słone, gorące i zimne, z mięsem, rybą, przystawki i desery itp...

Część pierwsza:

- powtórzenie i wprowadzenie nowego słownictwa związanego z tematem za pomocą słowniczka, Internetu itd...

Część druga:

Zabawa:

- Pierwszy wybrany uczestnik wybiera kartę bez oglądania obrazka i przedstawia ją drugiej osobie. Ta osoba musi wybrać wino z listy, które pasuje do pokazanego dania i opisać wino wykorzystując słownictwo z glosariusza.

Co należy wziąć pod uwagę?

Wybierz dania w oparciu o kraj i lokalne specjały.

Wymagane materiały:

Karty ze zdjęciami różnych dań (przekąski, ryba, mięso, desery itp...)

Glosariusz ze słownictwem związanym z winem

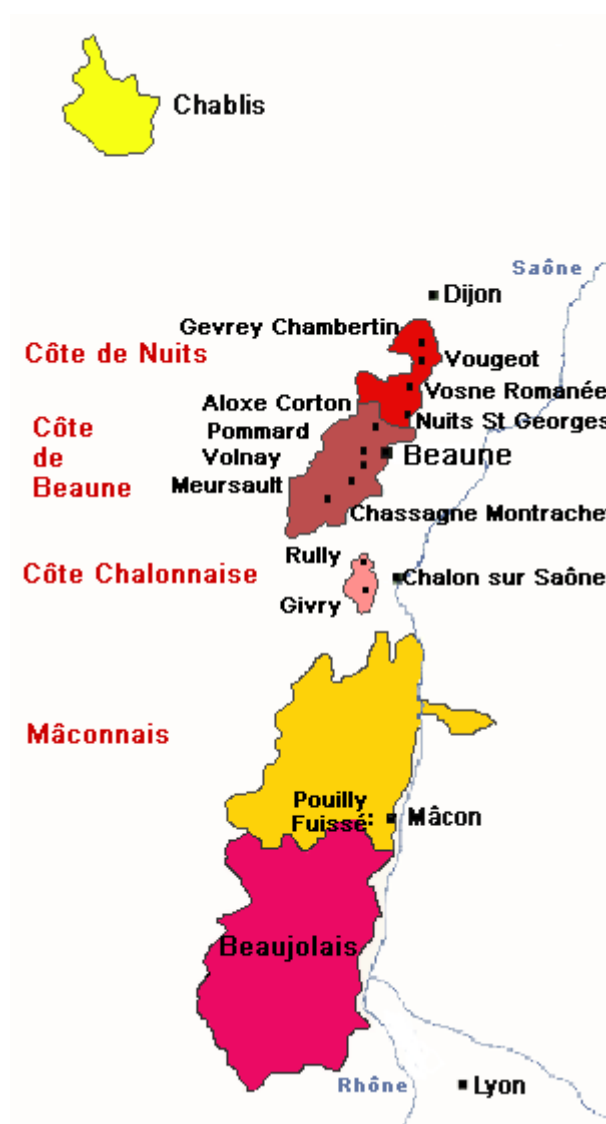
Mapa geograficzna pochodzenia win

Dalsze informacje / Linki:

„Degustacja i sprzedaż wina po angielsku” Profesjonalny przewodnik w języku angielskim opracowany przez [Laétitia Perraut](#) (Autorka)

BE MULTILINGUAL

Przykład: Wino z Bourgogne

Możesz sprawdzić inny region w Internecie <http://www.terroir-france.com/index.html> i uzyskać szczegółowe informacje oraz zapoznać się ze słownictwem związanym z produkcją wina.

Możesz również skorzystać z obrazków dań w Internecie i wydrukować swoje karty.

BE MULTILINGUAL

4. Zarządzanie różnorodnością a nauka rodzinna

Wspierając naukę rodzinną należy wziąć pod uwagę bogatą różnorodność wzorców rodzinnych i form obecnie spotykanych w Wielkiej Brytanii. Członkowie rodzin, potrzebują, aby własne doświadczenie związane z życiem rodzinnym było cały czas wzbogacane i weryfikowane. Wzmoczone wsparcie nauki rodzinnej może się do tego przyczynić, jednocześnie umożliwiając rodzinom wszechstronny rozwój.

Pomysł zebrania rodziny do wspólnej nauki, interakcji, dzielenia różnorodnych doświadczeń i punktów widzenia, reprezentuje prawie lustrzaną koncepcję zarządzania różnorodnością. Nie dotyczy to jedynie rodzin pracujących w branży turystycznej. Rozpoznając swoją własną odrębność, jednocześnie mając szacunek dla wkładu pracy innych osób, będą doświadczały silniejszej, bardziej efektywnej i skutecznej dynamiki, co w rezultacie przyczyni się do poprawy procesu uczenia się. Jednakże ostatecznymi beneficjentami tego podejścia będą klienci, którzy wejdą w interakcje z członkami tych rodzin. Sam projekt oraz prosty proces uczenia się innego języka jest widocznym i oczywistym uznaniem dla różnorodności, która nas otacza. Pokonując bariery językowe i kulturowe jak i zapewniając równą obsługę wszystkim potencjalnym klientom stawiamy duży krok w kierunku akceptacji, respektowania i zrozumienia różnorodności otaczającego świata.

Nauka rodzinna może przyczynić się do zrozumienia rozwoju osobistego na każdym etapie życia od momentu narodzin, przez dzieciństwo i okres młodzieżowy aż do wieku starszego. Nauka rodzinna może pomóc w zrozumieniu relacji w rodzinach, pośród przyjaciół i szerszych sieci społecznych. Nauka rodzinna również uwzględnia różnorodność i równość w stosunku do rasy, płci, niepełnosprawności, klasy i orientacji seksualnej. W końcu, nauka rodzinna przyczynia się do większej radości czerpanej z życia rodzinnego i wykonywania wspólnych czynności oraz doskonalenia umiejętności i wiedzy nabytej gdzie indziej.

BE MULTILINGUAL

5. Integracja płci a nauka rodzinna

Równość płci to zagadnienie rozpatrywane na wszystkich poziomach społecznych. Grupa docelowa naszego projektu nie jest tu wyjątkiem. Niewygodną prawdą jest to, że branża turystyczna, tak jak każda inna branża, musi zmierzyć się z wieloma problemami wynikającymi z uprzedzenia. Ogólnie, kobiety zwykle otrzymują niższą płacę, zawody niewymagające kwalifikacji, a kiedy zajmują te same stanowiska, co mężczyźni, ich pensje są z reguły niższe. Problem jest szczególnie widoczny wśród emigrantek, które pracują za bardzo niską płacę bez gwarancji pracy i bez możliwości szkolenia czy uzyskania wyższych kwalifikacji zawodowych czy nawet opuszczenia danego miejsca.

Podczas, gdy nierówności w traktowaniu kobiet i mężczyzn to zagadnienie nieuniknione na wyższych poziomach branży turystycznej wierzymy, że z tego właśnie powodu warto jest skoncentrować się na rozwoju małych, prowadzonych przez rodziny pensjonatach, gdzie, przez rozsądne wykorzystanie materiałów szkoleniowych i obiektywnych metod nauczania można osiągnąć postęp w podejściu do równouprawnienia płci. Nauka rodzinna skupia się na wszystkich członkach rodziny w tym samym stopniu i daje kobietom szansę nabycia umiejętności i wiedzy, której nie mogłyby nabyć w inny sposób. Edukacja i uczenie się pożytecznych umiejętności to dwa zagadnienia blisko związane z integracją płci; właśnie one są w tym projekcie omawiane. W prowadzonych przez rodziny pensjonatach kobiety częściej przejmują stanowiska kierownicze, fakt, który można w dalszej perspektywie doskonalić za pomocą dodatkowych materiałów szkoleniowych, których zadaniem jest osiągnięcie sukcesu, lepszego zrozumienia oraz akceptacji nowych koncepcji. W rezultacie, rozwój tego aspektu branży turystycznej doprowadzi do zwiększenia liczby kobiet zajmujących stanowiska kierownicze oraz przywódcze, które tradycyjnie były zarezerwowane dla mężczyzn.

BE MULTILINGUAL

Rozdział 5: Opis przypadku z fazy pilotażowej

BE MULTILINGUAL

1. Wyniki fazy pilotażowej

Opracowaniu głównych produktów, podręcznika i zestawu narzędzi, towarzyszył test pilotażowy przeprowadzony w każdym z krajów partnerskich. Koncepcja zwiększania motywacji do nauki języków obcych proponowana w projekcie została oceniona w testach pilotażowych. Oceniliśmy praktyczność nowego podejścia wśród grupy docelowej (nauczycieli, trenerów, kadry szkoleniowej). Ewaluacja dotyczyła dwóch aspektów:

- metodologii przyjętej dla projektu i opracowanej w podręczniku,
- materiały szkoleniowe w podręczniku odpowiadające zestawowi narzędzi.

Testy pilotażowe zostały opracowane i przeprowadzone w okresie wrzesień 2008 – luty 2009.

1.1. Organizacja testów pilotażowych

Faza testowa została podzielona na następujące etapy:

1. Przedstawienie projektu po raz pierwszy, jego celów i oczekiwanych wyników, podręcznika i zestawu narzędzi, wybór niektórych ćwiczeń (minimum 5) w każdej grupie.
2. Wykorzystanie przesłanego wszystkim uczestnikom kwestionariusza, ocena praktyczności nowego podejścia wśród grup docelowych (nauczycieli, trenerów, kadry szkoleniowej), ewaluacja głównej metodologii i narzędzi.
3. Opracowanie ramowego programu szkoleniowego związanego z wykorzystywaną metodologią (który uwzględnia dwie inne) Ten program będzie opracowany na podstawie tematu „Wina europejskie”
4. Każdy partner opracował listę zaleceń, zestawiając wszystkie niezbędne zmiany strukturalne i organizacyjne, które zostały wprowadzone do podręcznika i zestawu narzędzi. Wszyscy partnerzy przesłali zestawienia do IRFA.

W trakcie pracy nad projektem, testy zostały podzielone pomiędzy trzy różne grupy partnerskie:

- Testy pilotażowe obejmujące samokształcenie: VHS Cham (DE), IMFE (ES), CFAS (PT)
- Testy pilotażowe obejmujące naukę skontekstualizowaną: BEST (AT), GFUVA (ES); WSHE (PL), VMU (LT)
- Testy pilotażowe obejmujące naukę rodzinną: FOLK (SV), IRFA (FR), REPERE (RO).

Zostało przeprowadzonych 270 testów odpowiadających 71 narzędziom wybranych z zestawu narzędzi i z platformy.

Informacje zwrotne uzyskano poprzez pracę w grupach lub indywidualną (dokumenty z odpowiedziami, poczta elektroniczna) uwzględniając czas, jaki mógł być poświęcony temu zagadnieniu oraz dostępność partnerów. Większość uczestników to nauczyciele języków obcych, ale również metodycy przygotowujący kursy dla branży turystycznej oraz kursy komunikatywne. Niejednokrotnie narzędzia były testowane przez uczniów, w sytuacjach szkoleniowych w małych hotelach lub rodzinnych pensjonatach. ».

BE MULTILINGUAL

1.2. Wyniki dotyczące metodologii

1.2.1. Samokształcenie

- 12/14 osób słyszało o tej metodologii, ale jej nigdy nie wypróbowało, jedynie 2 osoby nigdy o tej metodologii nie słyszały, Wszystkie osoby potwierdziły, że w większości kursów stosowana metodologia jest bardzo bliska samokształceniu.
- Ta metoda wydaje się być odpowiednia, ale jednocześnie trudna do wdrożenia ze względu na brak czasu i “energii”. Jednakże, wydaje się odpowiednia dla szerszej rzeszy odbiorców. Łatwym sposobem na zastosowanie tej metody byłyby kursy on-line oraz kursy szkoleniowe na odległość.
- Większość uczestników opisała samokształcenie jako metodę atrakcyjną, która może być wykorzystywana dzięki Internetowi i nowoczesnym technologiom, gdzie uczniowie mają również możliwość zadać pytania nauczycielowi za pośrednictwem maila lub telefonu. Oprócz tego, uczniowie mogą wybrać zarówno czas jak i częstotliwość nauki.
- Jest to bardzo pomocna metoda, ponieważ po zakończeniu procesu uczenia się, uczniowie są wystarczająco zmotywowani do opracowywania jadłospisów, stron internetowych, broszur w językach obcych.

Możliwe trudności:

Osoby bardzo początkujące lub podstawowe (poziom A1) nie są wystarczająco samodzielnie, aby radzić sobie z tą metodologią i ryzykują utratę motywacji z braku zewnętrznej oceny. Szczególnie w sektorze turystyki wiejskiej, pracownicy mogą uznać tę metodę za trudną, ponieważ przestali się uczyć jakiś czas temu. Większość osób pracujących w sektorze turystyki wiejskiej nie odbyło studiów do uzyskania tytułu i często brak im potrzebnych umiejętności i wiary w sukces jako samodzielnych uczniów..

1.2.2. Nauka skontekstualizowana

- 16/25 osób stwierdziło, że słyszało o tej metodzie, a jedynie 9 osób w ogóle o niej nie wiedziało. Określali ją jako “ćwiczenia zadaniowe”.
- Wszyscy określili tę metodę jako odpowiednią i istotną, jeżeli chodzi o kurs językowy w branży turystycznej, ponieważ uwzględnia ona potrzeby uczniów oraz może zwiększyć ich motywację.
Rzeczywiście, metoda ta pokazuje uczniom, że treści merytoryczne i tematy są bezpośrednio powiązane z ich pracą. Jest zatem mniej stresująca i mogą uczyć się słownictwa i gramatyki bez uświadamiania sobie tego.

BE MULTILINGUAL

- Jeśli chodzi o możliwość adaptacji tej metody, wydaje się, że wszyscy uczestnicy dostrzegli możliwość jej wdrożenia, oprócz tych, którzy pracują z klientami nie pochodzącymi z branży, która była podmiotem projektu w krajach rozwiniętych.

Możliwe trudności:

Na przykład brak czasu na przygotowanie sesji szkoleniowych, oceny prawdziwych potrzeb przed rozpoczęciem kursu oraz brak motywacji ze strony nauczyciela. Większość z nich stwierdza, że nie tylko trzeba być doświadczonym nauczycielem, ale również należy posiadać wiedzę z omawianych tematów np: jadłospisów i wina itd....

1.2.3. Nauka rodzinna

- Jedynie 1 osoba z 19 słyszała wcześniej o tej metodzie. Metoda została uznana za odpowiednią dla sektora turystycznego, szczególnie dla małych przedsiębiorstw rodzinnych
- Partnerzy zakładają, że są gotowi do wykorzystania tej metody, kiedy tylko to możliwe, jako, że to podejście jest odmienne od podejścia nauki szkolnej i bardziej dostosowane do dorosłych odbiorców. Oceniają metodę jako odpowiednią dla ich własnej działalności.

Możliwe trudności:

Zauważone ograniczenia obejmują motywację wszystkich członków rodziny, brak czasu, problemy natury organizacyjnej jak również ograniczony dostęp do Internetu (np. w terenach wiejskich).

Ta metoda wymaga udostępnienia więcej informacji na temat międzynarodowych kanałów telewizyjnych, książek, płyt CD.

Jednakże, nauka międzypokoleniowa również wzmaga ryzyko poczucia śmieszności, szczególnie wśród starszych osób, gdyż dzieci zwykle uczą się szybciej niż dorośli i ich style uczenia się są odmienne. Jeden z członków rodziny prawdopodobnie musiałby przejąć inicjatywę, aby program się powiódł, ponosząc dodatkową odpowiedzialność. Testy w małych hotelach wykazały, że środowisko nauki jest szczególnie przyjazne, kiedy jest szansa skupienia na określonej sytuacji grupy lub organizacji szkolenia zindywidualizowanego.

1.3. Wyniki dotyczące podręcznika i zestawu narzędzi

- Wszyscy partnerzy ocenili produkt jako przejrzysty i łatwy do zrozumienia, dobrze skonstruowany, ale z niektórymi elementami powtarzającymi się.
- Poradnik mógłby być lepiej opracowany (nagłówki, akapity), kilka ilustracji uatrakcyjniłoby szatę graficzną. Dobrze byłoby wprowadzić ćwiczenia dotyczące dobrych manier w różnych krajach pochodzenia klientów. Dodatkowo, zaproponowano wprowadzenie bardziej szczegółowych wyjaśnień dotyczących ewaluacji, diagnostyki, samooceny jak również strategii uczenia się, aby ułatwić uczniowi uczenie się.

BE MULTILINGUAL

Partnerzy przetestowali 71 różnych narzędzi.

Większość ćwiczeń jest jasna, zrozumiała i łatwa w użyciu.

Większość ćwiczeń jest bezpośrednio związanych z turystyką i są naprawdę praktyczne.

Wykorzystanie Internetu i nowych technologii jest elementem interesującym i zwiększającym motywację uczniów.

Niektórym brakuje listy słówek lub uważają, że podane słownictwo nie zawsze związane jest z branżą turystyczną, ale każdy trener może odpowiednio dostosować i zmienić ćwiczenie. W kilku ćwiczeniach brak jest szczegółowych instrukcji.

Jeśli chodzi o czas trwania, wyniki różnią się u poszczególnych partnerów. Niektóre ćwiczenia będą trwały dłużej, jeżeli uczniowie będą musieli poszukać czegoś w Internecie lub są uzależnione od rzeczywistego poziomu uczniów. Przybliżony czas realizacji danego ćwiczenia jest jedynie wskazówką i może różnić się w zależności od sytuacji. Czas trwania ćwiczenia jest elastyczny, i jest kluczowym czynnikiem w nauce rodzinnej, ponieważ nie znamy poziomu uczestników z wyprzedzeniem..

Ogólnie, ćwiczenia ocenione są jako mało innowacyjne, co może być wyjaśnione tym, że są to raczej adaptacje klasycznych narzędzi niż nowe opracowania. Innowacja leży w wykorzystaniu Internetu i sugerowanych metod. Czasami jedno ćwiczenie oceniane jest jako bardzo innowacyjne przez jednego partnera i jako zupełnie tradycyjne przez innego.

BE MULTILINGUAL

2. Ramowy program szkoleniowy

Wszyscy partnerzy zasugerowali program szkoleniowy powiązany z metodologią (samokształcenie, nauka skontekstualizowana w branży turystycznej czy nauka rodzinna) i skupili się na słownictwie związanym z tematem „Wina europejskie.” Podczas spotkania w Szwecji, wybraliśmy najbardziej interesujące narzędzia, ażeby uwzględnić je w podręczniku w celu zobrazowania trzech omawianych metodologii. Przykłady ramowych programów szkoleniowych znajdują się na stronach 26 – samokształcenie, 59 – nauka skontekstualizowana i 77 – nauka rodzinna.

BE MULTILINGUAL

Podsumowanie

BE MULTILINGUAL

Jak czytelnik zauważył, celem podręcznika i całego projektu *Bądź Wielojęzyczny!* było przedstawienie pomysłów propagujących metodologie, które łatwo motywują ucznia z branży turystycznej do nauki języków obcych.

Projekt oparty jest o trzy główne aspekty pedagogiczne. Po pierwsze koncentruje się na *Samokształceniu*, metodologii opracowanej szczególnie dla osób, które mieszkają w odległych od dużych miast rejonach i centrów nauki języków oraz dla osób, które pracują zmianowo. Ta grupa uczy się według własnego rytmu i dostępności, jeśli chodzi o czas, wydaje się to najbardziej odpowiedni sposób nauki. Poradnik łączy koncepcję *Samokształcenia* ze *Zintegrowaną nauką języka i przedmiotu* (CLIL) i pokazuje, jak CLIL może rozwinąć aktywność i inicjatywę jednostki.

Po drugie, w poradniku omówiona jest nauka skontekstualizowana. Założenie, które jest podstawą tej koncepcji, przyjmuje, że uczniowie są bardziej zmotywowani, jeżeli ich życie osobiste, zainteresowania i środowisko są stale obecne w procesie uczenia się. Koncepcje szkolenia językowego dla pracowników sektora turystycznego naturalnie łączą treści merytoryczne z potrzebami i zainteresowaniami grupy docelowej. Przez zintegrowanie języka i zawartości merytorycznych uczeń traktuje język obcy nie jako przeszkodę, ale jako narzędzie komunikacji.

W końcu, omawiana jest *nauka rodzinna* i *szkolnictwo domowe*. Zostało pokazane, jak programy nauki rodzinnej zachęcają całe rodziny do wspólnego uczenia się. Rodzice angażują się w proces, mając na celu zwiększenie kompetencji swoich i dzieci. Tak więc, podejście nieformalne pomaga rozwijać umiejętności i kompetencje językowe.

Głównym celem podręcznika jest pomoc zarówno uczniom jak i nauczycielom w pokonywaniu problemów, które są nieuniknione w codziennym procesie uczenia się (i nauczania) języka obcego, bez względu, czy jest to nudna lekcja gramatyczna, strach przed mówieniem, trudności w zrozumieniu osób posługujących się obcym językiem czy brak towarzystwa do wspólnej nauki. To wszystko osiągnięto przy użyciu nieocenionych narzędzi i wielu odpowiednio dobranych przykładów opracowanych i skonstruowanych tak, aby użytkownik, szczególnie uczeń języka obcego w branży turystycznej, mógł sobie poradzić z tymi problemami z powodzeniem.

Indeks

Akwizycja / Przystawianie <i>patrz strony</i>	28, 50, 56
Autonomia, <i>patrz strony</i>	17, 30
CLIL, <i>patrz strona</i>	30
Contix, <i>patrz strony</i>	31, 60, 83
Cultix, <i>patrz strony</i>	30, 60, 82
Czynniki motywujące, <i>patrz strona</i>	12
Dydaktyka cykliczna, <i>patrz strona</i>	27
Entix, <i>patrz strony</i>	60, 82
Filtr afektywny, <i>patrz strona</i> 52	
Grupa docelowa – grupa uczniów, do których skierowana jest dana metoda / dane narzędzie	
Hipoteza afektywnego filtra, <i>patrz strona</i>	52
Hipoteza monitora, <i>patrz strona</i>	51
Hipoteza naturalnego porządku, <i>patrz strona</i>	51
Integracja płci, <i>patrz strony</i>	46, 70, 89
Jednostki, <i>patrz strony</i> 30, 41, 42, 48, 57, 61	
Język docelowy – język wykorzystywany w samokształceniu, nauce skontekstualizowanej i rodzinnej	
Lantix, <i>patrz strony</i>	31, 36, 62, 84
Learntix, <i>patrz strony</i>	31, 60, 84
Metoda, <i>patrz strony</i>	9, 38, 53, 77, 93
Nauka aktywna – każde podejście, które angażuje uczniów przez dopasowanie instrukcji do ich potrzeb, pojmowania i poziomu rozwoju.	
Nauka autonomiczna, <i>patrz strona</i>	17
Osiągnięcia / Wyniki, <i>patrz strona</i>	62
Podejście dydaktyczne, <i>patrz strona</i>	60
Portfolio, <i>patrz strony</i>	39, 58, 102, 121, 123
Potfolio językowe, <i>patrz strona</i>	121
Powiązany z treścią, <i>patrz strona</i>	57
Program nauczania, <i>patrz strony</i>	74, 116
Samokształcenie, <i>patrz strony</i>	9, 16, 17, 93, 96
Samoocena, <i>patrz strona</i>	58
Skontekstualizowany, <i>patrz strona</i>	57
Strategie, <i>patrz strony</i>	18, 31, 41, 43, 44, 58
Układ tematyczny, <i>patrz strona</i>	62
Umiejętności, <i>patrz strona</i>	121
Zarządzanie różnorodnością, <i>patrz strony</i>	41, 44, 69, 88

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

Bibliografia

Łącza internetowe do tematu: samokształcenie.

www.oneness.vu.lt – Kursy on-line rzadziej nauczanych i wykorzystywanych języków.

<http://www.selfdirectedlearning.com/>

<http://independentlearning.org/ILA/>

<http://www-distance.syr.edu/sdlhome.html>

<http://elc.polyu.edu.hk/CILL/whatsILL.htm>

<http://www.langcent.manchester.ac.uk/resources/online/support-advice/learning-guide/independent/>

<http://www.sprachenzentrum.fu-berlin.de/slz/index.html>

<http://www.sil.org/lglearning/Links.htm>

Łącza internetowe do tematu: nauka skontekstualizowana

<http://www.oneness.vu.lt/> - Kursy on-line rzadziej nauczanych i wykorzystywanych języków.

<http://www.languageswork.org.uk/>

<http://www.clilconsortium.jyu.fi/>

<http://www.ecml.at/mtp2/CLILmatrix/index.htm>

Łącza internetowe do tematu: nauka rodzinna

<http://www.languageswork.org.uk/family/index.htm#>

http://www.statvoks.no/falcon/index_se.htm

<http://www.familylearning.org.uk/> sieć i narzędzia dla rodziców

<http://www.niace.org.uk/Research/Family/Default.htm#> Projects research and projects on family learning process

<http://www.familylearning.org/links.html> łącza na temat szkolnictwa w domu

<http://www.family-learning.org.uk/familylearning/usp.nsf/pws/Family+Learning+In+County+Durham+-+Home+Page> sieć i materiały dla rodziców

http://www.leics.gov.uk/index/education/community_activities/adult_education/family_learning.htm

<http://www.clarefamilylearning.org/resources> materiały dydaktyczne dla rodziców

<http://www.salford.gov.uk/learning/lifelonglearning/family-learning.htm>

http://www.niace.org.uk/Information/Briefing_sheets/Familylearningjan99.html

<http://archive.basic-skills.co.uk/sharingpractice/> narzędzia dla rodziców

<http://printables.familyeducation.com/> edukacja rodzinna dla dzieci

Łącza internetowe przydatne do nauki języka angielskiego

<http://searchenglish.britishcouncil.org>

<http://www.eslcafe.com>

<http://www.efl.net>

<http://www.english-to-go.com>

<http://www.onestopenglish.com>

BE MULTILINGUAL

<http://education.guardian.co.uk/netclass/tefl/links>

<http://englishforum.com/oo/books>

<http://teachingenglish.org.uk>

<http://english-hilfen.de>

<http://esl.fis.edu/grammar/index.htm>

Metodologia portfolio elektronicznego

<http://electronicportfolios.org/portfolios/BCEDOnline.pdf>

http://www.coe.int/t/dg4/portfolio/Default.asp?L=E&M=/main_pages/welcome.html

British Council promuje poszerzanie wiedzy o Wielkiej Brytanii i języku angielskim za granicą.

<http://www.britishcouncil.org/languageassistant-teacher-battleships.htm>

<http://www.britishcouncil.org/languageassistant-teacher-the-press-conference.htm>

<http://www.britishcouncil.org/languageassistant-games-ruckzuck.htm>

<http://www.britishcouncil.org/languageassistant-teacher-mastermind.htm>

<http://www.britishcouncil.org/languageassistant-arc-weblinks.htm>

"Generalitat de Catalunya" <http://www.esl-lab.com> – wybraliśmy następujące ćwiczenia:

<http://www.esl-lab.com/plane1/pln1.htm>

<http://www.esl-lab.com/dating/datingrd1.htm>

<http://www.esl-lab.com/clothing/clothingrd1.htm>

<http://www.esl-lab.com/fastfood/fastfoodrd1.htm>

<http://www.thewclc.ca/edge/issue3/>

Przykłady dobrych praktyk – projekty europejskie

CASTNET <http://www.castsite.net/> - Kompetencje i umiejętności w turystyce

ONENESS <http://www.oneness.vu.it> - Kursy on-line rządziej nauczanych i wykorzystywanych języków.

FEEL <http://www.feel.vdu.it> – Śmieszne, łatwe i skuteczne uczenie się o krajach, kulturach i językach.

Fasten Seat Belts to the World <http://www.fastenseatbelts.eu/>

Mission Europe <http://www.missioneurope.eu/>

Mum, Dad & Me — Toddlers' clubs' get the whole family involved in language learning

<http://www.elc.sk/en/mumdad.php/> ‘

JOYFLL —Dołącz do wnuków i ucz się języka obcego <http://www.znanie-bg.org/>

EU&I —Wiemy więcej niż nam się wydaje! <http://www.eu-intercomprehension.eu/>

Nauczanie zespołowe – zintegrowane nauczanie przedmiotu i języka

www.clil-axis.net

BAB-E-L-I-A, szkolenia dla trenerów internetowych kursów językowych www.babelia.info

zaawansowane modele szkoleń zawodowych w turystyce www.avant-tour.gr

AGROTURISM – tematyczne kursy języka angielskiego i niemieckiego dla pracowników administracji publicznej w regionach wiejskich <http://agrolang.wshe.lodz.pl/index.html>

Projekt „Ucz się języka obcego o każdej porze, gdziekolwiek.” Leonardo da Vinci

<http://linguanet.ecs.ru.acad.bg/>

BE MULTILINGUAL

DIALANG wspiera osoby uczące się języka obcego– projekt Lingua

<http://www.dialang.org/german/index.htm>

Linki internetowe do nauki języków obcych i branży turystycznej (podzielone według krajów):

Austria:

Branża turystyczna:

www.austriatourism.com - Austrian National Tourist Office (Österreich Werbung), krajowa organizacja d/s turystyki dla Austrii

www.bmukk.gv.at – Ministertswow Nauki, Kultury i Sztuki;

www.bmwa.gv.at/tourismus - Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit;

Francja:

Branża turystyczna

www.nimes.cci.fr programy szkoleniowe Izby Handlowej

www.afrat.com centrum szkoleniowe i programy dla turystycznej działalności na terenach wiejskich,

www.ruralinfos.org siatka informacyjna działalności na obszarach wiejskich

silhs.univ-fcomte.fr/ens/lea/lea.htm moduł szkoleniowy Uniwersytetu Językowego

www.univ-nantes.fr moduł szkoleniowy Uniwersytetu Językowego

www.tourismes.info/ Informacja o szkoleniach w branży turystycznej

www.cndp.fr/archivage/valid/brochadmin/bouton/c054.htm

www.univ-tlse2.fr/ program Uniwersytetu w Tuluzie

www.afpa.fr/formations/Agent%20daccueil%20touristique-7064.html AFPA

www.fftst.org/pdf/formations/AFLR.pdf program szkoleniowy w branży turystycznej region Languedoc Roussillon

www.infa-formation.com szkolenia językowe sektorze turystycznym

Niemcy:

Łączy językowe:

Język niemiecki:

<http://www.deutsch-lernen.com/>

<http://www.mein-deutschbuch.de/index.php?site=home>

<http://www.grammatiktraining.de/grammatiktests.html> - Grammatiktests online mit Auswertung der einzelnen Bereiche

<http://www.learn-german-online.net/> Materiały dla uczących się języka niemieckiego

<http://www.canoo.net/> canoonet – słownik i gramatyka języka niemieckiego

<http://www.deutsch-perfekt.com/> Deutsch perfekt – pomocne narzędzia do nauki języka niemieckiego on-line (the Concept from Spotlight-Verlags)

<http://german.about.com/> Ucz się niemieckiego – lekcje języka niemieckiego – mów po niemiecku

<http://www.dw-world.de/deutschkurse> Informacja dla nauczycieli języka niemieckiego Info (newsletter) z Deutsche Welle i goethe.de

BE MULTILINGUAL

<http://www.univie.ac.at/Romanistik/Sprwst4/menu/> Sprachwerkstatt der Uni Wien (Romanistik)
Warsztaty językowe języka niemieckiego, angielskiego, francuskiego i włoskiego.

<http://www.goethe.de/> portal językowy

Język angielski

<http://www.wagner-juergen.de/englisch/> WebUnits von Jürgen Wagner für den Englischunterricht – nauka języka angielskiego

<http://www.ego4u.de/> angielska gramatyka on-line dla Ciebie - ego4u zum Lernen und Üben

<http://www.learnenglish.org.uk/> *Ucz się angielskiego – ucz innych* British Council

<http://www.englisch-lernen-im-internet.de/> Nauka angielskiego przez Internet – zawiera ćwiczenia

<http://www.english-portal.de/> Portal języka angielskiego - Ucz się angielskiego z bezpłatnymi ćwiczeniami, idiomami, popularnymi skrótami, językiem slangowym, przysłowiami itd...

<http://www.englisch-hilfen.de/> dla uczniów, nauczycieli i rodziców

Materiały dla nauczycieli:

<http://www.macmillanenglish.com/> MacmillanEnglish – bezpłatne materiały on-line dla nauczycieli i uczniów

<http://www.onestopenglish.com/> Onestopenglish Materiały bezpłatne, gramatyka i słownictwo, egzaminy

<http://www.macmillan.com>

<http://www.univie.ac.at/Romanistik/Sprwst4/menu/> Sprachwerkstatt der Uni Wien (Romanistik)
Warsztaty językowe języka niemieckiego, angielskiego, francuskiego i włoskiego.

<http://www.sester-online.de> portal językowy dla nauczycieli (Kurt Sester)

<http://www.schouler.de/school.htm> Schouler's Maze... łącza dla nauczycieli języka angielskiego

<http://www.4teachers.de>

Język francuski (nauka języka on-line)

<http://www.wagner-juergen.de/franz/> WebUnits von Jürgen Wagner für den Französischunterricht

<http://www.polarfle.com/> Apprendre le français avec l'inspecteur Roger Duflair

<http://lexiquefle.free.fr/lien.htm> Lexique FLE - Mehr von den "Machern" des Monsieur Duflair

<http://www.ciel.fr/apprendre-francais/sepresenter.html> Gut gemachte Hörverstehensübung: Se presenter

<http://eduscol.education.fr/> ÉduSCOL – Strona edukacyjna Ministerstwa Edukacji

<http://www.tv5.org/> TV5 der französische Fernsehsender zum Lesen und Lernen

<http://www.rfi.fr/> RFI (RadioFranceInternationale) - Les dernières 24 heures, aussi comme journal français facile

Materiały dla nauczycieli:

<http://www.lepointdufle.net/> Le point du FLE

<http://www.univie.ac.at/Romanistik/Sprwst4/menu/> Sprachwerkstatt der Uni Wien (Romanistik) für Deutsch, Englisch, Französisch, Italienisch - sehr schöne Anleitungen und Unterrichtsmaterialien!

<http://www.wolfgangsteveker.de/> Materiały do lekcji języka francuskiego Wolfganga Stevekera

BE MULTILINGUAL

<http://www.schule-bw.de/unterricht/faecher/franz/links/unterricht> Landesbildungsserver Baden-Württemberg: Linksammlung

http://users.skynet.be/commissionalphaverviers/conversation/a_menu.htm Les tables de conversation - plein d'idées pour des "tables" de conversation

<http://emilie.en-savoie.com/> Idées d'activités orales pour la classe de français langue étrangère (FLE)

<http://www.research.att.com/~ttsweb/tts/demo.php> Un logiciel qui prononce le texte que vous tapez en français, la prononciation n'est pas si mauvaise!

Język włoski (nauka języka on-line)

<http://www.ribeca.de/e-aufgaben.html> Italienisch online lernen von Carlo Ribeca

<http://willms.dk-online.de/toscana/index.html> Das Toskana-Quest des Gymnasiums in Delmenhorst

<http://www.univie.ac.at/Romanistik/Sprwst4/menu/> Sprachwerkstatt der Uni Wien (Romanistik) für Deutsch, Englisch, Französisch, Italienisch - sehr schöne Anleitungen und Unterrichtsmaterialien!

<http://culturitalia.uibk.ac.at/> culturitalia - unterstützt vom Institut für Romanistik der Universität Innsbruck

<http://www.kiza.de/Web-Site/Podcaffe/Podcaffe.html> Podcast zum Italienisch lernen - hören Sie mal rein!

http://www.iicstoccarda.esteri.it/IIC_Stoccarda/Menu/Imparare_Italiano/Studiare_Italiano_on_line/

Und viele weitere Links und noch mehr beim Italienischen Kulturinstitut Stuttgart

<http://www.italienisch.net/> italienisch. net sehr viele Übungen zu den Niveaustufen A1 bis B2 - sorgfältig dem Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen angepasst

<http://www.italienisch-test.de/> Italienisch-Einstufungstest online

Język hiszpański (nauka języka on-line):

<http://www.wolfgangsteveker.de/> Materiały do nauki języka hiszpańskiego Wolfganga Stevekera

http://www.cervantes.es/portada_b.htm Instituto Cervantes Lengua y enseñanza

<http://www.spanisch-live.de/freizeitkurs/index.php> Onlinetraining und mehr

<http://www.spanisch-live.de/freizeitkurs/index.php> Lernen mit Spass Schweizer Seite nicht nur für das Fach Spanisch

<http://www.spaleon.de/> SPANisch LErnen ONline Grammatik, Vokabular, Textaufgaben ...

<http://culturitalia.uibk.ac.at/> hispanoteca - unterstützt vom Institut für Romanistik der Universität Innsbruck

<http://www.zum.de/Faecher/Sp/NI/viaje/viaje.htm> Un viaje interactivo a España en Hispanorama 47, Nov 1987 (!!)

<http://www.estudiando.de/index.htm> Kurs języka hiszpańskiego – ćwiczenia on-line do nauki języka hiszpańskiego z ćwiczeniami i przykładami

<http://www.todo-claro.com/index.php> Todo Claro – bezpłatne kursy on-line języka hiszpańskiego

Język czeski (nauka języka on-line)

<http://www.mindpicnic.de/course/tschechisch-fuer-anfaenger/>

BE MULTILINGUAL

Język chiński (nauka języka on-line)

www.xuexizhongwen.de

www.hantrainerpro.de

Język duński (nauka języka on-line)

<http://www.radwahn.de/daen.htm> Die ersten Vokabeln in Dänisch mit Lautschrift und Übersetzung

<http://irsam.dk/default.htm> Deutsch-dänisch als Fremdsprache mit einer Menge weiterer Links zu Wörterbüchern, kulturellen Themen usw.

<http://www.dendanskesalmebogonline.dk/biografi/496/118> På Den Danske Salmebog Online kan du høre melodierne og finde teksterne til salmerne i Den Danske Salmebog. Du kan finde forslag til salmer til forskellige ...

Zugang zu allen Infos rund um Behörden in DK auf Kommunale, regionaler und staatlicher Ebene. sehr praktisch weil man nicht lange rumrätseln muss wo man was mit wem klären muss

<http://borger.dk/forside/emne>

Język portugalski (nauka języka on-line)

<http://navquest.tripod.com/> [Navegar é preciso](#). WebQuest

Język rosyjski

<http://www.radwahn.de/russ.htm> Die ersten Vokabeln in Russisch mit Lautschrift und Übersetzung

<http://www.russisch.com/> Materialien wie Musterbriefe, Kochrezepte

Różne języki (nauka języka on-line)

<http://www.dw-world.de/> Deutsche Welle Nachrichten und Themen in 30 Sprachen

<http://www.bbc.co.uk/> BBC World Service

<http://www.research.att.com/~ttsweb/tts/demo.php> Geben Sie einen Satz in Englisch, Französisch, Spanisch oder Deutsch ein und hören Sie die Aussprache!

<http://www.babelland.de/> - nauka języków online

Słowniki:

<http://dict.leo.org/> LEO (link everything online) D/E und D/F und D/S

<http://www.pons.de/> Wörterbuch von Pons D/E, D/F, D/I, D/S, D/Pol

<http://www.elmundo.es/diccionarios/> Spanisch - Englisch – Französisch von elmundo

<http://www.myjmk.com/> myjmk: Deutsch - Spanisch

<http://dix.osola.com/> DIX: Deutsch - Spanisch auch E/S und D/E

<http://www.cleverlearn.com/de/dictionary/free.jsp> Clicktionary Übersetzungssoftware

<http://it.lingostudy.de/exec> Italienisches Wörterbuch (italdict) - *schön die zufällige Auswahl am Anfang*

BE MULTILINGUAL

Branża turystyczna:

(<http://www.dsft-berlin.de/index.php>) – Centrum kwalifikacyjne zapewniające kursy szkoleniowe w branży turystycznej

<http://www.wissen.dsft-berlin.de/> - różne artykuły, publikacje, materiały do marketingu, zarządzania i nauk językowych w branży turystycznej

(<http://www.btg-service.de/>) - BTG Bayern Tourist GmbH; oficjalna instytucja certyfikująca hotele, pensjonaty w Bawarii

(<http://www.tourismusakademie-ostbayern.de/>) - Tourismusakademie Ostbayern, organizacja promująca turystykę w Bawarii, organizuje kursy szkoleniowe w sektorze turystycznym

<http://www.deutschertourismusverband.de/> - niemiecki związek turystyczny

<http://www.deutschland-tourismus.de/> - Niemiecka Krajowa Rada Turystyki

<http://www.qualitaetsmonitor-deutschland-tourismus.de/> - monitorowanie jakości w sektorze turystycznym w Niemczech

Litwa:

www.anglu-lietuviu.com – słownik on-line litewsko-angielski, angielsko-litewski

<http://dictionaries.vnvsoft.com> - słownik on-line niemiecko-litewski, litewsko-niemiecki,

<http://www.vikc.lt/> - The Public Service Language Centre (prowadzi kursy indywidualne i kursy internetowe z języka angielskiego i niemieckiego);

<http://www.goethe.de/ne/vil/ltindex.htm> - Instytut Goethego (prowadzi kursy indywidualne i kursy internetowe z języka niemieckiego);

<http://www.sih.lt> – Soros International House (kursy językowe: język angielski, niemiecki, hiszpański, francuski, szwedzki, włoski, litewski dla obcokrajowców, norweski, chiński, japoński, portugalski)

<http://www.atostogoskaime.lt/> - Litewski Związek Turystyki Wiejskiej

<http://www.stat.gov.lt/lt/catalog/viewfree/?id=1075> Departament Statystyki;

Instytucje edukacyjne (prowadzące kursy językowe i kursy w branży turystycznej)

www.vdu.lt – Uniwersytet Vytautas Magnus

<http://www.vlvk.lt/> - Kolegium biznesu Litwy zachodniej (WLBC)

www.lkka.lt – Litewska Akademia Wychowania Fizycznego

www.vu.lt – Uniwersytet w Wilnie

www.ku.lt – Uniwersytet w Klaipędzie

<http://www.kauko.lt> – Kolegium Kowieńskie

<http://www.zemko.lt> – Kolegium w Zemaitija

<http://www.siauliukolegija.lt/en> Kolegium w Siauliai

<http://vfv.viko.lt> – Kolegium Wileńskie

<http://www.is.lt/vpvm/> - Wileńska Szkoła Turystyki i Handlu

www.vlvk.lt – Kolegium Biznesu Zachodniej Litwy

BE MULTILINGUAL

www.ames.lt – Szkoła języka anglo-amerykańskiego (prowadzi stacjonarne kursy języka angielskiego dla biznesmenów)

Polska:

Łączy językowe

<http://www.accent.krakow.pl/efs.html>

<http://linguaton.pl/index.php?id=79> – Kursy dla branży turystycznej – szkoła prywatna

<http://www.trainingplanet.pl/szkolenie-414/Angielski-w-turystyce-i-hotelarstwie--English-for-Tourism.html> - English for Tourism

<http://www.kde.edu.pl/page.php/1/0/show/11> - Turystyka i rekreacja – studia

<http://www.ang.pl>

<http://www.biskup.pl/LCCI.php>

Branża turystyczna :

www.tur-info.pl

www.intur.com.pl

Szkoły wyższe i akademie turystyki i hotelarstwa:

<http://www.wstih.edu.pl/>

<http://www.wsth.edu.pl/>

<http://www.wshgit.waw.pl/>

http://www.wshit.edu.pl/index_en.html

<http://www.mstih.edu.pl/>

Rumunia:

Łączy językowe:

http://www.austromania.at.tt/_Austromania

<http://www.ecolenet.nl/artproject/> - Sztuka oczami dziecka i myszy komputerowej

<http://www.vindee.info/aboutus.html> - Vindee Project

<http://www.vpg.vil.ee/~comenius1/aims.html> - Flexible Grouping

Hiszpania:

www.aprendemas.com – kursy językowe dla branży turystycznej

www.language-learning.net – kursy językowe

www.educaweb.com – kursy w turystyce i języka obcego dla branży turystycznej

www.infocurso.com – bezpłatne kursy z dziedziny turystyki

www.turismocastillayleon.com - AUDIOMECA kursy językowe dla branży turystycznej organizowane przez la Junta Castilla y León (regional government)

www.aulaintegraldeformación.es – bezpłatne kursy, Ministerstwo Edukacji,

<http://www.ugr.es/~clm/indexesp.htm> - Centrum Języków Nowożytnych Uniwersytetu w Granadzie

<http://www.altsolem.net/>

<http://www.eportfolio.lagcc.cuny.edu/esamples/fiorelloport/index.htm>

<http://iteslj.org/Techniques/Alti-Portfolios.html>

http://www.coe.int/t/dg4/portfolio/Default.asp?L=E&M=/main_pages/welcome.html

http://www.eracareers.es/fecyt/guia/guiahtml20_en.jsp

BE MULTILINGUAL

http://www.educational.rai.it/ioparloitaliano/corso_35_38.htm#lezione35

<http://www.italica.rai.it/principali/lingua/index.htm>

www.italianoperstranieri.it

<http://www.berlitz.es/>

<http://www.eurofound.europa.eu>

<http://www.e-indelo.com/>

<http://www.juntadeandalucia.es/averroes/>

<http://www.tc-star.org/>

<http://www.esic.es/>

www.ine.es

Szwecja:

Łączy do nauki języka szwedzkiego:

<http://www.natkurser.se/sprakkurser/svenska.php>

<http://www.skolutveckling.se/vaxthuset/bildteman/>

<http://www.kreativpedagogik.se/>

<http://litteroligare.se/2007/01/10/hur-man-bast-lar-sig-svenska/>

<http://www.ielanguages.com/swedish.html>

<http://www.nordiska.su.se/komloss/#course%20in%20Swedish>

<http://fsi-language-courses.com/Swedish.aspx>

<http://www.onlineswedish.com/main.php>

<http://www.personal.psu.edu/faculty/a/d/adr10/swedish.html>

<http://www.hum.uit.no/a/svenonius/lingua/flow/co/gram/rfgrsv/rfgrsv.html>

<http://www.travlang.com/languages/cgi-bin/langchoice.cgi?lang1=english&lang2=swedish&page=main>

<http://resurssidor.fu-v.com/directories/material/svenska/exercises/xword/Resekryss1.asp>

Branża turystyczna

www.nutek.se/sb/d/668 Szwedzka Agencja d/s Wzrostu Ekonomicznego i Regionalnego (Nutek), promuje przedsiębiorczość w turystyce przez zwiększanie kwalifikacji, polepszanie jakości i współpracę.

www.tourist.se Swedish Tourist Authority Turistdelegationen

www.travelgatesweden.se - Travel Gate Sweden jest firmą zarządczą pomagającą podróżującym na całym świecie poznać szwedzką kulturę

www.visitsweden.com - VisitSweden to firma pracująca w szwedzkiej branży turystycznej

www.skane.com/cmarter/cmarter.asp?doc=1367 - Tourism in Skåne, Sweden

www.kristianstad.se/defaultTurist_8254.aspx - Tourism in Kristianstad, Skåne, Sweden

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

Kontakty

Poniżej została przedstawiona lista kontaktów dla instytucji i osób indywidualnych, które chciałyby uzyskać więcej informacji dotyczących zwiększania motywacji osób uczących się języka obcego przez wdrażanie nowoczesnych metod nauki w branży turystycznej.

Dane kontaktowe partnerów:

Koordynator:

Volkshochschule im Landkreis Cham e.V.

Aleksandra Sikorska

Karin Dörr

Pfarrer - Seidl – Str. 1

93 413 Cham

Germany

Tel. +49 99 71 85 01 40

Email: asikorska@vhs-cham.de

www.vhs-cham.de

Partnerzy:

Academy of Humanities and Economics – Polska

Marcin Podogrocki

Email: mpodogrocki@wshe.lodz.pl

www.wshe.lodz.pl

António Sérgio Training Centre – Portugalia

Catarina Macedo

Email: euproject.esphc@gmail.com

www.euproject-esphc.com

BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH – Austria

Helmut Kronika – Dyrektor Działu Projektów Międzynarodowych

Email: helmut.kronika@best.at

www.best.at

IMFE Granada Hiszpania

Ana Zuheros

Email: ana.zuheros@imfegranada.es

www.imfegranada.es

BE MULTILINGUAL

IRFA Sud – France

Denis Rouquie

Email: drouquie@irfasud.fr

www.irfasud.fr

REPERE Association – Rumunia

Eduard Gabriel Isaila – Kierownik projektów

Email: eduard_isaila@yahoo.com

www.repereong.ro

FOLKUNIVERSITETET – FOLK – Szwecja

Ingmarie Rohdin

Email: Ingmarie.rohdin@folkuniversitetet.se

www.folkuniversitetet.se

Valladolid University General Foundation – Hiszpania

Rocío Blanco

rociob@funge.uva.es

www.funge.uva.es

Vytautas Magnus University – Litwa

Assoc. Prof. Dr. Ineta Dabašinskienė

Email: i.dabasinskiene@pmdf.vdu.lt

www.vdu.lt

BE MULTILINGUAL

Referencje

The Basic Skills Agency - Commonwealth House, 1-19 New Oxford Street, London, WC1A 1NU. Tel: 020 74054017 Web Site: <http://www.basic-skills.co.uk>. *Advice and support for family literacy and numeracy programmes;*

The Campaign for Learning - 19 Buckingham Street, London, WC2 6EF. Tel: 020 7930 1111 Web Site: <http://www.campaign-for-learning.org.uk>. *Promote learning in all forms, organise a Family Learning Day in September each year;*

Klippel F., *Keep Talking. Communicative fluency activities for language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press, 1984;

Knowles, M. *Self-Directed Learning: A Guide for Learners and Teachers*. New York: Association Press, 1975;

Marsh, Majlers and Hartiala: *Profiling European CLIL Classrooms – Languages Open Doors;*

Mocker, D. W., and Spear, G. E. "Lifelong Learning: Formal, Nonformal, Informal, and Self-Directed." Information Series No. 241. Columbus: ERIC Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education, The National Center for Research in Vocational Education, The Ohio State University, 1982. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 220 723);

National Children's Bureau - 8 Wakley Street, London EC1V 7QE Tel: 171 843 6000 Web Site: <http://www.ncb.org.uk>. *Share knowledge and raise awareness of all the issues which affect children;*

National Society for the Prevention of Cruelty for Children (NSPCC) - National Centre, 42 Curtain Road, London EC2A 3NH. Tel: 020 7825 2500. Web Site: <http://www.nspcc.org.uk>. *Works with parents and children in ways which reduce the risk of abuse and harm to the children;*

Wright A., Betteridge D., Buckby M. *Games for Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006;

<http://www.campaignforlearning.org.uk/familylearningnetwork/aboutus/definition.asp>

<http://www2.lbpsb.qc.ca/eng/main.asp>

<http://www.homeschool.com>

www.linguanet-europa.org

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

Aneks 1

Krótki przewodnik po Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego

1. Kompetencje językowe dla poziomów A1, A2, B1, B2, C1, C2 osób uczących się języka obcego

W skali ogólnej opisującej biegłość językową uczniowie podzieleni są na trzy główne grupy zaawansowania, które mogą być podzielone na 6 poziomów.

- A Basic User
- A1 Breakthrough**
- A2 Waystage**
- B Independent User
- B1 Threshold**
- B2 Vantage**
- C Proficient User
- C1 Effective Operational Proficiency**
- C2 Mastery**

Europejski System Opisu Kształcenia Językowego szczegółowo definiuje, co uczeń powinien potrafić, jeśli chodzi o umiejętność czytania, słuchania, mówienia i pisanie na każdym poziomie.

Poziom	Opis
A1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie i potrafi stosować potoczne wyrażenia i bardzo proste wypowiedzi dotyczące konkretnych potrzeb życia codziennego. Potrafi formułować pytania z zakresu życia prywatnego, dotyczące np.: miejsca, w którym mieszka, ludzi, których zna i rzeczy, które posiada oraz odpowiadać na tego typu pytania. Potrafi przedstawiać siebie i innych. Potrafi prowadzić prostą rozmowę pod warunkiem, że rozmówca mówi wolno, zrozumiale i jest gotowy do pomocy.
A2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia w zakresie tematów związanych z życiem codziennym (są to np.: bardzo podstawowe informacje dotyczące osoby rozmówcy i jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
B1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd. Potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą się zdarzyć w czasie podróży w regionie, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne na tematy, które są jej znane bądź ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, zdarzenia, nadzieje, marzenia i zamierzenia, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany.
B2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu jej specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi – w szerokim zakresie tematów – formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.
C1	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie szeroki zakres trudnych, dłuższych tekstów, dostrzegając

BE MULTILINGUAL

	także znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio. Potrafi się wypowiadać płynnie, spontanicznie, bez większego trudu odnajdując właściwe sformułowania. Skutecznie i swobodnie potrafi posługiwać się językiem w kontaktach towarzyskich i społecznych, edukacyjnych bądź zawodowych. Potrafi formułować jasne, dobrze zbudowane, szczegółowe, dotyczące złożonych problemów wypowiedzi ustne lub pisemne, sprawnie i właściwie posługując się regułami organizacji wypowiedzi, łącznikami, wskaźnikami zespolenia tekstu.
C2	Osoba posługująca się językiem na tym poziomie może z łatwością zrozumieć praktycznie wszystko, co usłyszy lub przeczyta. Potrafi streszczać informacje pochodzące z różnych źródeł, pisanych lub mówionych, w spójny sposób odtwarzając zawarte w nich tezy i wyjaśnienia. Potrafi wyrażać swoje myśli płynnie, spontanicznie i precyzyjnie, subtelnie różnicując odcienie znaczeniowe nawet w bardziej złożonych wypowiedziach.

Ten opis może być stosowany do każdego języka nauczanego w Europie, opis jest przetłumaczony na wiele języków.

2. Szczegółowe treści i kompetencje językowe dla nauczycieli i uczniów projektu *Bądź Wielojęzyczny!*

Poniższe trzy listy zostały opracowane w celu umożliwienia nauczycielom i uczniom programu *Bądź Wielojęzyczny!*, którzy stykają się z branżą turystyczną, wykorzystanie odpowiednich narzędzi w codziennej pracy.

Przedstawiony poniżej program nauczania oparty jest na:

- Słownictwie (istotnym dla każdej osoby związanej z branżą turystyczną)
- Gramatyce
- Umiejętnościach zawodowych

Każdy obszar lub temat powinien być dodatkowo podzielony na różne kategorie, w zależności od grupy docelowej, jaką uczymy oraz poziomu znajomości języka docelowego.

Poziom podstawowy - A1-A2

Poziom słabośredniozaawansowany-A2-B1

Poziom średniozaawansowany – B1-B2

Poziom zaawansowany B2-C1

- Słownictwo i sytuacje komunikacyjne

Potrzebne słownictwo związane jest z określonym obszarem zawodowym pracowników branży turystycznej i powinno zainteresować uczniów.

- Powitania
- Wymowa: liczby i litery
- Dane osobowe
- Daty
- Pogoda
- Kraje, narodowości i języki
- Czas
- Hobby
- Ceny

BE MULTILINGUAL

- Zawody i obowiązki zawodowe
 - Podróżowanie
 - Transport, rozkłady jazdy , rodzaje wakacji
 - Budynki
 - Cele podróży
 - Wycieczki objazdowe
 - Opis osób
 - Opis miejsc
 - Meldowanie się i wymeldowywanie się
 - Wycieczki po mieście
 - Święta i festiwale
 - Żywność i napoje
 - Opis żywności i napojów
 - Teatr, kino
 - Wystawy
 - Ekoturystyka
- Kompetencje z zakresu gramatyki (www.englishuniversity.eu)

Poziom podstawowy A1-A2

1. Czasownik „być”
2. Formy czasownika
3. Zdania przeczące, pytające i wyrazy pytające
4. Wyrażenie *There is, There are*; przedimki, liczba mnoga
5. Tryb rozkazujący
6. Czasownik *can*, okoliczniki czasu
7. Czas przeszły prosty
8. Czas przyszły prosty
9. Stopień wyższy i najwyższy przymiotnika
10. Wyrażenie *Would like*
11. Czas teraźniejszy ciągły
12. Przyimki
13. Wyrażanie przyszłości za pomocą konstrukcji *to be going to*
14. Czasowniki modalne
15. Strona bierna
16. Porównanie użycia czasu teraźniejszego prostego i ciągłego
17. Czas przeszły ciągły
18. Tworzenie pytań
19. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
20. Wyrazy *some, any, no*
21. Czas *Present perfect*
22. Zaimki względne

BE MULTILINGUAL

Poziom słabośredniozawansowany A2-B1

1. Czas przeszły prosty
2. Czas *Present perfect*
3. Porównanie użycia czasu przyszłego prostego i konstrukcji *to be going to*
4. Zdania warunkowe typu 1 i 2
5. Porównanie użycia czasu przeszłego prostego i przeszłego ciągłego
6. Przymiotniki
7. Przedimki
8. Strona bierna
9. Forma gerundialna i bezokolicznik
10. Okolicznik celu
11. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
12. Wyrazy *some, any, no, every*
13. Czasowniki modalne
14. Mowa zależna
15. Czas *Present perfect continuous*
16. Pytania
17. Zaimki względne
18. Przyimki
19. Zwroty typu „nieprawdą”
20. Czasowniki frazowe
21. Szyk wyrazów w zdaniu i spójniki

Poziom średniozaawansowany B1-B2

1. Porównanie użycia czasu teraźniejszego prostego i ciągłego
2. Porównanie użycia czasu przeszłego prostego i przeszłego ciągłego
3. Porównanie użycia czasu przeszłego prostego i czasu *Present perfect*
4. Porównanie użycia czasu *Present perfect continuous* i czasu *Present perfect*
5. Wyrażanie przyszłości
6. Strona bierna
7. Zdania warunkowe typu 1 i 2
8. Zdania warunkowe typu 3
9. Porównanie wyrażen *used to* i *be used to*
10. Zdania z *wish*
11. Mowa zależna i niezależna
12. Czasowniki modalne
13. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
14. Przedimki
15. Zdania względne

BE MULTILINGUAL

16. Przymiotniki z końcówką “-ed” lub “-ing”
17. Spójniki
18. Przyimki (czasu i miejsca)
19. Przymiotnik + przyimek
20. Rzeczownik + przyimek
21. Czasownik + przyimek
22. Czasowniki frazowe
23. Forma gerundialna i bezokolicznik

Poziom zaawansowany B2-C1

1. Czasy teraźniejsze
2. Czasy przeszłe
3. Czasy przyszłe
4. Zdania warunkowe
5. Wyrażenia z *wish* i zdania warunkowe mieszane
6. Forma gerundialna
7. Komplementacja czasownika w bezokoliczniku
8. Forma gerundialna i bezokolicznik
9. Przyimki + forma gerundialna
10. Porównanie wyrażen typu *see somebody do* i *see somebody doing*
11. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
12. Przedimki
13. Określniki ilościowe
14. Przymiotniki z końcówką “-ed” lub “-ing” , szyk przymiotników przysłówków,
15. Słowotwórstwo
16. Czasowniki modalne
17. Strona bierna
18. Mowa zależna
19. Zdania względne
20. Przyimki
21. Spójniki
22. Szyk wyrazów : czasownik + dopełnienie, miejsce, czas
23. Przecinki, dwukropek, średnik
24. Tryb *subjunctive*

- **Umiejętności zawodowe**

Poprzez naukę skontekstualizowana, która może mieć miejsce w klasie, procesie samokształcenia lub w nauce rodzinnej, uczniowie programu *Bądź Wielojęzyczny!* będą mogli rozwijać następujące umiejętności zawodowe:

- Wymiana danych osobowych

BE MULTILINGUAL

- Opis pogody
- Organizacja czasu
- Wyjaśnianie rachunku
- Czytanie korespondencji
- Udzielanie informacji wakacyjnych
- Przyjmowanie rezerwacji i wypełnianie formularzy
- Zmiana rezerwacji
- Czytanie broszury
- Opis pomników
- Opis miejsca
- Porównanie dwóch miejsc
- Opis dań i typowej kuchni
- Polecanie wycieczek i miejsc wartych zwiedzenia
- Udzielanie wskazówek odnośnie sposobu dostania się do danego miejsca
- Odpowiedź na zapytanie
- Rozmowa przez telefon
- Przyjmowanie wiadomości
- Udzielanie informacji dotyczących wynajmowania samochodu
- Przygotowywanie jadłospisu
- Przyjmowanie zamówienia
- Polecanie czegoś do jedzenia i picia
- Rozpatrywanie skarg
- Opracowywanie programu wycieczki
- Udzielanie porad zdrowotnych
- Sprzedaż dodatkowa
- Wysyłanie wiadomości tekstowych
- Pisanie faksu
- Pisanie i odpowiadanie na maila
- Pisanie i odpowiadanie na list formalny
- Pisanie listu z przeprosinami
- Pisanie potwierdzenia
- Pisanie notatki informacyjnej
- Tłumaczenie strony internetowej

BE MULTILINGUAL

Aneks 2 – Metodologia opracowania elektronicznego portfolio w branży turystycznej

Monografia Fatimy Garcia Doval, członka regionalnej instytucji CEE w Xordos, Santiago de Compostela, opublikowana w "Glosas Didácticas", międzynarodowym czasopiśmie specjalistycznym pod tytułem: Rola elektronicznego portfolio w nauczaniu i uczeniu się języka." (2005)

Europejskie Portfolio Językowe jest narzędziem, które może być wykorzystane do zapisywania wszystkich ważnych doświadczeń związanych z nauką języka obcego. W portfolio można zapisać, co potrafisz zrobić i jaka jest Twoja wiedza w zakresie danego języka. Ta określona jest w odniesieniu do poziomów *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*. Portfolio językowe pozwala również na zaplanowanie swoich działań mających na celu uzyskanie kompetencji językowych. Jest to dokument, w którym ci, którzy uczą lub uczyli się języka obcego – nie ważne czy w szkole czy poza nią – mogą zapisać i zastanowić się nad swoimi doświadczeniami związanymi z nauką i kulturą.

Cele i funkcje *Europejskiego Portfolio Językowego*

Europejskie Portfolio Językowe ma dwa główne cele:

- a) motywować uczniów przez uznanie ich wysiłków zmierzających do poszerzenia i zróżnicowania umiejętności językowych na każdym poziomie,
- b) dostarczać zapisu umiejętności kulturowych i językowych, które nabyli (do których mogą się odnieść w przypadku przejścia na kolejny etap edukacji czy poszukiwania zatrudnienia w kraju lub za granicą).

Punkt a) i b) odnoszą się do dwóch podstawowych funkcji *Europejskiego Portfolio Językowego*

- a) Funkcje pedagogiczne:
 - zwiększyć motywację uczniów,
 - doskonalić ich umiejętności komunikacyjne w różnych językach,
 - nauczyć się dodatkowych języków,
 - poszukiwać nowych doświadczeń międzykulturowych,
 - pomóc uczniom w zastanowieniu się nad swoimi celami, sposobami nauki oraz odnoszonymi sukcesami dotyczącymi,
 - o nauce języka
 - o planowaniu procesu uczenia się
 - o nauki autonomicznej
 - zachęcić uczniów do wzbogacania doświadczeń związanych z wielojęzycznością i wielokulturowością, poprzez:
 - o kontakty i wizyty
 - o czytanie
 - o wykorzystanie mediów
 - o projekty
- b) Funkcja dokumentacyjna i sprawozdawcza

BE MULTILINGUAL

Celem *Europejskiego Portfolio Językowego* jest udokumentowanie stopnia biegłości i zdobytych doświadczeń w nauce języków obcych w sposób zrozumiały, czytelny, przejrzysty i rzetelny. Narzędzia wchodzące w skład EPJ pomagają uczniom w określeniu poziomu kompetencji językowych w jednym lub kilku językach, tak aby byli w stanie udzielić informacji innym osobom w szczegółowy i porównywalny sposób.

Istnieje wiele okazji do zaprezentowania swojego portfolio językowego, które jest stale aktualizowane, np; zmiana szkoły, rozpoczęcie kolejnego etapu nauki, początek kursu językowego, spotkanie z doradcą zawodowym lub ubieganie się o nową pracę. W tych przypadkach EPJ jest adresowane do osób, których zadaniem jest podjęcie ważnych decyzji dla właściciela portfolio. Uczeń również może być zainteresowany posiadaniem takiej dokumentacji dla samego siebie.

Zasady:

- Wszystkie kompetencje są cenione, bez względu na to, czy zostały uzyskane w edukacji sformalizowanej czy nie.
- *Europejskie Portfolio Językowe* jest własnością ucznia.
- Portfolio jest powiązane z *Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego*.
- Zestaw ogólnych zasad i wskazówek został opracowany dla wszystkich portfolio.

Portfolio zawiera paszport językowy regularnie aktualizowany przez właściciela. Zawiera on tabelę, gdzie są opisywane kompetencje językowe zgodnie z kryteriami przyjętymi w całej Europie i który może służyć jako uzupełnienie tradycyjnych certyfikatów. Dokument zawiera również szczegółową biografię językową opisującą doświadczenia ucznia zdobyte w każdym języku, która służy jako przewodnik w procesie planowania i oceniania postępu. Ostatnim elementem jest dossier, gdzie gromadzone są przykłady własnych prac ucznia dla zobrazowania kompetencji językowych.

Możesz ocenić biegłość znajomości języka przez wypełnienie arkusza **postępu językowego** i listy kontrolnej w biografii językowej.

Portfolio językowe zawsze składa się z trzech części:

- paszportu językowego,
- biografii językowej,
- dossier.

BE MULTILINGUAL

Kilka pomysłów, jak wykorzystać portfolio elektroniczne w samokształceniu, nauce kontekstualizowanej i nauce rodzinnej:

1. **Określ cel portfolio** Zawartość i układ portfolio będzie zależał od jego celu. Przed opracowywaniem portfolio powinna być przeprowadzona analiza potrzeb. Weź pod uwagę poziom języka, autonomię uczniów, czas itd...
2. **Weź pod uwagę rodzaj i zakres dostępnych dla pracowników branży turystycznej technologii.** Nie spodziewaj się, że uczniowie opracują portfolio, jeśli nie mają dostępu do wymaganego sprzętu i oprogramowania. Ponownie przydatna by była analiza potrzeb w celu określenia potrzeb technicznych uczestników i ich dostępności.
3. **Określ odbiorców portfolio.** To zmotywuje uczestników do cięższej pracy nad swoim portfolio. W przypadku webfolio uczniowie muszą być ostrożni, ponieważ ich praca może być oceniona przez każdego.
4. **Daj uczniom siłę.** Uczniowie powinni wybierać prace, które najlepiej podkreślają ich osiągnięcia założone w programie nauczania. Powinni sporządzić notatki na początku i na końcu, aby wykazać postęp. Mogą również sporządzać notatki na etapach pośrednich.
5. **Zaangażuj uczniów do poprawy prac innych lub recenzji.** Zadziwiające jest, jak wiele uczniowie mogą się nauczyć przez komentowanie prac innych lub z komentarzy swoich rówieśników. Wzajemne recenzowanie swoich portfolio powinno stać się istotnym elementem jego opracowywania.
6. **Komentuj portfolio uczniów.** W połowie procesu opracowywania portfolio uczniowie muszą uzyskać informacje zwrotną, aby dowiedzieć się, czy zmiierają we właściwym kierunku. Komentarz może również zostać umieszczony w portfolio elektronicznym, jeśli uczniowie nie mają nic przeciwko temu i uważają to za czynnik motywujący.
7. **Zachęcaj do przemyśleń.**

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

BE MULTILINGUAL

eMail-Message for you:

„Do you have any rooms available from May 1st to ...”

ÉS CAPAZ DE RESPONDER A ESTA PERGUNTA?
¿SABRÍAS RESPONDER A ESTA PREGUNTA?
AR TU GALI ATSAKYTI Į ŠI KLAUSIMĄ?
ARE YOU ABLE TO ANSWER THIS QUESTION?
HAR DU MÖJLIGHET ATT SVARA PÅ DENNA FRÅGA?
CZY POTRAFISZ ODPOWIEDZIEĆ NA TO PYTANIE?
ETES VOUS CAPABLE DE RÉPONDRE À CETTE QUESTION?
KÖNNTEN SIE AUF DIESE FRAGE ANTWORTEN?
PUTEȚI SĂ RĂSPUNDEȚI LA ACEASTĂ ÎNTREBARE?

BE MULTILINGUAL!

Please visit our website

WWW.BE-MULTILINGUAL.COM

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors, and the Commission can not be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

www.be-multilingual.com